

Auteur : Piens Christiaan

PC Blues (deel 80) : De Cirkelslag (1)

ne Man

Disclaimer

Niets in deze uitgave mag worden gewijzigd zonder uitdrukkelijke toestemming van de auteur. Bij overname van gedeelten (zij het tekst of diagrammen) dient bronvermelding te gebeuren

Inhoudstafel "De Cirkelslag" (in de Partijen - database)

Titelbladzijde
Inhoudstafel
Omtrent PC Blues

Interludium 1 - Circles

De Cirkelslag
Cirkelslagen in de databases (1)

Interludium 2 - Circles

Fragmenten Partijen - database - Startvelden 2-3-4
Fragmenten Partijen - database - Startvelden 7-8-9
Fragmenten Partijen - database - Startveld 11
Fragmenten Partijen - database - Startvelden 12 tot 18
Fragmenten Partijen - database - Startveld 19
Fragmenten Partijen - database - Startveld 21
Fragmenten Partijen - database - Startveld 22
Fragmenten Partijen - database - Startveld 23
Fragmenten Partijen - database - Startvelden 24 tot 26
Fragmenten Partijen - database - Startveld 28
Fragmenten Partijen - database - Startvelden 30 tot 32
Fragmenten Partijen - database - Startvelden 33 tot 40
Fragmenten Partijen - database - Startvelden 41 tot 49

Interludium 3 - Circles

Fragmenten Partijen - database - Startveld 27
Fragmenten Partijen - database - Startveld 29

Interludium 4 - Circles

Fragmenten Partijen - database - Startveld 20

Interludium 5 - Circles

Vademecum omtrent de Cirkelslag
Mooie damcirkels

Nawoord
Eindpagina

- - - - - o - O - o - - - - -

Omtrent PC Blues - De Cirkelslag

We hebben al een aantal boeken in de PC Blues serie gewijd aan combinaties. Nogal wiedes, want een van de aantrekkelijkste facetten van het damspel ligt natuurlijk in de combinatieve pracht en rijkdom.

Bij de keuze van combinaties gaat de aandacht nogal eens naar buitenbeentjes. We denken dan natuurlijk aan de Turkse combinaties en een klein beetje ook aan de opblaaskombinaties.

Ook de goniometrie speelt al eens een rol. Een mooi voorbeeld brengt de vier op 1 rij - combinatie. En met dit deeltje van de serie bewandelen we ook het **goniometrische pad** ! Wat is er eenvoudiger dan te stellen : het eindveld van de slag moet hetzelfde zijn als het beginveld.

Bij de vele analyses in de voorbije nummers van de reeks kwamen we nu en dan - anders gezegd sporadisch ☺ - een dergelijke slag tegen. En dan niet zozeer in de effectieve uitvoering maar eerder / meestal in een analysevariant.

Op een bepaald moment viel me het speciale karakter van de slag op en van dan af aan heb ik bij het ontmoeten van dergelijke slag er steeds de naam "cirkelslag" aan toegevoegd. Met de stille hoop er ooit nog eens - via het terugvinden op de zoekterm - gebruik van te kunnen maken. We zullen zien wat het geeft.

Gelukkig zijn er ook de databases : de database met partijen enerzijds en de compositions - database anderzijds. We zijn benieuwd wat we daar vinden. We verwijzen naar een volgende paragraaf voor de statistische bevindingen.

Ziedaar de achterliggende redenen en historiek hoe we er uiteindelijk toe kwamen om een deeltje in de reeks te wijden aan de Cirkelslag. Of wordt het meer dan 1 deeltje ?

Het kiezen van een onderwerp voor de **interludia** lag voor de hand : cirkels !

Het opzoeken van de afbeeldingen verliep niet zo vlot als ik wel dacht. Weliswaar konden er wat afbeeldingen worden verzameld en stelden we enkele mini - reeksen samen (onder meer goniometrische aspecten en ook werken van Kandinsky) maar ergens had ik meer verwacht.

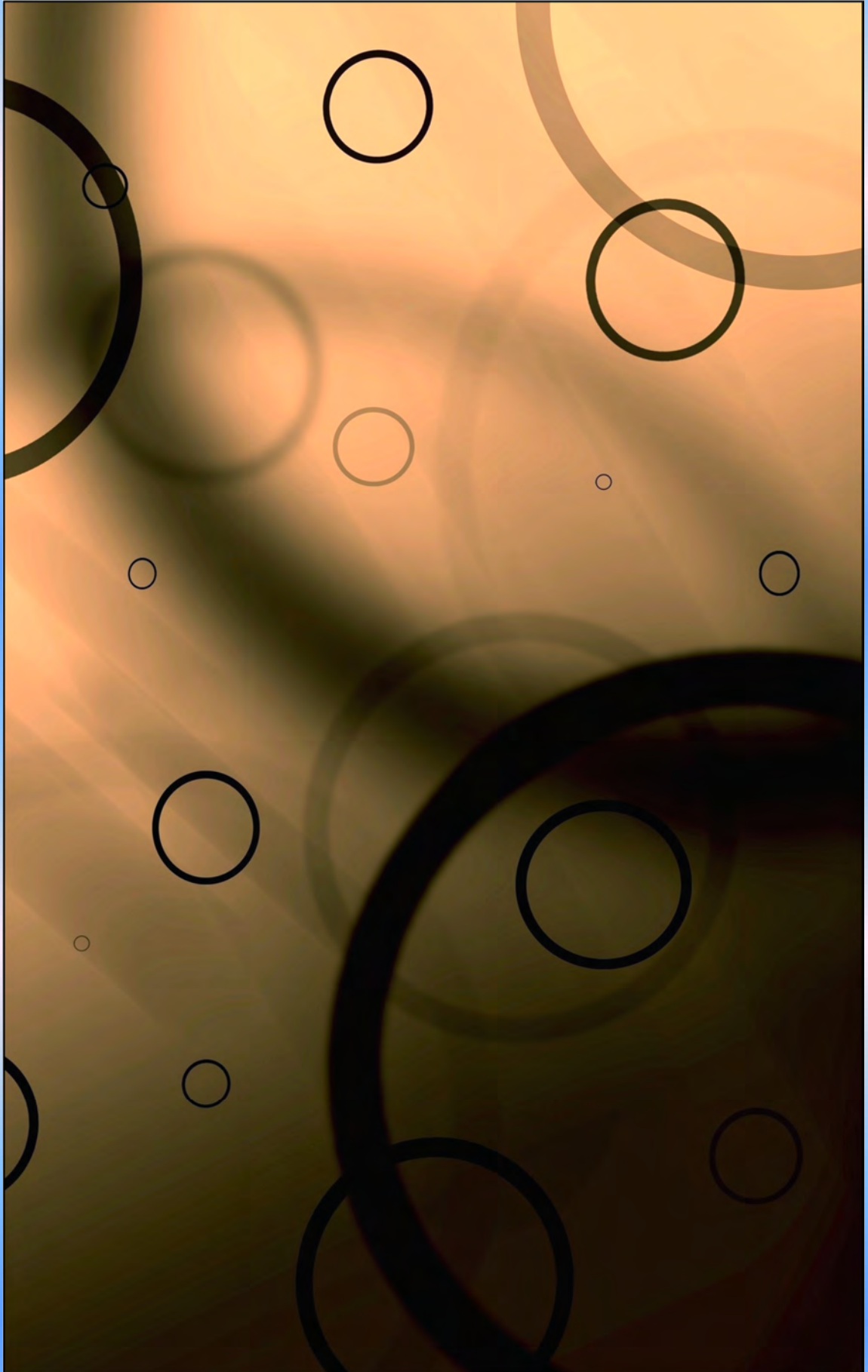
Bijkomend : er ontbrak een goed - ogende cover foto. Dan maar even teruggrijpen naar een reserve portfolio van cover - foto's (ja, die bestaat !) en kijk eens wat we daar vonden : onze titelpagina mét cirkels.

We zijn er uitermate gelukkig mee. Zeker, de cirkels zijn eigenlijk bollen (de drie - dimensionele versie zeg maar) maar de foto roept meerdere gevoelens op, zoals daar zijn : een slagveld (sluit aan bij het woordje slag), een feeëriek schouwspel en een rustgevende inbedding in de avondlijke / nachtelijke natuur.

- - - - o - O - o - - - -

Interludium - 1 Circles

----- o - O - o -----

De Cirkelslag

We kunnen moeilijk anders dan starten met de definitie van een **cirkelslag**. Met andere woorden beschrijven met welk beestje we te maken hebben.

Een cirkelslag is een slag / combinatie waarbij het slaande stuk **eindigt op het beginveld**.

Ik weet niet of de naam "cirkelslag" algemene ingang gevonden heeft. Mogelijks niet. Bij het nakijken in het damwoordenboek heb ik alvast niks gevonden. Het zou best kunnen zijn dat het een zelf gekozen naam is al lijkt het toch iets waarschijnlijker dat ik die toch minstens één keer ergens moet hebben gelezen / opgepikt.

Uit de definitie volgt automatisch (om goniometrische) redenen dat er steeds een even aantal stukken worden geslagen. Daarbij onderstellen we wel even dat het slaande stuk een schijf is.

Een voorbeeld :

Diagram 1 Waz

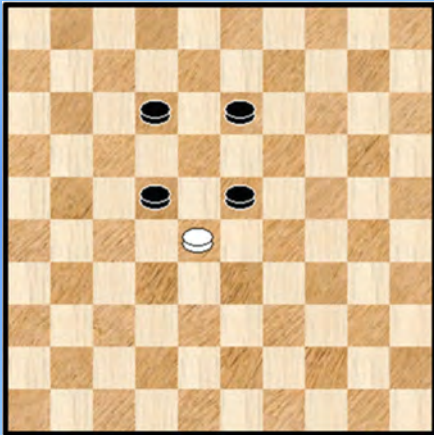

Diagram 2 Waz

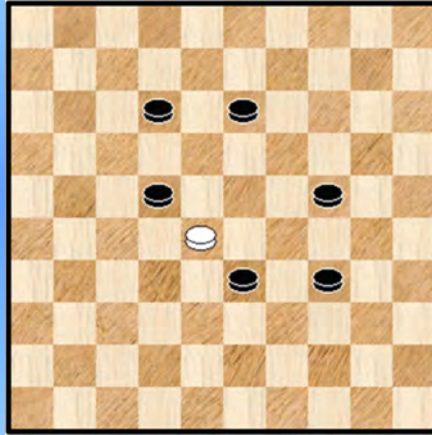
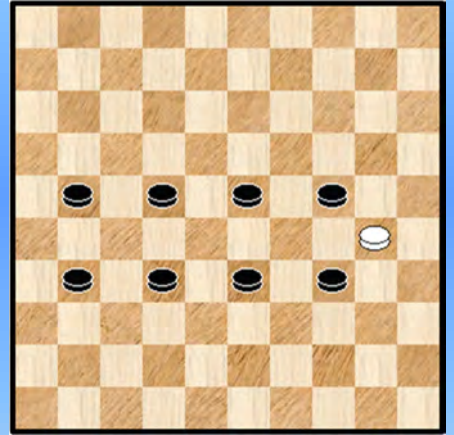

Diagram 3 Waz

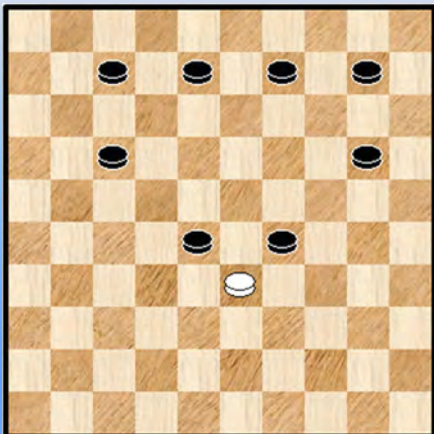

In **Diagram 1** slaat wit 01. 28x28 +

Het mag / moet van meet af aan duidelijk zijn dat deze beginstand niet vanzelfsprekend is om te genereren ! We zijn dan ook benieuwd of we wel voldoende cirkelslagen zullen vinden in de partijen - database.

In **diagram 2** zien we een tweede voorbeeld. In deze cirkel (slag) vinden we 6 schijven, een **CIRK6** dus. In tegenstelling tot een cirkelslag met 4 schijven hoeft het hier niet om een **plakker** te gaan maar kan het met een **bril**.

Diagram 4 Waz

Diagram 3 telt 8 zwarte schijven, een CIRK8 dus. Bij een CIRK8 heeft men meerdere goniometrische configuraties waaronder ook deze van **Diagram 4**.

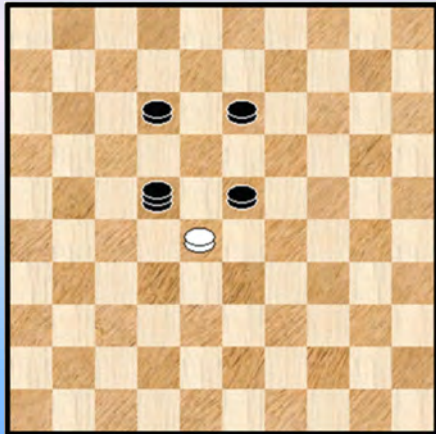
Een ietwat verrassende configuratie misschien (zeker voor partijspelers 😊). De zwarte schijven lijken wel op een hart. Vandaar de benaming **hartvormige cirkelslag** of ook de **hartslag**.

Uiteraard moeten we die niet in de partij verwachten maar ik ontmoette de slag lang geleden (meer bepaald in de

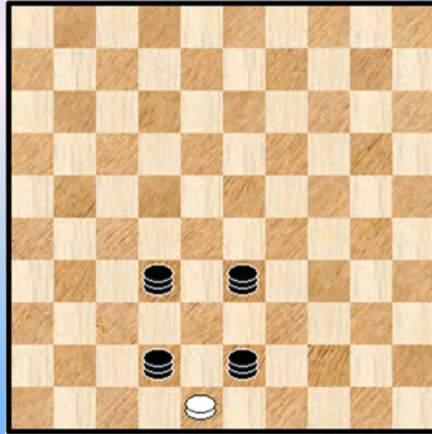
Bosphorusdeeltjes 7 tot 10 !). De plaats van de witte schijf in het diagram geeft een extra pigment aan het geheel.

Onder de geslagen stukken kan zich natuurlijk ook een dam bevinden ... **diagram 5**

Diagram 5 Waz

Diagram 6 Waz

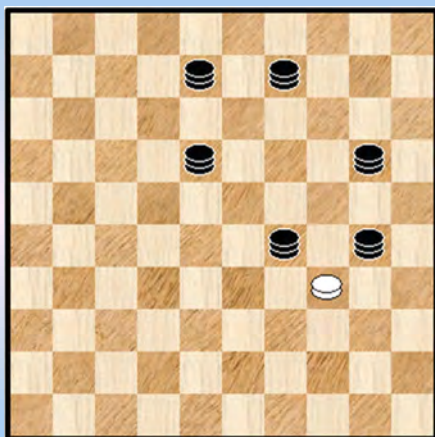

Of meerdere dammen ... zie **diagram 6**. We afficheren deze fantasiestand omdat er op een bepaald moment een soort rage onder de (dam-) problemisten was om dit thema te realiseren. We sporen later wel eens een of meer voorbeelden op. Niet evident om dit te bewerken ...

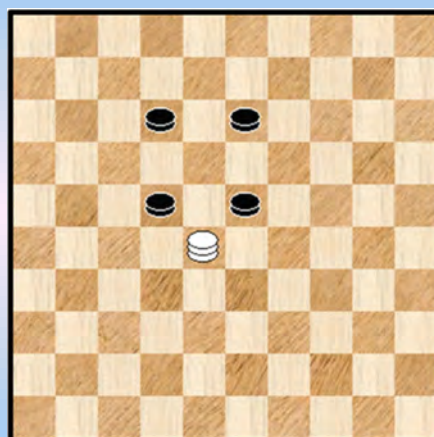
Nu we toch bezig zijn : geloof het of niet maar een cirkelslag waar zes dammen geslagen worden kan ook. Zie **diagram 7**. We tonen later een voorbeeld ...

Tot nu toe was het slaande stuk steeds een schijf. Wanneer de dam aan slag is blijft het volgens de definitie een cirkelslag maar de volgende voorbeelden tonen voldoende aan dat we ons gradueel meer en meer van het oorspronkelijke idee van diagram 1 verwijderden.

Diagram 7 Waz

Diagram 8 Waz

In **diagram 9 en 10** wordt het "cirkel" - karakter meer en meer uitgerokken en minder zichtbaar. Merk daarbij ook op dat de dam in diagram 10 weliswaar kan slaan naar het beginveld maar ook naar een ander veld ...

In **diagram 11** hebben we een soort **molenwiek** - slag hetgeen ons ook al ver verwijderd van het oorspronkelijke opzet.

Diagram 9 Waz

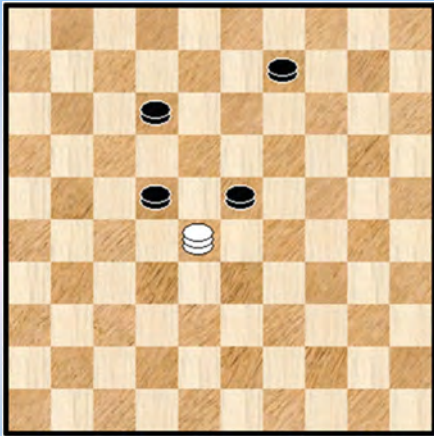

Diagram 10 Waz

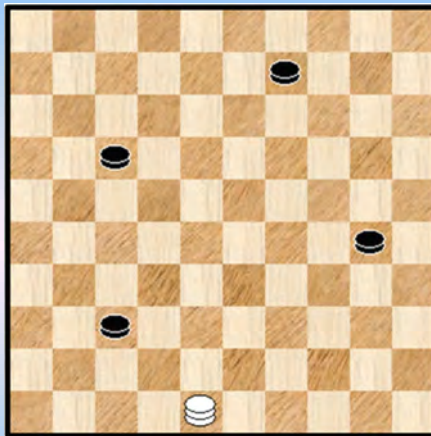
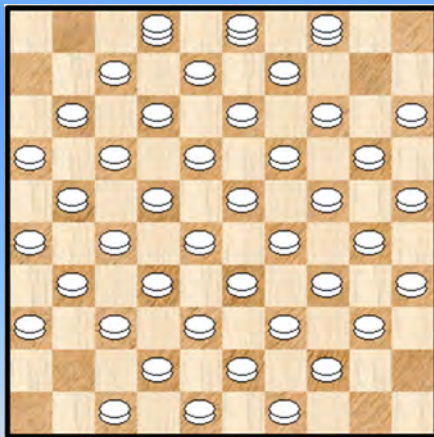

Diagram 11 Waz

De hoofdmoot van dit boek zal dan ook de meest normale (en voorkomende) cirkelslag behandelen, standen van het type diagram 1. Daar slaat een schijf en het aantal geslagen stukken is 4.

Diagram 12 Mogelijkheden

Op welke plaatsen van het bord kan de slaande schijf slaan voor een cirkelslag over 4 schijven ?

Het antwoord staat op **diagram 12**. Bijna verrassend komen vrijwel alle velden (theoretisch) in aanmerking.

We hebben een dam geplaatst op de velden 2,3 en 4. Daar kan immers geen witte schijf plaats nemen.

Ietwat vreemd dat hetzelfde diagram overigens ook geldt voor CIRK6 (een voorbeeld in diagram 2).

----- o - O - o -----

Cirkelslagen in databases

Hoe gaan we te werk voor de opzoekingen in de databases ? We gebruiken het meervoud omdat we zowel de partijen - database als de Compositions onder de loep nemen.

We zien het verloop als volgt : we doen de opzoeking voor elk veld en proberen de nuance aan te brengen of er toch niet een cirkelslag voorkomt met meer dan 4 geslagen stukken. Voor de partijen - database lijkt dit mogelijks / wellicht te hoog gegrepen. Voor de Compositions verwachten we dit natuurlijk wel !

We zullen de resultaten in tabelvorm voorstellen en van een korte kommentaar voorzien. De gevonden aantallen zullen ook richtinggevend zijn voor de verdere indeling van het boek.

Los van de databases zullen we (eventueel) ook nog eens alle voorgaande PC Blues nummers checken op het woord cirkelslag. Dit nemen we niet op in de tabelgegevens.

We wachten niet langer en we komen met de resultaten (op het einde van de paragraaf).

Eerst komen de resultaten uit de **partijen - database**. De resultaten van de opzoekingen in de Compositions verschuiven we (veel) later.

Toelichting :

4P0K	4 pieces with 0 Kings
4PM1K	4 pieces with minimum 1 King
4P4K	4 pieces, all Kings
6P0K	6 pieces (or more) with 0 Kings
6PM1K	6 pieces (or more) with minimum 1 King
6P6K	6 pieces, all Kings

Op deze manier hebben we een indeling tussen de cirkelslagen met 4 geslagen stukken en deze waar er meer geslagen stukken zijn. Die laatste categorie is totaal niet relevant voor de partijen - database maar wel voor de Compositions.

Ook ziet met het onderscheid tussen de cirkelslagen waarbij geen enkele dam wordt geslagen (alleen schijven) dus en anderzijds de cirkelslagen waarbij er minstens 1 dam wordt geslagen.

Ten aanzien van de cijfers past nog een kleine nuance : de cirkelslagen waarbij de dam het slaande stuk is heb ik maar gemakshalve bij de 4 pieces gestopt. Het gaat maar over enkele gevallen. Bijkomend is het niet uitgesloten dat er in de gauwte hier en daar nog een klein foutje is gebeurd, er zijn immers nogal wat zoekopdrachten gelanceerd ...

Tenslotte zijn de **spiegelbeelden** mee in acht genomen bij het opzoekwerk. Dus niet alleen de resultaten waarbij wit slaat maar ook deze waarbij zwart slaat zij het natuurlijk van het "overeenkomstige" veld dat men bekomt door af te trekken van 51. Bijvoorbeeld 24 en 27.

Wat valt ons op ?

=> Wel, om te starten, dit : ik had heel wat minder cirkelslagen verwacht. Laat ons zeggen een honderdtal, maximum 200. We komen bijna aan 500 en zitten er dus ruim boven.

In percentage uitgedrukt : $497 / 600515 = 0,08 \%$ anders gezegd in bijna 1 op 1000 partijen komt een cirkelslag voor !

=> De cirkelslagen waarbij een dam (of eventueel meerdere dammen) worden geslagen zijn een pietluttige minderheid : slechts 13 stuks tegenover 483 stuks waarbij louter schijven worden geslagen.

=> De “oneigenlijke” cirkelbogen waarbij het uitvoerende stuk een dam is moet behoorlijk klein zijn : vanuit de (dam) velden 2 en 3 zijn er in totaal 11 stuks en hier en daar moet nog wel ergens een dergelijke cirkelbogen verscholen zijn (er is niet expliciet op gezocht). Omdat we toch hier en daar wat voorbeelden in de gawte eens hebben doorgenomen verwachten we slechts een klein aantal.

=> Indien we er geen over het hoofd hebben gezien hebben we zegge en schrijven 1 cirkelbogen over 6 schrijven ! Op naam van Andris Andreiko.

=> Voor dammers die “azen” op een primeur, met andere woorden als allereerste een bepaalde combinatie uitvoeren, is er goed nieuws. Er staan nog heel wat nullen op scorebord ...

=> Wat betreft het aantal voorkomens is er een verrassende koploper die hoog torent boven de rest : veld 20 met liefst 232 voorkomen. We proberen later wel te achterhalen wat daarvan de reden zou kunnen zijn. In tweede instantie komen de velden 29 met 76 voorkomen en 27 met 33 voorkomens aan bod.

Wat betekent dit nu naar rest van het boek toe ?

=> Voor de meeste velden zijn de aantallen voorkomen niet zo groot. Dus we plannen de meeste standen door te nemen. Voor de drie velden met de vele voorkomens zullen we ons beperken tot een aantal standen.

=> We zullen daarbij ook rekening (moeten) houden met de aantrekkelijkheid van het materiaal (loont een stand de moeite ?). Dit zou eventueel - en misschien ietwat typisch voor de cirkelbogen - wel eens wat kunnen tegenvallen. Een voorgevoel, maar hopelijk vergis ik me daarin.

- - - - - o - O - o - - - - -

23/08/2021

CIRKESLAGEN

Opzoekingen Partijen database

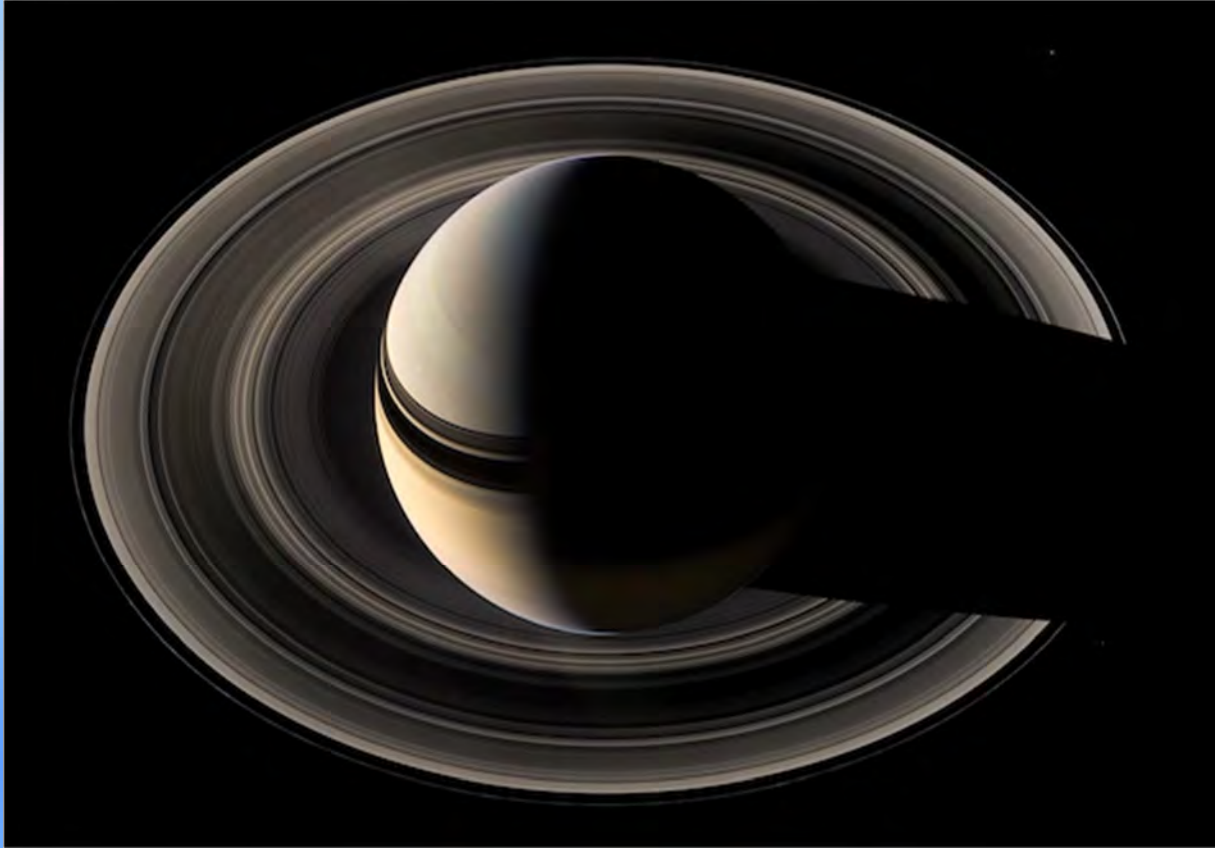
Aantal records : 600515

Startveld	4P0K	4PM1K	4P4K	TOT4	6P0K	6PM1K	6P6K	TOT6	TOT46
CIRK02	2	0	0	2	0	0	0	0	2
CIRK03	8	1		9	0	0		0	9
CIRK04	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK07	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK08	1	0	0	1	0	0	0	0	1
CIRK09	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK11	15	1		16	0	0	0	0	16
CIRK12	2	0	0	2	0	0	0	0	2
CIRK13	1	0	0	1	0	0	0	0	1
CIRK14	4	0	0	4	0	0	0	0	4
CIRK15	0	1	0	1	0	0	0	0	1
CIRK16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK17	1	0	0	1	0	0	0	0	1
CIRK18	3	1	0	4	0	0	0	0	4
CIRK19	10	2	0	12	0	0	0	0	12
CIRK20	228	4	0	232	0	0	0	0	232
CIRK21	12	0	0	12	0	0	0	0	12
CIRK22	14	0	0	14	0	0	0	0	14
CIRK23	15	2	0	17	0	0	0	0	17
CIRK24	8	0	0	8	0	0	0	0	8
CIRK25	4	1	0	5	0	0	0	0	5
CIRK26	1	0	0	1	1	0	0	1	2
CIRK27	33	0	0	33	0	0	0	0	33
CIRK28	16	0	0	16	0	0	0	0	16
CIRK29	76	0	0	76	0	0	0	0	76
CIRK30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK31	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK32	19	0	0	19	0	0	0	0	19
CIRK33	6	0	0	6	0	0	0	0	6
CIRK34	1	0	0	1	0	0	0	0	1
CIRK35	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK37	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK38	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK39	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK40	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK42	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK43	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK44	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK47	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIRK48	1	0	0	1	0	0	0	0	1
CIRK49	2	0	0	2	0	0	0	0	2
TOTAAL	483	13	0	496	1	0	0	1	497

Interludium - 2 Circles

-----o-O-o-----

Fragmenten Partijen Database - De (dam) velden 2, 3 en 4

We doorlopen de partijen database in volgorde van de nummering van de velden. In de richting dus van 1 => 50.

Vanaf de velden 1 en 5 is er geen cirkelslag mogelijk en voor de drie andere (dam) velden hebben we dus te maken met "oneigenlijke" cirkelslagen. Om het anders te zeggen : het slaande stuk kan hier alleen maar een (witte) dam zijn.

Diagram 1 Zaz

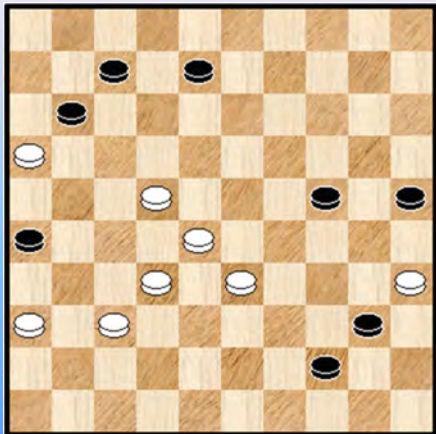
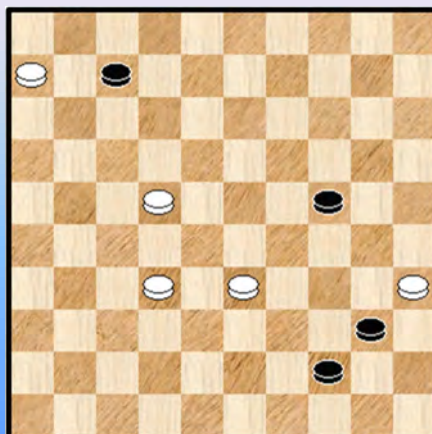

Diagram 02-01 Zwart wint

van het Padje, Jouke - Provoost, Adriaan ZEE-chT Hoofdklasse 13-10-2004

Zwart wint op velerlei manieren maar besloot hier tot : 54. ... 24-29 55. 33x24 44-49
56. 35x44 49x49 0-2

In diagram 02-01 een klein arrangement. Zwart wint door : 01. ... 07-11 02. 06x17 24-29
03. 33x24 44-49 04. 35x44 49x49 (wel slaan over schijf 17) 05. 22-18 49-21 06. 18-13 21-03 +

Diagram 2 32-28 ?

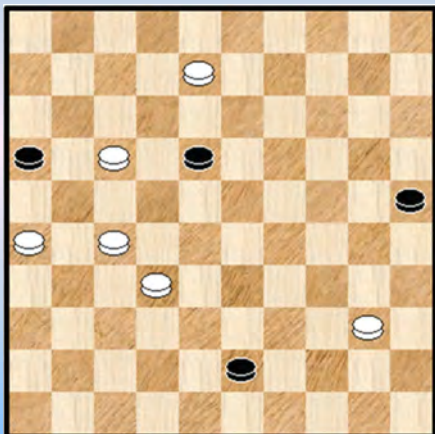
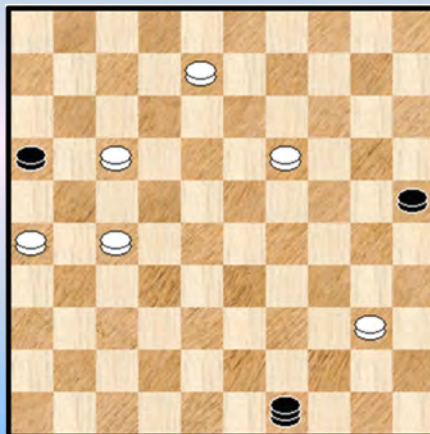

Diagram 2A Waz

Oneigenlijke cirkelslagen (slaande stuk is een dam) en in het bijzonder deze vanaf de damvelden 2, 3 en 4 kan men ook (best) zien als rondslagen.

Stobbe,Thijmen - Schijff,Jan

Een partij met een verrassend slot. In **diagram 2** is wit aan zet en kan winnen met :

54. 08-02 !

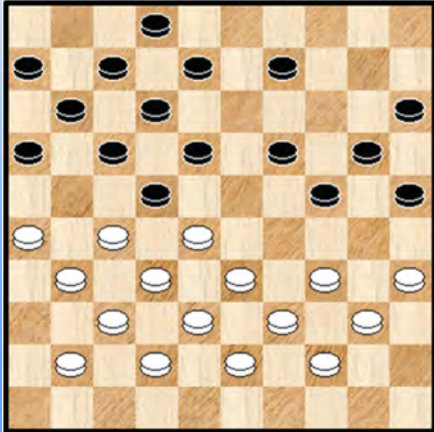
=> 54. ... 43-48 55. 40-34 +

=> 54. ... 43-49 55. 02-07 ! 49x35 56. 07x23 35-13 of ? 57. 17-12 +

=> Verder helpt noch het offer 54. ... 25-30 noch 54. ... 18-23

In de partij kwam er **54. 32-28** en nu kon zwart onverwachts remiseren door : **54. ... 18-23 !**
55. 28x19 43-49 ! diagram 2A een Coup de Contraires ... **56. 08-02 49x49 1-1**

Diagram 3 Zaz ...

Jansen,Hans - de Jong,Douwe

Wit heeft zopas 47-42 gespeeld en de zwartspeler staat zeer moeilijk.

26. ... 08-13

=> Er is niet zoveel anders. Op 26. ... 09-14 27. 41-36
08-13 28. 26-21 17x26 29. 28x08 18-22 30. 27x09 14x12 +1

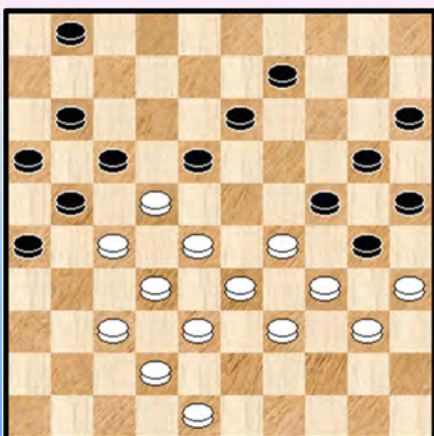
27. 26-21 ? Hans wordt het slachtoffer van een damzet
ingeleid door een (oneigenlijke) cirkelslag !

=> Beter : 27. 41-36 02-08 28. 35-30 24x35 29. 33-29 22x24 30. 27-22 18x27 31. 31x22 17x28
32. **32x03** met winstkansen.

27. ... 17x26 **28. 28x08 18-22 !** **29. 27x18 13x22** **30. 08-03 ?** (beter is 41-36) 02-08 !
31. 03x03 11-17 **32. 03x21 16x47**

We volgen nog heel even mee om te zien hoe wit de situatie toch meester blijft : **33. 32-27 07-12**
34. 33-29 24x33 **35. 39x28 20-24** **36. 28-23 24-29** **37. 43-39 29x18** **38. 34-29 47-36**
39. 37-32 36x22 **40. 29-23 18x29** **41. 32-28 22x33** **42. 39x28** en na deze damafname zou de partij
in remise eindigen.

Diagram 4 18-23 ?

Francois,Coussel - Koster,Johan

Een spektakulair fragment met annex partijslot. We begeven ons naar de (dam) **roetsjbaan** ! In de diagramstand kan zwart 09-14 spelen maar gaat over tot :

34. ... 18-23 ? **35. 28x08 17x28** **36. 33x22 24x44**
37. 40x49 30x39 **38. 38-33 39x17** **39. 35-30 25x34**
40. 37-31 26x28 **41. 08-03 21x32** **42. 03x03 2-0**

De witte dam houdt alle zwarte schijven tegen.

Een partij aldus besluiten moet bijna zeker een erg **weldadig**
gevoel geven. Die dag kan niks meer misgaan !

We noteren ook nog dat de rondslag over 5 stukken gaat, een onpaar aantal. Dat kan alleen als het slaande stuk een dam is.

Diagram 5 Kan wit remiseren ?

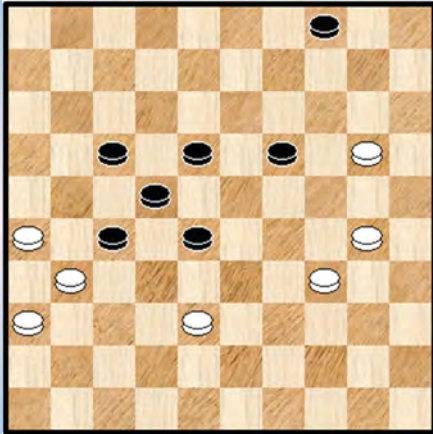
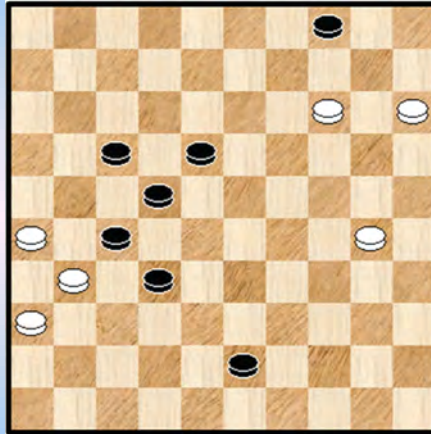

Diagram 5A Zaz

Zijlema, Gerard - Berends, Theo

Het is niet omdat dit een boek omtrent de cirkelslag is dat we (aansluitende) leerrijke zaken onder de (dam) mat stoppen. Zeker niet.

In **diagram 5** staat wit moeilijk en gaat met zijn volgende zet in de fout : **54. 34-29 ?**

We vervolgen zo dadelijk met het partijslot maar geven eerst de leerrijke remise, met enkele kleine finesses en meerslagmogelijkheden. Het is wel zaak in dergelijke standen over de nodige tijd (en kalmte) te beschikken als witspeler.

=> 54. 20-15 !

++ 54. ... 19-23 55. 30-24 28-32 56. 38-33 23-28 57. 26-21 28x19 58. 21x14 +

++ 54. ... 18-23 55. 30-25

>> 55. ... 19-24 56. 25-20 24-29 57. 20-14 29x40 58. 15-10 04x15 59. 14-09 40-45

60. 38-33 ! 28x39 61. 09-03 =

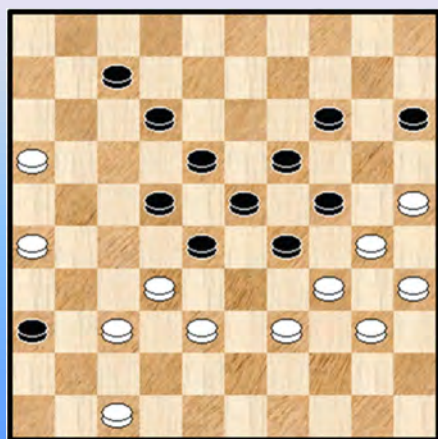
>> 55. ... 28-32 56. 38-33

>1 56. ... 23-28 ? 57. 34-29 28x39 58. 29-24 19x30 59. 25x43 en wit wint !

>1 56. ... 19-24 57. 33-28 22x33 58. 31x11 =

Naar de partij : **54. ... 28-32 55. 38-33 19-23 56. 29-24 23-28 57. 20-15 28x39 58. 24-20 39-43 59. 20-14 diagram 5A 17-21 ! 60. 26x37 43-48 61. 31x13 48x48 0-2**

Diagram 6 Wit wint

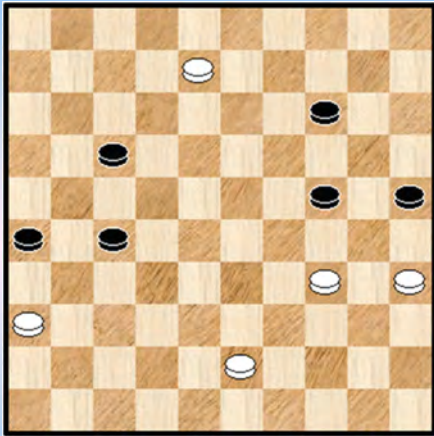
Thoen, Walter - Hubner, Georges

De zwarte positie is overweldigend en geeft de indruk dat zwart een resolute aanvalspartij op het bord heeft gezet. Hij zal overigens in stijl besluiten.

Wit heeft als laatste zet **39. 44-39** gespeeld. Hij had ook nog een noodspiong ter beschikking : **39. 47-41 ! 36x47 40. 25-20 47x50 41. 20x09 !** al moeten we er van uitgaan dat dit niet zou geholpen hebben.

Het woord is nu aan zwart : **39. ... 22-27 ! 40. 32x21 28-33 41. 39x28 23x43 42. 34x23 18x29 43. 21-17 12x21 44. 26x17 14-20 45. 25x34 43-48 46. 30x19 48x48 ! 0-2**

Diagram 7 Wit wint

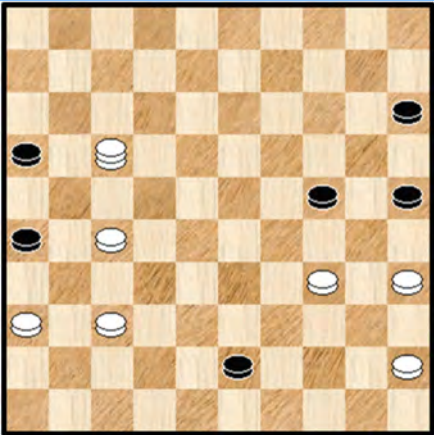
Nistshenko, Yurii - Timofeev, Yuriy

Wit kan winnen maar alleen door korrekt in te spelen op de cirkelslag - problematiek. Iets eenvoudiger gezegd : door de cirkelslag te vermijden !

Partij : **53.** 34-30 25x34 **54.** 08-03 34-39 **55.** 03x03 39x48 **56.** 03-14 1-1

=> Winst komt er na : 53. 34-29 ! 24x33 54. 08-03
 ++ 54. ... 33-38 55. 43x12 +
 ++ 54. ... 33-39 55. 03x10 39x48 56. 10-37 48x31
 57. 36x27 +

Diagram 8 Zaz

Ji, Weiming - Maksimova, Natalia

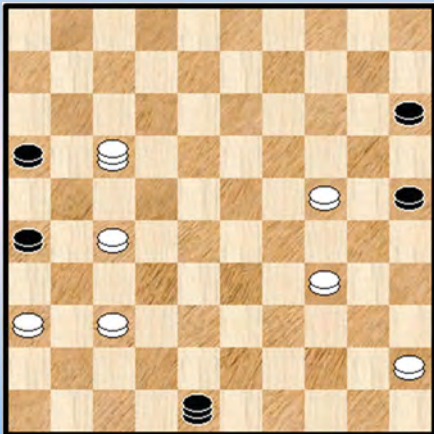
Een ietwat rare stand. Wit heeft een stuk meer en zwart die aan zet is kan niet onmiddellijk dam nemen :

=> 48. ... 43-48 ? 49. 17-50 48x40 50. 45x34 +
 => 48. ... 43-49 ? 49. 17-50 49x21 50. 37-31 26x37
 51. 34-29 24x33 52. 50x48 +

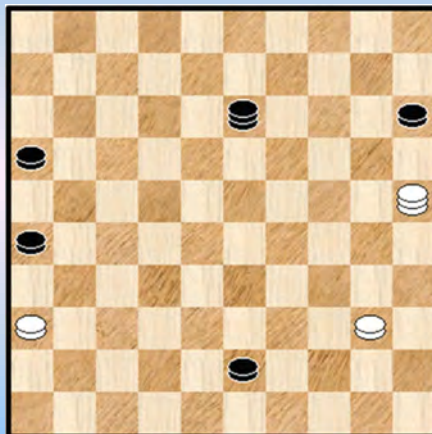
Zeer terecht besluit zwart dan ook tot :

48. ... 24-30 **49.** 35x24 43-48 **diagram 8A**
 => Niet 49. ... 43-49 ? 50. 17-03 49x21 51. 37-31 26x37
 52. 03x42 +

Diagram 8A 17-50 ?

Diagram 8B 13-19 ?

Met de laatste zet valt zwart langs twee kanten aan, een Coup de Contraire.

50. 17-50 ?

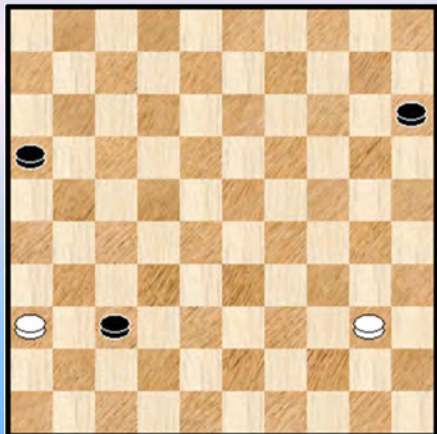
=> Dit verliest. Een mooie en duidelijke remise kan via : 50. 17-22 48x46 51. 36-31 ! 26x37
 52. 22-18 ! = Zeer verrassend.

50. ... **48x48** Zwart heeft nu een gewonnen positie. We vervolgen de partij - weliswaar met iets minder commentaar - want op het einde volgt nog een serieuze (dam) kater :

51. 50-28 48-34 52. 28-46 34-18 53. 46-05 25-30 54. 05-46 30-34 55. 46-28 18-13
 56. 28-14 34-39 57. 45-40 39-43 (57. ... 13-35 +) 58. 14-25 **diagram 8B** 13-19 ?

=> Met 58. ... 43-48 of zelfs 58. 43-49 wint zwart zonder problemen al duurt het nog wel een aantal zetten. De tekstzet lijkt uit te draaien op een korte winst.

Diagram 8C Waz ... (eindstand)

59. 25x48 19-37 60. 48x31 26x37 eindstand **diagram 8C** 0-2

In deze stand geeft wit op. Wit gaat dus volledig mee in het verhaal dat zwart vertelt en de stand lijkt optisch ook zonder meer verloren.

Maar schijn bedriegt : de eindstand is gewoon remise. Wit offert eerst 36-31 en gaat dan doodgemoedereerd naar dam. Zwart kan geen vangstelling formeren.

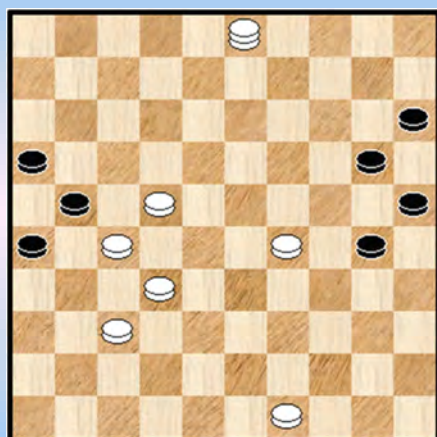
Een serieus **psychologisch** trekje dat wel eens meer voorkomt, ook al bij einde van de partij !

- - - - - o - O - o - - - - -

Fragmenten Partijen Database - De (dam) velden 7, 8 en 9

We begeven ons naar de voorlaatste rij (velden 6 tot 10). Alleen van de velden 7 tot 9 kunnen schijf - cirkelslagen worden gebouwd. Resultaat van het onderzoekwerk : slecht 1 enkele (oneigenlijke) cirkelslag, vanaf veld 8.

Diagram 9 Zaz

Woolschot, Bert - Fokink, Jan

Wit heeft zojuist dam genomen op veld 3. Hij staat al een tijdje probleemloos gewonnen. Maar het fragment heeft een mooi einde en dat nemen we altijd graag mee.

51. ... 30-35 52. 49-44 (ook 52. 03-12 +) 20-24
 53. 29x20 15x24

Wit kan op meerdere manieren winnen maar breidt er vanzelfsprekend het mooie cirkelslag - slot aan :

54. 44-40 ! 35x44 55. 37-31 26x17 56. 03-08 21x32 57. **08x08** 2-0

De slag 08x08 kan op twee manieren (richtingen) gebeuren. Het is wel zo dat alle andere velden waar de rondslag kan eindigen alleen remise geven !

- - - - - o - O - o - - - - -

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Veld 11

We schuiven een rij op naar de velden 11 tot 15. Elk van deze velden heeft minstens een vertegenwoordiger. Veld 11 zelfs 16. We starten met veld 11.

Diagram 10 18-23 ?

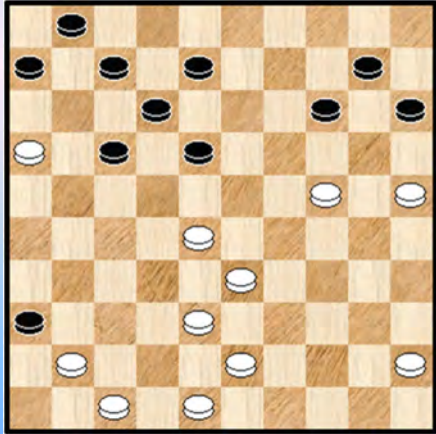
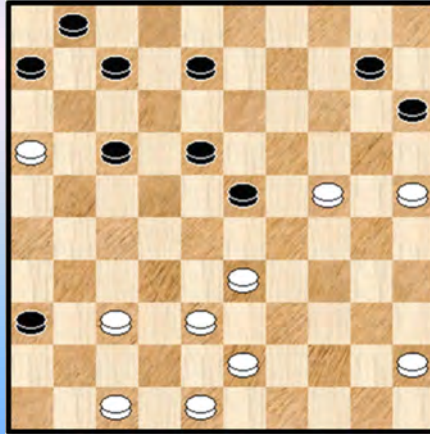

Diagram 10A Waz

Kovrizkin, Anatoli Ivanovits - Kontrabarski, Michail

Een partij uit het RK (Russisch Kampioenschap) 1964.

In **diagram 10** staat zwart helemaal niet goed. Een overtal aan schijven op zijn rechtervleugel en de hangende schijf op 10 riskeren problemen op te leveren.

33. ... 18-23 ? **34.** 28x19 14x23 **35.** 41-37 ! brengt dreigingen in het spel 12-18 ? **Diagram 10A**
=> Eigenlijk was er niet echt een goeie zet. Op 35. ... 10-14 volgt 36. 24-19 met schijfwinst

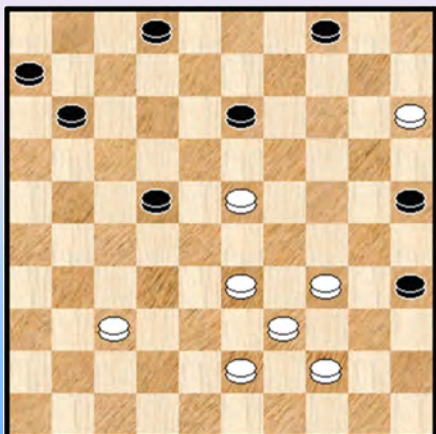
36. 33-29 !

=> Vooral niet te haastig 36. 47-41 ? 36x47 37. 38-32 47x20 38. **25x05** 18-22 39. 05x28 22x33 **z+**

36. ... 23x34 **37.** 47-41 36x47 **38.** 16-11 ! 47x20 **39.** **11x11** 06x17 **40.** **25x05** **2-0**

Een plakker - cirkelslag. 25x05 bood de nodige assistentie.

Diagram 11 Wat speelt zwart ?

Buurke, Siep - de Jong, Douwe

Diagram 11. Wit heeft zopas de ruil naar veld 23 gedaan. Zwart staat erg lastig maar ziet gelukkig de reddingsboei in de vorm van een cirkelslag :

44. ... 04-10 de enige !

=> Op bijvoorbeeld 44. ... 22-27 ? 45. 23-19 13x24

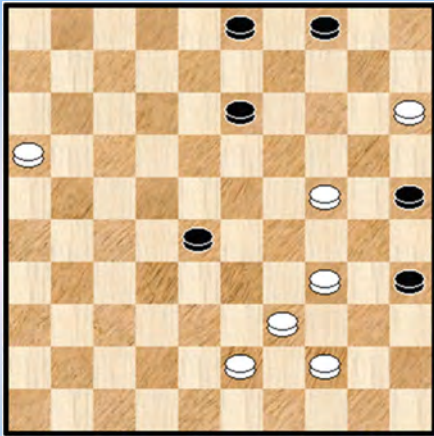
46. 34-30 25x34 47. 39x19 +

45. 15x04 35-40 **46.** 04x27 **40x40** **47.** 39-34 40x18

48. 27x13 11-17 **49.** 37-31 02-07 **50.** 13-02 07-12 **1-1**

Een klassieke manier om een cirkelslag te versieren : via een plakker.

Diagram 12 Kan 16-11 wel ?

van Zelst, Remco - Achi Yao

40. 16-11

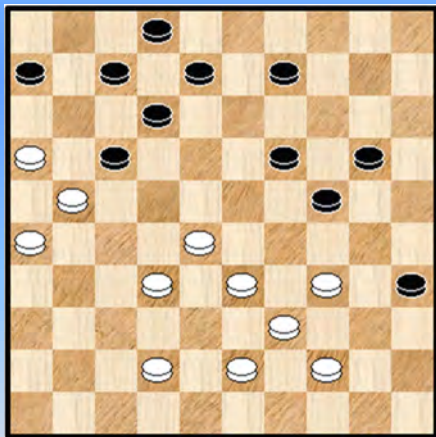
We weten niet of wit alles voorzien heeft. Hij had ook via 43-38 een makkelijke zege kunnen binnenrijven.

40. ... 04-10 ! 41. 15x04 35-40 42. 04x33 **40x40**

De witte dam last zich op het passende moment op 33 en maakt aldus de cirkelslag mogelijk. Een aangenaam moment !

Spijtig genoeg voor zwart zal dit toch niet volstaan om te remiseren : 43. 39-34 40x20 44. 11-07 20-24 45. 07-01 wit bezet de lijn 01-45 en de drie schijven kunnen geen oversteek naar dam maken **2-0**

Diagram 13 07-11 ?

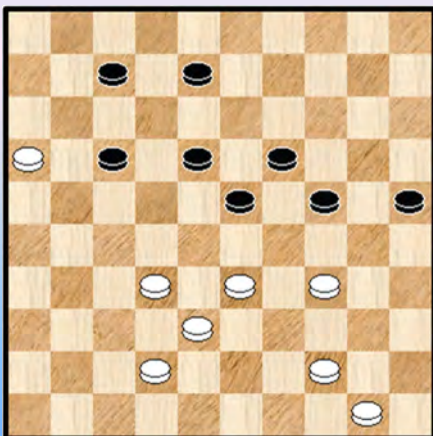
Boon, Arie - Verhaar, Gerrit

Zwart staat lastig en weet dat ook. Daarom voert hij een noodsprong uit. Die echter faalt :

35. ... 07-11 ? 36. 16x18 35-40 37. 21x23 **40x40**
38. 39-34 ! 40x29 39. 23x34 **2-0**

In de voorbije 4 standen wordt duidelijk dat een plakker op 11 dé manier is om een cirkelslag uit te voeren. Die komt in principe tot stand omdat er een meerslag in het spel is.

Dia 14 Zwart doet remise - aanbod

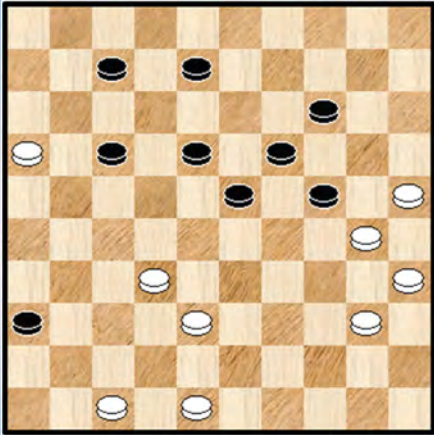

van Velzen, Rik - Kemperman, Ferry

De volgende zet van zwart kan allicht worden beschouwd als een verkapt remise - aanbod :

44. ... 24-30 45. 16-11 ! 30x48 46. **11x11** 48-26 **1-1**

Diagram 15 Waz ...

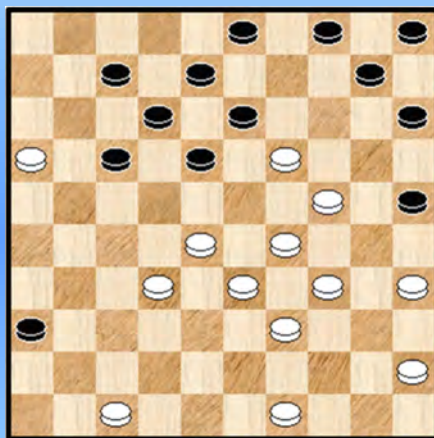
Velraeds,Harry - van de Weteringh Azn.,Arie

Wit kijkt met gemengde gevoelens tegen het zwarte centrum aan en ziet dat er gelukkig een kombinatiemogelijkheid in de stand schuilt ...

45. 47-41 !? 36x47 **46.** 16-11 47x45 **47.** 11x11 23-28 !
48. 32x23 45x16 **0-2**

Was de diagramstand verloren ? Helemaal niet :
45. 40-34 17-22 46. 38-33 08-12 47. 32-28 23x32
48. 34-29 =

Diagram 16 Mag wit combineren ?

Hoogenboom,Mark - Ottink,Alfons

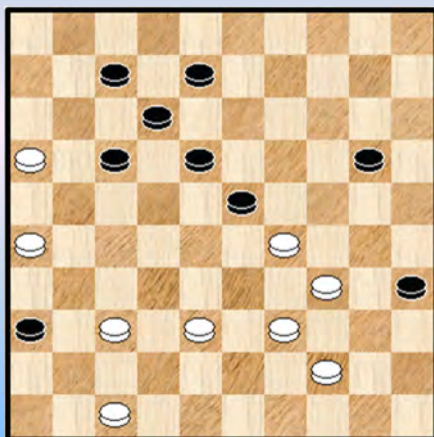
Zwart heeft als laatste zet **33**. ... 02-07 gespeeld en wit ziet dreigende gevaren aankomen. Immers wit kan niet echt veld 23 sluiten.

Het beste is allicht nog : 34. 49-43 03-09 35. 43-38 18-23
36. 29x18 12x14 en wit heeft een tikkeltje compensatie omwille van de zwakke zwarte rechtervleugel.

In de diagramstand meent wit zich met een (mooie) combinatie te kunnen / moeten redden :

34. 24-20 ! 25x23 **35.** 28x19 13x24 **36.** 29x20 15x24 **37.** 47-41 36x47 **38.** 16-11 47x40
39. 11x11 40-23 !! de ontzuivering **0-2**

Diagram 17 Wit remiseert

Dollekamp,Evert - de Vries,Jan Ekke

Men kan gemakkelijk verifiëren dat op elke zet van wit een kleine, winnende combinatie volgt.

Op één zet na :

41. 47-41 ! 36x47 **42.** 16-11 47x24 **43.** 11x11 12-17
44. 11x22 24-29 **45.** 22-17 29x49 **46.** 17-12 49-40
47. 12-08 40-45 **48.** 08-03 20-25 **1-1**

Diagram 18 23-29 ?

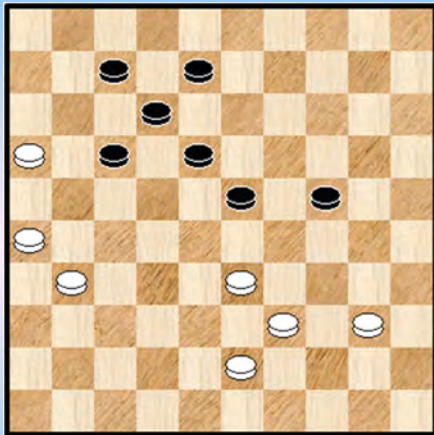

Diagram 19 Waz

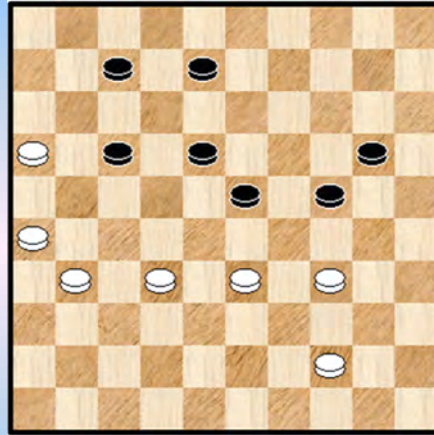

Diagram 18 Halma, Dick - Sanders, Eric

Zwart staat wel wat voordeliger maar kan bij korrekt spel niks bewijzen.
Na de (komende) tekstzet is het onmiddellijk remise :

42. ... 23-29 ? 43. 16-11 29x49 44. 11x11 49x35 1-1

Diagram 19 Schotanus, Anton - Barkel, Marino

49. 33-28 !

=> Niet de enige manier om naar remise te gaan maar wel efficiënt. Het procedé is ons inmiddels welbekend : de tegenstander komt op dam met nog een meerslag voor de boeg en plakken maar.

49. ... 24-29 50. 28x19 29x49 51. 16-11 49x36 52. 11x11 1-1

Diagram 20 Waz

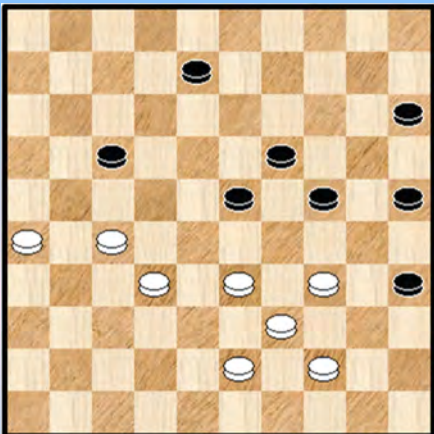

Diagram 21 Wint wit ?

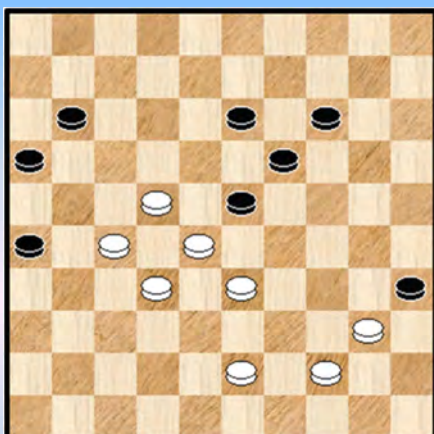

Diagram 20 den Os, Jerrie - Brouns, Jacques

49. 27-21

=> Wit heeft wellicht rekening gehouden met de komende cirkelslag en de resterende stand als kansrijk beschouwd. Ook mogelijk was bijvoorbeeld 49. 43-38 en de achtergebleven schijf op 15 dreigt zwart in de problemen te brengen.

49. ... 35-40 50. 21x03 40x40 51. 03-08 ?

=> Na 51. 39-34 40x29 52. 26-21 29-34 53. 03-12 23-29 54. 21-16 29-33 55. 12x40 33-39 loopt het remise.

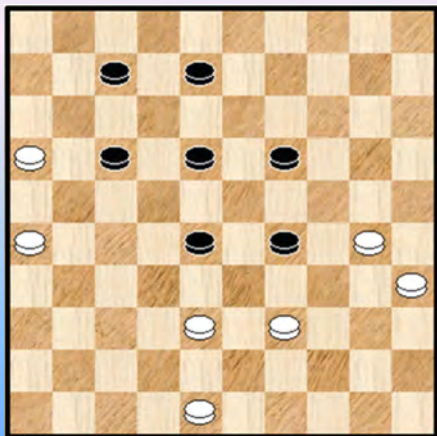
51. ... 40-45 en zwart won later de partij.

Provoost,Ben - Luteijn,Frits

Diagram 21. Nee. Wit kan weliswaar achter schijf 23 aanlopen maar botst op een cirkelslag.
47. 40-34 13-18 48. 22x24 35-40 49. 28x10 **40x40** 50. 10-04 40-44 51. 24-19 1-1

Diagram 22 Wit remiseert

Mollink,Gerwin - Eggens,Bé

Een mooie (bijna pure) dwarrelstand. Die komen al eens voor in de partij. Wit kiest de veiligste weg naar remise. Via de cirkelslag.

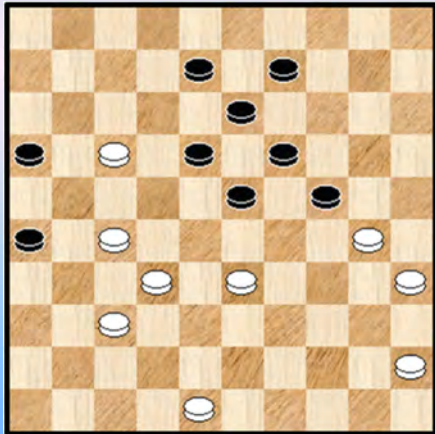
47. 38-32 28x37 48. 48-42 37x48 49. 16-11 48x25
50. **11x11** 1-1

-----o-O-o-----

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - De velden 12 tot 18

Vanuit de velden 12 tot en met 18 vertrekken er heel weinig cirkelslagen - soms geen enkele zoals voor de velden 15 en 16 - en daarom groeperen we dit alles in een paragraafje.

Diagram 23 33-28 ?

Krijger, Gerard - de Kok, Wim

51. 33-28 ?

=> Voorbarig ! Na 51. 48-43 staat wit voordelig

51. ... 24-29 ! neemt de kans te baat

52. 27-21

Wit neemt zijn toevlucht tot een (cirkel) combinatie maar die zal gewoon verliezend uitvallen. We hebben al een aantal malen gezien dat dit in fragmenten het geval was.

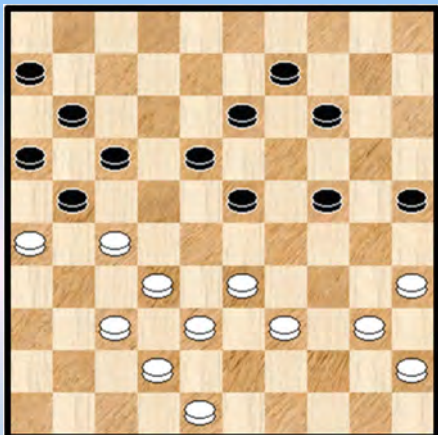
Via 52. 28-22 16-21 53. 27x16 18x38 54. 37-32 38x27 55. 17-11 blijven er remisekansen

52. ... 16x38 53. 17-12 23x41 54. **12x12** 41-46

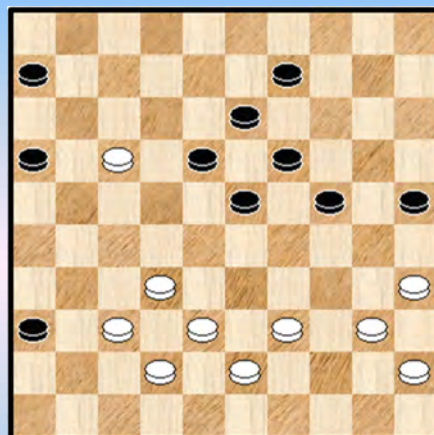
=> Geen echte fout maar met 54. ... 13-18 55. 12x34 41-46 zullen de winstcijfers sneller op het bord komen.

55. 48-43 38x49 56. 12-07 en er kwam nog een lang eindspel aan te pas vooraleer **0-2**

Diagram 24 Waz

Diagram 24A Waz

Romijn, Kees - Steijlen, Pieter

Een interessant en scherp gespeeld fragment voorafgaand aan de cirkelslag. We nemen het fragment dan ook door. De eerste keer trouwens in de PC Blues serie - zo komt het me toch voor - dat we dergelijke problematiek behandelen.

We starten bij **diagram 24**.

32. 33-28 14-19 **33.** 48-43 17-22 ! **34.** 28x17 11x31 **35.** 26x17 31-36 **diagram 24A**

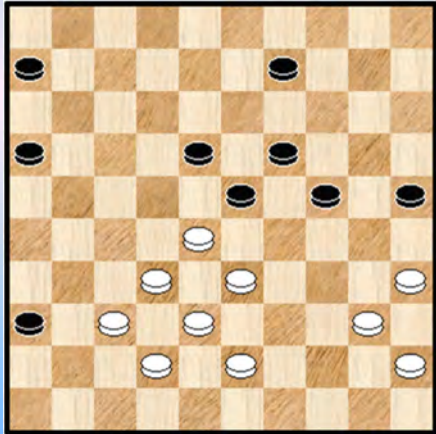
36. 39-33 ?

=> Geen kalamiteit, zeker niet. Maar niet de juiste zet. Het voordeel van wit schuift door naar zwart.

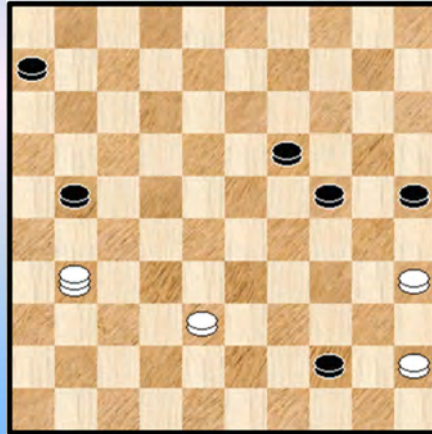
De korrekte zet was : 36. 40-34 ! 18-22 37. 17x28 09-14 38. 34-30 25x34 39. 39x30 16-21
40. 28-22 en wit blijft voordelig staan.

36. ... 18-22 ! 37. 17x28 13-18 **Diagram 24B**

Diagram 24B Waz

Diagram 24C Waz

=> Zwart kon als laatste zet niet spelen 37. ... 16-21 ? 38. 33-29 ! 24x22 39. 35-30 25x34
40. 40x16 + een Coup Raichenbach.

38. 40-34 ?

=> Opnieuw een klein foutje. Nodig was : 38. 28-22 18x27 39. 32x21 16x27 40. 40-34 ! =

38. ... 16-21 ! 39.34-29 ?

=> Er was nog hoop via 39. 37-31 36x27 en nu

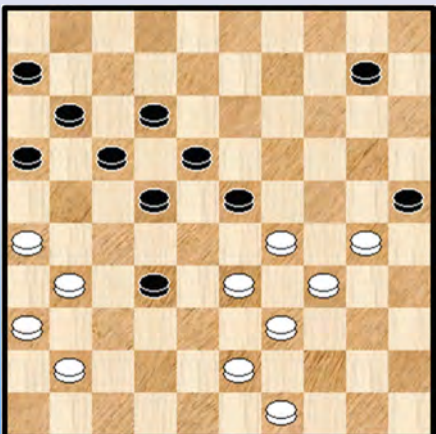
++ Zeker niet 40. 28-22 ? 40. ... 09-13 41. 22x31 24-30 42. 35x24 19x39 +

++ Maar 40. 34-30 25x34 41. 28-22 09-13 42. 22x31 21-26 43. 31-27 23-29 met houdbare stand

39. ... 23x34 40. 37-31 36x27 41. 28-22 34-39 42. 22x04 **39x39** 43. 04x31 39-44 **diagram 24C**

We drukken nog het diagram af maar stoppen de analyse. Het mag duidelijk zijn dat wit voor een ondoenbare taak staat. De partij eindigde dan ook in **0-2**.

Diagram 25 Waz

Messemaker,Bas - Bruyns,Tony

Wit is aan zet, staat beter maar de wat krachteloze zwarte stelling bevat wel degelijk een aantal combinatieve resources.

39. 49-44

=> Na 39. 30-24 kan er komen 10-15 40. 49-44

++ 40. ... 15-20 41. 24x15 25-30 42. 34x25 23x34

43. 39x30

>> 43. ... 22-28 44. 33x13 32-38 45. 43x32 12-18

46. 13x22 17x46 met wellicht remise

>> 43. ... 22-27 44. 31x13 12-18 45. 13x22 17x50 met onduidelijke uitslag volgens Kingsrow.

++ 40. ... 32-38 !

>> 41. 43x32 ? 22-28 42. 33x13 12-18 43. 13x22 17x46 44. 29x18 16-21 45. 26x17 11x13 **z+**

>> 41. 33x42 22-27 42. 31x13 15-20 43. 29x07 20x47 44. 07-01 =

39. ... 22-27 40. 31x13 32-38 41. 29x07 **38x38**

Zowel na 42. 07-01 als na het in de partij gespeelde 42. 30-24 is het een remisestand. In de partij won wit.

Diagram 26 12-17 ?

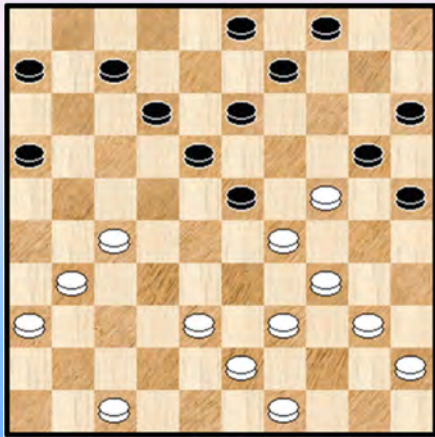
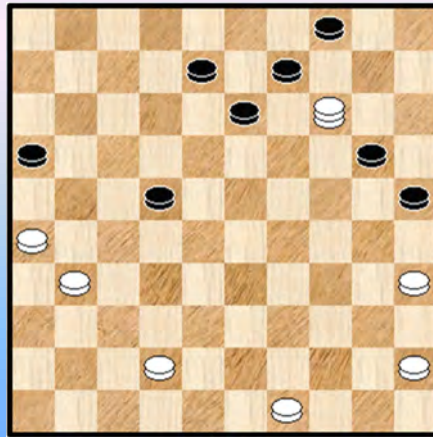

Diagram 26A 25-30 ?

van der Vlies,Ed - Hiddink,Bennie

We nemen de inleidende fase mee. In **diagram 26** wordt zwart het slachtoffer van een gekende damzet naar 1.

26. ... 12-17 ? 27. 34-30 25x34 28. 39x30 23x25 29. 31-26 20x29 30. 27-21 16x27

31. 38-33 29x38 32. **43x01** 18-22

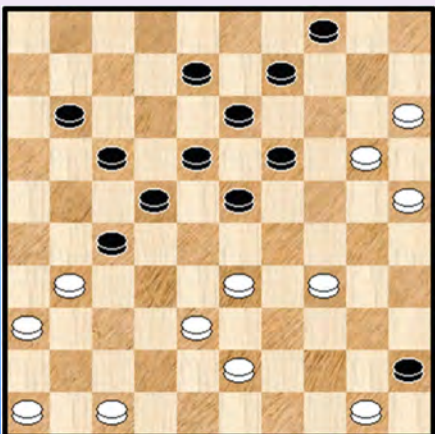
=> Eigenlijk moet hier 32. ... 25-30 33. 01x25 15-20 34. 25x14 09x20 en met een schijf minder kan zwart nog doorgaan.

33. 01-23 03-08 34. 47-42 06-11 35. 40-35 11-16 36. 36-31 15-20 ? 37. 23-14 **diagram 26A**

37. ... 25-30 ?! 38. **14x14** 2-0

Een cirkelslag over zes schijven zij het dat de manier waarop die tot stand komt toch enige vragen oproept ! Hoe dan ook, hier duikt dus een tweede exemplaar op van een cirkelslag over 6 stukken !

Diagram 27 23-28 ?

de Rooij,Leen - van Hierden,Erwin

Problemisten kunnen in het partijspel ook aardige dingen laten zien. Met zijn laatste zet 35. 37-31 heeft wit de zwarte stelling onder controle gebracht. Een lichte vorm van insnoering.

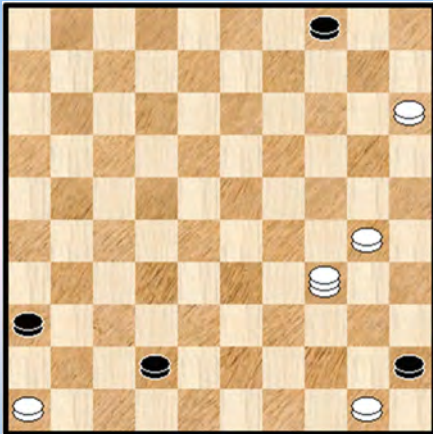
35. ... 23-28

=> Misschien niet de sterkste maar ook bij andere zetten krijgt zwart het toch wel lastig.

36. 20-14 28x48 37. **14x14** 48x26 38. 47-42 26x30

39. 25x34 22-28 40. 36-31 27x36 41. 14-10 13-19

Diagram 27A Slotstand (zaz)

Er gebeuren nu enkele foutjes ...

42. 34-30 ?

=> Wil het misschien te mooi doen. Voldoende voor winst is gewoon : 42. 10-05 19-23 of ? 43. 34-30 +

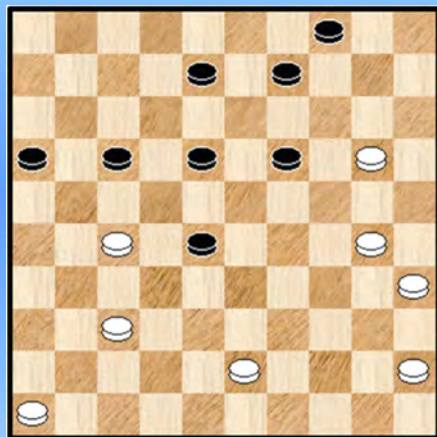
42. ... 17-21 ?

=> Zwart ziet nog een mooie remise blinken ... maar daarvoor had hij moeten spelen : 42. ... 17-22 ! 43. 10-05 * 28-33
44. 05x06 33x42 =

43. 10-05 28-33 44. 05x07 33x42 45. 07-34 ! 2-0

De mooie slotstand verdient een plaatje : **diagram 27A**.

Diagram 28 Zwart wint

Azojan,Marika - Söber,Elvia

Voor ons derde en laatste fragment voor de cirkelslag vanaf veld 14 gaan we te rade bij de Estlandse dames in het kampioenschap 2010.

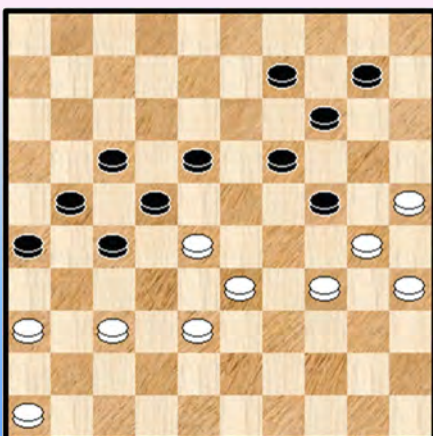
In **diagram 28** is zwart aan zet en de winst is niet al te moeilijk : 38. ... 08-13 en tegen de dreiging 17-21 valt niks meer te verzinnen.

Partij : 38. ... 17-21 ? 39. 20-14 21x41 40. 14x14 41-47
41. 30-25 ! een listige zet 47-42 ?

=> Na 41. ... 28-32 behoudt zwart grote kansen op de zege omdat niet kan 42. 25-20 ? 47x15
43. 14-10 15-47 44. 10-05 32-37 45. 05x41 47x36 =

42. 25-20 42x15 43. 14-10 en wat later 1-1

Diagram 29 Waz

Hoe kan in hemelsnaam een 15x15 op het bord komen ? Niet evident, inderdaad. Maar dat het toch kan - met wat wederzijds trek- en duwwerk - bewijst volgend fragment.

Helfreks,Renards - Antoi,Robert

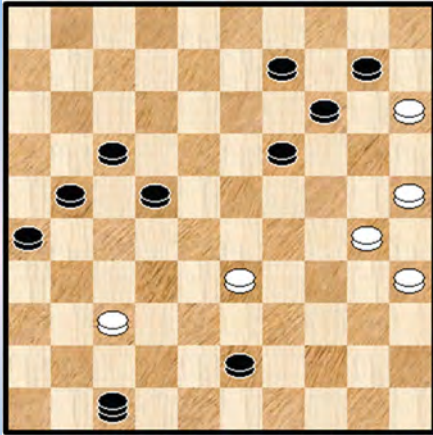
Wit is aan zet en staat een schijf achter.

40. 34-29 18-23 41. 29x20 23x43 42. 36-31

=> Nog de beste, op 42. 20-15 09-13 wint zwart makkelijk.

42. ... 27x36 43. 46-41 36x47 44. 20-15 **diagram 29A**

Diagram 29A Zaz

Een wat rare situatie. Zwart kan slaan op 3 velden met elk een ander slagverloop :

=> 44. ... 47x29 45. **15x33** 26-31 en zwart wint makkelijk

=> 44. ... 47x24 45. 15x13 19x08 46. 30x10 en hier is de winst niet zomaar duidelijk.

=> In de partij volgde : 44. ... 47x20 45. **15x15** 43-48 46. 30-24 48x31 47. 25-20 14x25 48. 15-10 31-42 49. 10-04 42x15 50. 04x16 en zwart won verder het resterende 4x2 - eindspel.

Diagram 30 18-22 ?

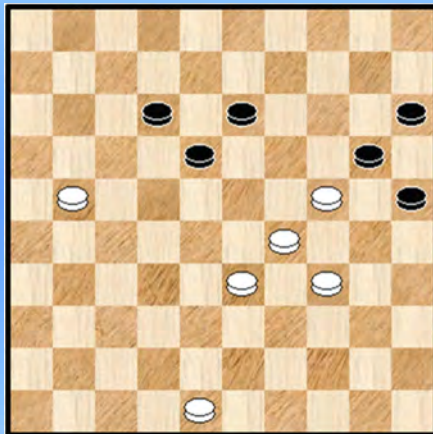
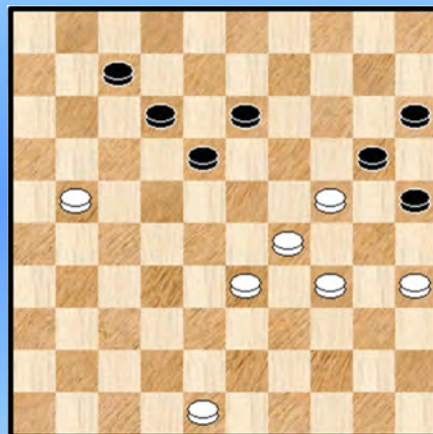

Diagram 30A 18-22 ?

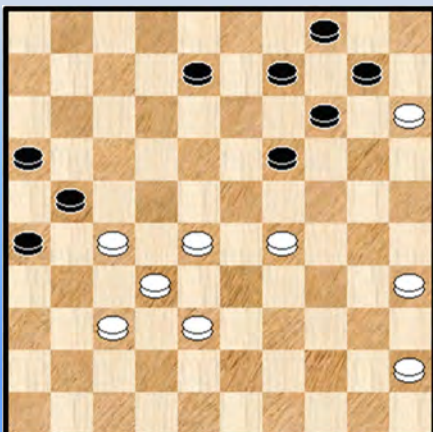
Kolk, Gerlof - Bosker, Gert

Waar moet die cirkelslag in **diagram 30** wel vandaan komen ? 😊

Na **50.** ... 18-22 ? (Nodig is 50. ... 18-23 51. 29x07 20x40 =) **51.** 34-30 ! 25x23 **52.** 21-17 20x38 **53.** **17x17** 2-0 was het zover.

In **diagram 30A** een klein miniatuur – arrangement voor dit idee : 01. ... 18-22 ? 34-30 ! enz. met drievoudige oppositie.

Diagram 31 Wit wint

Lohuis, Paul - van der Vlies, Ed

Een fragment met uitgesproken stelling - kenmerken die met het blote oog zichtbaar zijn.

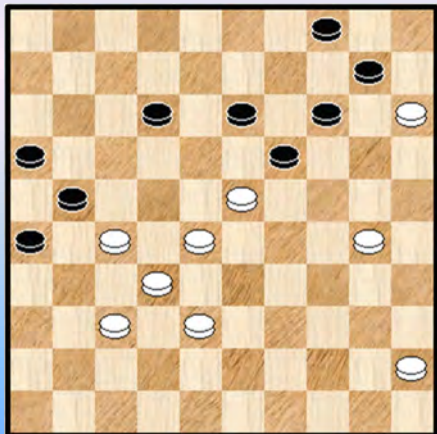
Gevraagd wordt de winstgang te vinden voor wit en een klein bijkomend vraagje : hoe komt de cirkelslag in dit verhaal ?

Tenslotte vermelden we nog dat we het fragment zelfs enkele zetten eerder hadden kunnen (laten) starten.

De oplossing :

44. 29-23 ! legt zwart aan de ketting 08-12
 => Op 44. ... 19-24 45. 27-22 ! 14-20 46. 23-18 ! +
 45. 35-30 09-13 **diagram 31A**
 => 45. ... 12-17 46. 27-22 ! 09-13 47. 22x11 16x07 48. 30-25 +

Diagram 31A Waz

46. 30-25 ?

=> Niet de korrekte zet, winnend : 46. 38-33 13-18 (op
 46. ... 12-17 47. 30-25 ! +) 47. 33-29 12-17 48. 23x12 17x08
 49. 30-25 08-12 50. 28-22 ! +

46. ... 13-18 47. 25-20

=> Had wit hier zijn fout ingezien dan kon hij alsnog
 47. 27-22 ! proberen en onverschillig hoe zwart slaat komt er
 een erg voordelig eindspel voor wit. Of dit winnend is blijft
 echter wel de vraag.

47. ... 18x29 48. 20x09 04x13 49. 15x04 29-33 50. 04x07 **33x33 1-1**
 De aap komt uit de (dam) mouw : zwart kan zich redden met een cirkelslag.

Diagram 32 Zaz

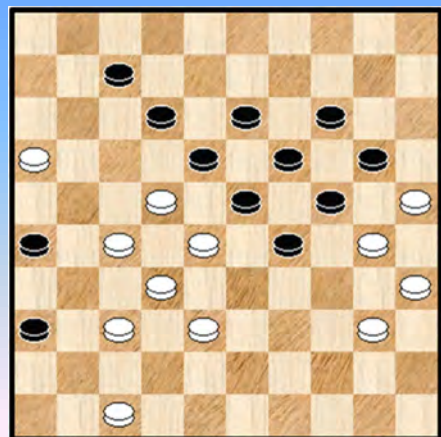
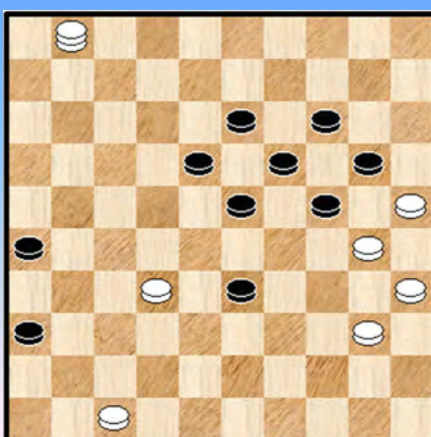

Diagram 32A Waz

Koopmanschap, Mike - Remeijer, Casper

Zwart is aan zet. Wit heeft een (mooie) gewonnen stand bereikt. Maar het zal mis lopen in de afwerking.

43. ... 07-11 * 44. 16x07 12x01 45. 22-17 01-07
 => 45. ... 01-06 46. 17-12 ! 18x07 47. 27-21 26x17 48. 37-31 36x27 49. **32x01** 23x43
 50. 01x48 +

46. 17-12 29-33
 => 46. ... 07-11 47. 47-42 18x07 48. 27-21 26x17 49. 37-31 36x27 50. **32x01** 23x43
 51. 01x48 +

47. 12x01 ?
 => Anders slaan wint gewoon 47. 28x39 +

47. ... **33x33 diagram 32A** 48. 40-34 ?

=> Met 48. 01-06 23-28 49. 32x12 33-38 50. 12-07 38-43 51. 07-02 zit een witte overwinning er nog steeds in.

48. ... 33-38 ! 49. 32x43 18-22 50. 01x29 24x33 51. 43-39 33x44 52. 34-29 44-50 **0-2**

Er zal na de partij wellicht wel wat nagekaart zijn of beter gezegd na - gedamd.

Diagram 33 Waz

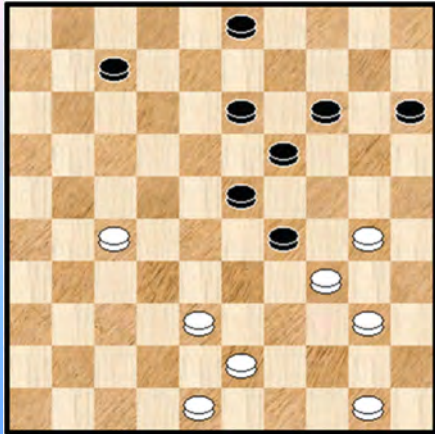
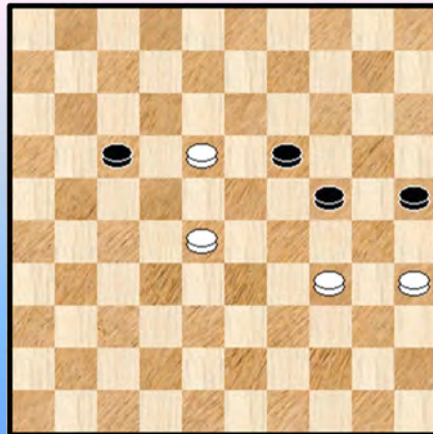

Diagram 33A 25-30 ?

Meijer,Hein - Bleeker,Dave

37. 27-22 ! een sterke zet, aangewezen en met een sterk inperkend karakter voor zwart.

37. ... 07-11 ?

=> Zal niet het verlies van de partij meebrengen. Toch was 15-20 aangewezen.

38. 38-33 ! 29x49 39. 22-18 49x24 40. **18x18**

Het ontstane 4x4 - eindspel is nadelig voor zwart

40. ... 11-17 41. 48-42 15-20 42. 50-45 03-09 43. 42-38 09-14 44. 45-40 20-25

45. 40-35 14-20 46. 38-32 20-24 47. 32-28 **diagram 33A**

Wit heeft zijn deel van het werk gedaan, meer kan hij niet doen. Zwart heeft echter de uitslag van de partij in eigen hand.

47. ... 25-30 ?

=> 47. ... 17-21 48. 18-12 21-26 49. 12-07 26-31 50. 07-02 31-36 en dit loopt remise

48. 34x25 24-29 49. 35-30 19-24 50. 30x19 29-34 51. 18-13 34-39 52. 13-09 39-43

53. 09-04 **X** 43-49 54. 19-14 17-21 **2-0**

X We voegen er nog gauw aan toe dat ook wint : 53. 09-03 43-48 54. 03x26 48-39

55. 28-23 39-34 56. 26-08 ! een erg leuke zet 34x03 57. 19-14 03x20 58. 25x14 **+**

In het volgend fragment, het vierde en laatste ten aanzien van een 18x18 - cirkelslag laten beide spelers nogal wat (dam) steken vallen.

Teer,Paul -van den Heuvel,Hans

Zwart is aan zet en komt met het ongelukkige 42. ... 21-26 ? 43. 33-28 ?

=> 43. 30-24 26x28 44. 33x22 18x27 45. 29x07 20x29 46. 34x23 **+**

43. ... 26x37 44. 28x10 37x28 45. 25x14 15x04 46. 14-09

=> Een optie was ook 46. 39-33

Diagram 34 21-26 ?

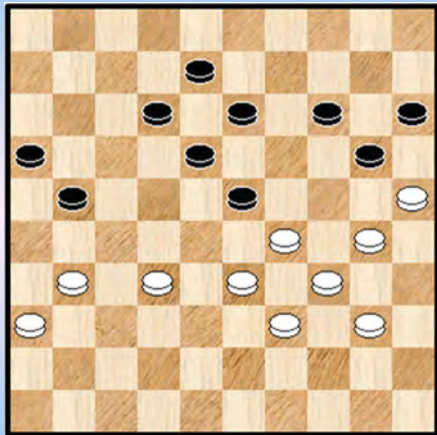
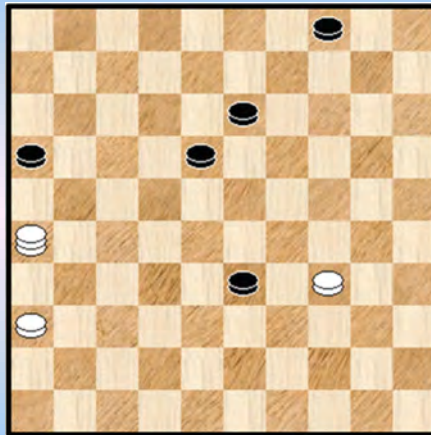

Diagram 34A 26-42 ?

46. ... 12-17 ?

=> Nodig : 46. ... 28-32

47. 09-03 ?

=> Te snel gespeeld. Eerst moet 47. 29-23 28x19 * en nu pas 48. 09-03 08-12 49. 30-24 19x30 50. 34x25 +

47. ... 28-33 48. 03x26 **33x33** diagram 34A

Men krijgt ietwat het gevoel dat beide spelers naar de cirkelslag toewerken 😊 De **diagramstand 34A** is te remiseren door : 49. 26-48 33-38 50. 34-29 18-22 51. 36-31 22-28 52. 48-30 =

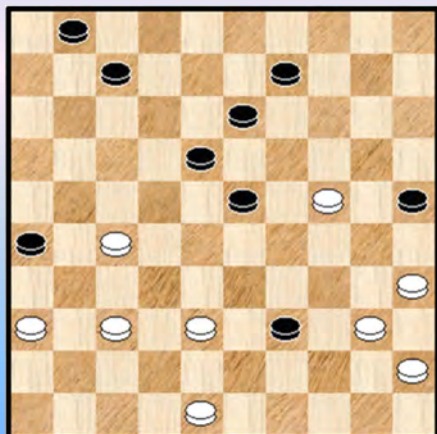
Maar er kan nog wel één foutje bij : 49. 26-42 ? 18-23 ! 50. 42x09 04x13 **0-2**

- - - - - o - O - o - - - - -

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Veld 19

Volgend vakje van waaruit de cirkelslag vertrekt : veld 19.

Diagram 35 07-11 ?

Boog,Fenno - Goudt,Jeroen

Zwart staat goed, erg goed en ziet een overwinning aan de einder **gloren**. Maar kijk :

41. ... 07-12 ?

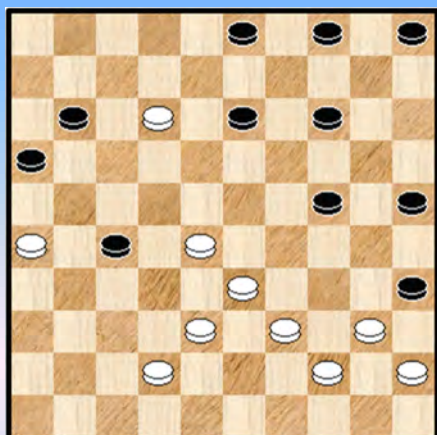
In normale omstandigheden een logische en aangewezen zet ware het niet ... Zwart kon kiezen voor 41. ... 01-06 of ook voor 41. ... 23-28

42. 48-43 ! 39x48 43. 24-19 48x22 44. **19x19**

Een zogenaamde **JIT** - cirkelslag. JIT staat voor **Just in Time** en duidt erop dat de dam zich passend in de komende (cirkel) slag inschakelt.

Wit won makkelijk het resterende eindspel.

Diagram 36 40-34 ?

Ndiaye,Sakir - Yaya,A

36. 40-34 ?

Er komt opnieuw - net zoals in vorig fragment een JIT - cirkelslag. Deze hier is iets meer verscholen omwille van de aanwezigheid van schijf 34

36. ... 25-30 37. 34x25 03-08 38. 12x03 27-32
39. 03x29 **32x32**

Ondanks de plusschijf liep de partij nadien toch nog remise. We keren nog even terug naar de diagramstand.

De stand is kombinatierijk. 39-34 kan wel, maar kijk eens :

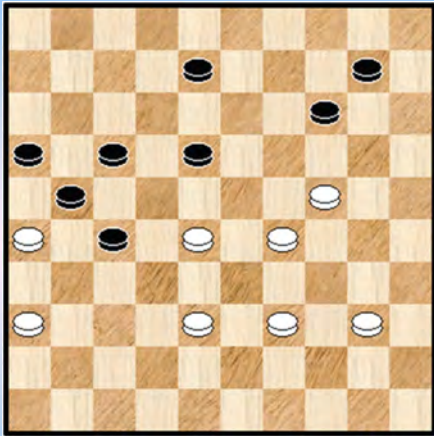
=> 36. **42-37 ?** 03-08 37. 12x03 27-32 38. 03x29 32x41 +

=> 36. **28-23** 27-31 37.26x37 14-19 38. 23x14

++ 38. ... 13-19 39. 14x23 03-08 40. 12x03 16-21 41. 03x26 11-17 42. 26x30 **25x41 =**

++ 38. ... 13-18 39. 12x23 05-10 40. 14x05 04-10 41. 05x30 **25x41** met voordeel voor wit al is het de vraag of het voldoende is voor winst.

Diagram 37 14-20 ?

Dollekamp,Evert - van de Pol,Evert

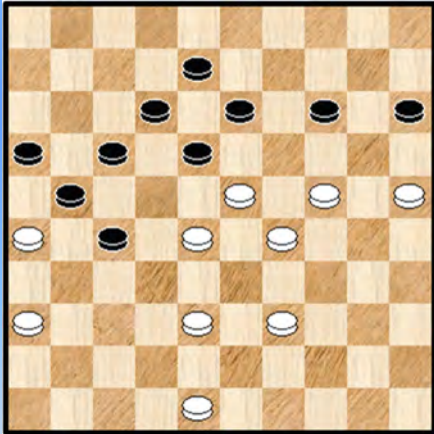
44. ... 14-20 ?

We kunnen er in komen dat zwart niet bijster veel vertrouwen meer heeft in zijn positie. Maar dan moet hij wel de gevolgen van de cirkelslag nader bekijken. Hetgeen in dit geval zeker doenbaar is.

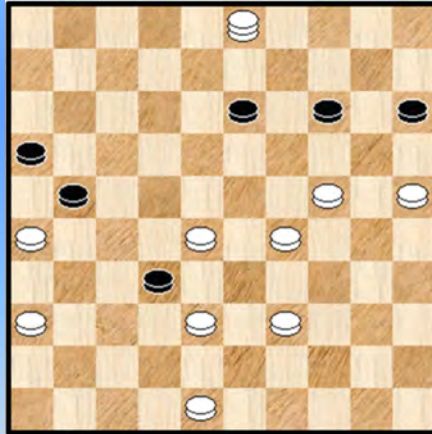
Trouwens, ondanks het wankel voorkomen zou het wellicht naar remise gaan : 44. ... 10-15 45. 40-34 14-20 46. 28-23 08-12 =

45. 24x04 27-32 46. 04x06 **32x32** 47. 26x17 08-13 48. 06-01 16-21 * 49. 17x26 32-38 50. 01-23 en hier gaf zwart terecht op.

Diagram 38 Zaz

Diagram 38A Waz

Kos,Jeroen - Vroom,Herman

Zwart is aan zet en kan eigenlijk opgeven. Hij probeert nog even het onmogelijke :

44. ... 17-22 45. 28x17 18-22 46. 17x28 12-18 47. 23x03 27-32 **diagram 38A**

De reden, en eigenlijk de enige reden, waarom we het fragment opnemen ligt in het feit dat wit hier met de dam slaat en aldus ontstaat er een cirkelslag met een plakker die echter geen meerslagplakker is. Dit moet allicht een zeldzaam gebeuren zijn. Met overigens een oneigenlijk karakter want men kan gemakkelijk verifiëren dat alle 4 de manieren van slaan makkelijk winnen. Wit kon dus, indien gewenst, makkelijk de cirkelslag vermijden.

48. 03x20 **32x32** 49. 26x17 13-19 50. 24x13 15x24 2-0

Diagram 39 Zaz

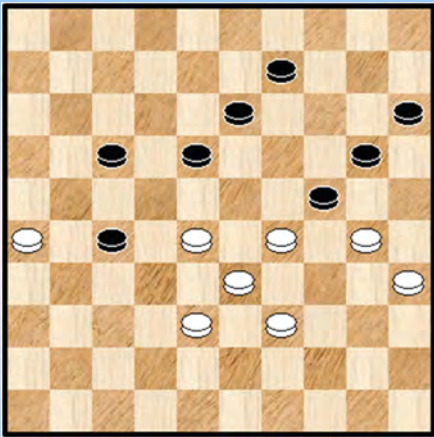

Diagram 40 Waz

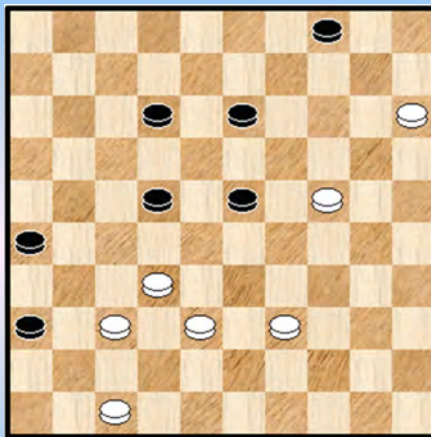

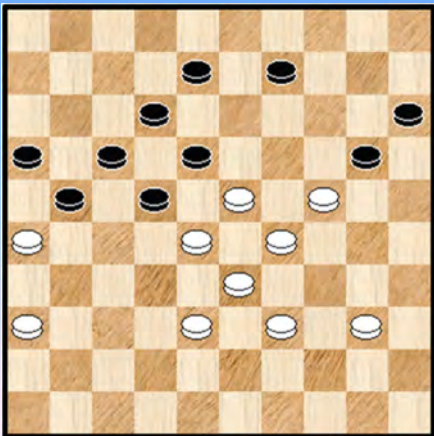
Diagram Evers,Evert - Clevis,Herman

44. ... 27-32 ? Na gewoon 44. ... 13-19 is er niks aan de hand.
 45. 30x08 **32x32** 46. 08-03 een winnende Coup de Contraires **2-0**

Diagram 40 Gulyaev,Nikolai - Heslinga,Erwin

49. 47-41 echt nood om te remiseren via een combinatie is er niet 36x47 **50.** 24-19 47x44
51. 19x19 1-1

Diagram 41 22-27 ?

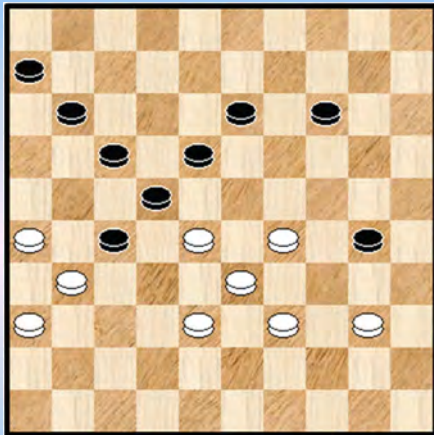
Wong,Yuen - Bruins,Gerard

42. ... 22-27 ?
 => De toestand lijkt inderdaad ietwat hopeloos voor zwart maar met 42. ... 09-14 43. 39-34 08-13 lijkt het toch naar remise te gaan.
 43. 23-19 09-14
 => Zwart probeert alsnog een wanhoopskombinatie
 44. 19x10 15x04 **45.** 24x15 04-10 **46.** 15x04 27-32
47. 04x06 **32x32** **48.** 26x17 12x21 **49.** 06-01

=> Nog iets beter is 49. 06-22 32-37 50. 36-31 37x26 51. 22-09 + maar de tekstzet is uiteraard meer dan voldoende

49. ... 32-37 **50.** 36-31 37x26 **51.** 01-18 08-12 **52.** 18x01 26-31 **53.** 01-23 21-27
54. 40-35 31-36 **55.** 33-29 16-21 **56.** 29-24 en eindelijk geeft zwart zich over. **2-0**

Diagram 42 Zaz

Tjon A Ong, Andrew - Messemaker, Bas

Zwart is aan zet. Een stelling met een zwak (open) veld op 12 en velerlei plak - toestanden. Mijn kollega medeauteur (De PDFjes omtrent de vaardigheidstesten) zal de cirkelslag niet kunnen beletten. Het fragment is overigens cirkelslag - gevoelig.

44. ... 14-20

=> We kijken eens naar

++ 44. ... 14-19 45. 40-34 30-35 46. 34-30 35x24 47. 29x20 18-23 met voordeel voor zwart.

++ 44. ... 13-19 ? 45. 40-35 27-32 of ? 46. 35x13 **32x32** 47. 13-08

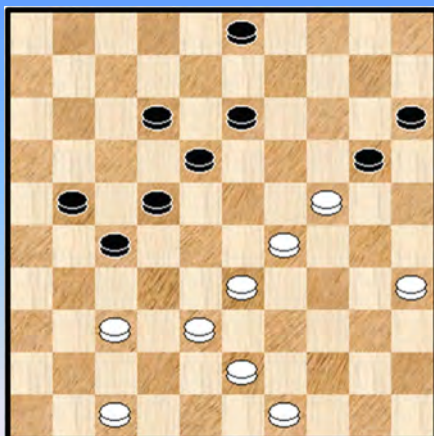
>> 47. ... 18-23 48. 33-29 23x34 49. 08-03 + CdC (Coup de Contraires - aanval)

>> 47. ... 22-27 48. 31x13 32-37 met voordeel wit

45. 40-35 27-32 46. 35x15 **32x32** 47. 31-27 32x21 48. 15-10 22-28 49. 33x22 17x28

50. 26x17 11x22 en na nog enkele zetten 1-1

Diagram 43 Waz

Baltazhy-Chasanovitsj, Olga - Clasquin, Harry

43. 35-30 !

Een wat merkwaardige zet die ogenschijnlijk zwart verplicht tot 20-25. Zwart kan echter wel degelijk ook 21-26 antwoorden.

Hoe dan ook moet wit het vervolg van de partij (met twee keer meerslag) korrekt hebben uitgerekend :

43. ... 20-25 44. 38-32 25x23 45. 24-19 27x29

46. **19x19** en na enkele zetten 1-1

- - - - - o - O - o - - - - -

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Veld 21

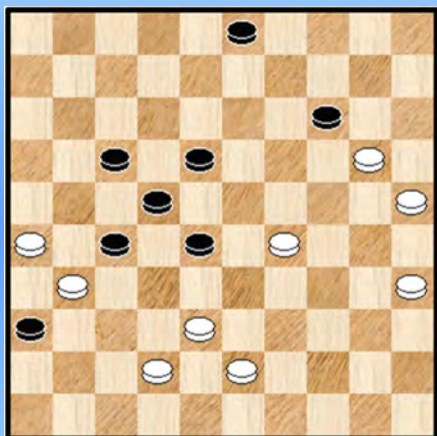
Na veld 19 komt normaal gezien veld 20 ... We waren inderdaad van plan de cirkelslagen te behandelen in volgorde van de veldnummers. Tot nu toe hebben we dat gedaan.

In de tabel met zoekresultaten steken er echter 3 velden bovenuit : veld 20 met 232 voorkomens en verder ook veld 29 met 76 voorkomens en veld 27 met 33 voorkomens.

We zullen deze drie velden naar achteraan verschuiven. Dit zal ons toelaten het boek wat makkelijker in te delen. We willen namelijk wel degelijk alle velden behandelen enerzijds maar anderzijds moet het volume voor het boek behapbaar blijven. Zo kunnen we eventueel volstaan met een meer beperkte selectie aan fragmenten ten aanzien van deze drie velden.

Op dus naar veld 21 !

Diagram 44 Waz

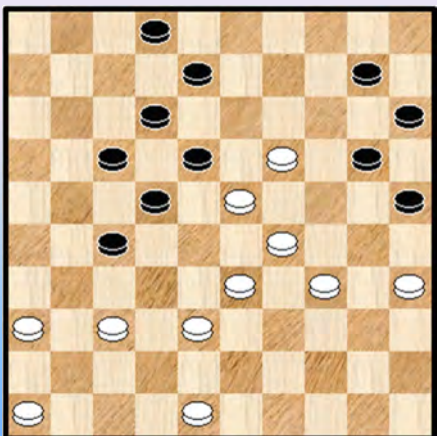
Kalsbeek,Frans - Spierenburg,J

Geen sprake van onbenutte kansen in dit fragment dat we vooral opnemen omwille van de wat bijzondere karakteristieken in de stand zoals daar zijn de witte brugschijf op 31 en de zwarte schijf op 36.

45. ... 28-32
=> Ook mogelijk 45. ... 28-33 46. 20x09 03x14
47. 29-24 36-41 48. 38x29 27x36 49. 42-37 41x32
50. 24-20 =

46. 20x09 03x14 47. 38-33 32-37 48. 26-21
=> Niet 48. 42-38 ? 36-41 49. 31x42 41-46 +
48. ... 37x28 49. **21x21** 36x16 1-1

Diagram 45 Waz

Goudt,Jeroen - Schotanus,Anton

Afgaande op de stand heeft wit een prima eerste partijheft gespeeld. Dat zal ten andere niet kunnen gezegd worden van het partij - einde ...

35. 37-31 ! de aangewezen zet die zwart danig inperkt.
35. ... 08-13
=> Op 35. ... 10-14 36. 19x10 15x04 37. 34-30 25x34
38. 29x40 18x29 39. 33x15 +

36. 19x08 02x13 37. 35-30 10-14 38. 30-24 17-21

=> Op 38. ... 14-19 39. 23x14 20x09 40. 48-42 !
++ 40. ... 17-21 41.24-19 13x24 42.29x20 25x14 43. 33-28 22x33 44. **31x04** +
++ 40. ... 09-14 41. 24-20 15x24 42. 29x09 13x04 43. 33-28 22x33 44. 31x11 +

Diagram 45A 38-33 ?

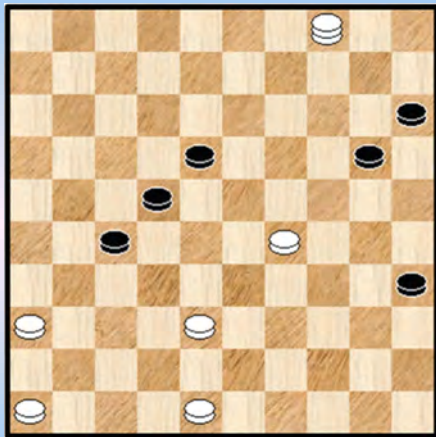
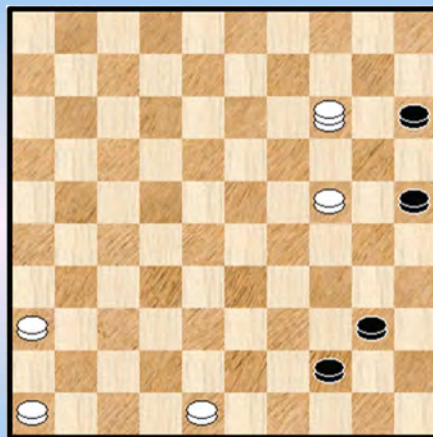

Diagram 45B 14-32 ?

39. 31-26 25-30 40. 26x10 **30x30** 41. 10-04 (dam nemen op 5 kan ook) 30-35 **Diagram 45A**
 42. 38-33 ?

=> Met deze zonder meer slechte zet (in een overigens niet zo makkelijk eindspel) compromitteert wit zijn winstkansen. Schijf 38 moet ter plekke blijven omwille van afruildreigingen ten aanzien van de driepoot 18-22-27.

We geven een voorbeeld :

42. 46-41 20-25 (in aanmerking komt ook 18-23 !) 43. 41-37 25-30 44. 29-23 18x29 45. 38-32 27x38 46. 04x25 +

42. ... 20-25 43. 29-24 18-23 44. 33-28 ? we belanden nu in een remise - eindspel

44. ... 22x33 45. 04x31 35-40 46. 31-37 33-39 47. 37x14 39-44 **diagram 45B**

Als het spel stroef verloopt dan kan er nog altijd wel eens een kalamiteit bovenop, ook voor een gekend en uitstekend eindspelkenner zoals Jeroen Goudt.

48. 14-32 ? 25-30 49. 24x35 44-50 50. 35x44 50x37 **0-2**

Een uitermate verrassende ontknoping van de partij en een tegenvaller voor de witspeler.

Diagram 46 Zaz

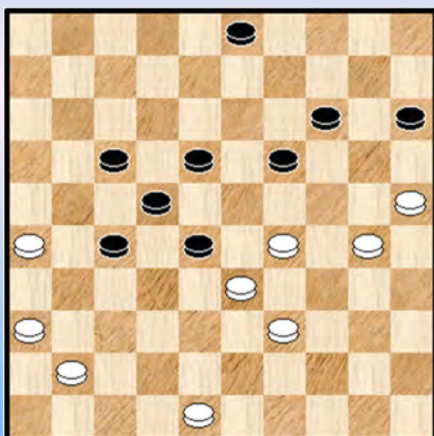
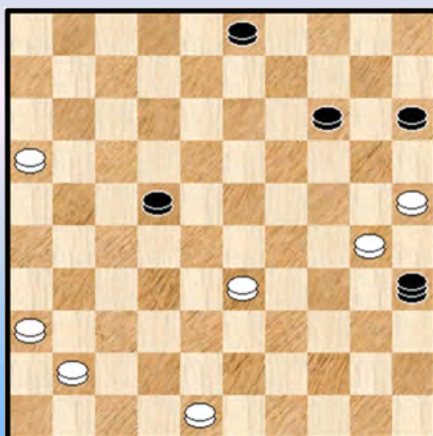

Diagram 46A Wit remiseert

Eikelenberg, Peter - van Bokhoven, Ton

42. ... 19-23 43. 26-21

=> De juiste keuze, zeker niet 43. 39-34 ? 28x39 44. 34x43 23x34 45. 30x39 15-20 en hoewel er

geen materieel voordeel is zal zwart alle belangrijke velden controleren en de partij winnen.

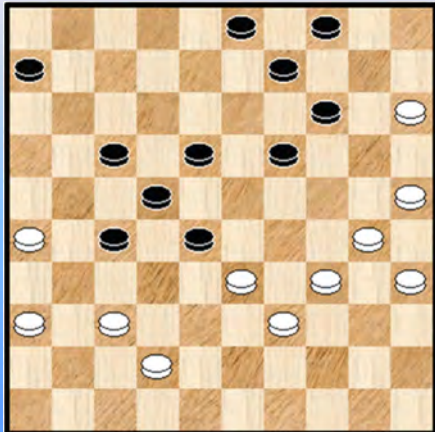
43. ... 23x43 44. **21x21** 43-49 45. 21-16 49-35 **diagram 46A** 46. 25-20 ?

Wit staat tegen de muur maar kon nog remiseren via : 46. 30-24 ! 35x46 47. 33-29 ! een mooie zet die wit op weg naar dam helpt.

46. ... 14x34 47. 16-11 34-40 48. 11-07 40-45 49. 07-01 35-19 !

We stoppen het fragment hier, het is duidelijk dat zwart op de zege afstormt. Die kwam er inderdaad.

Diagram 47 34-29 ?

Loor, Jerry - ten Haaf, Jo

38. 34-29 ?

Op de rechtermvleugel kan wit eigenlijk niet bewegen maar 38. 37-31 had wel nog gekund. Zwart staat natuurlijk ook dan voordelig.

38. ... 19-23 39. 26-21

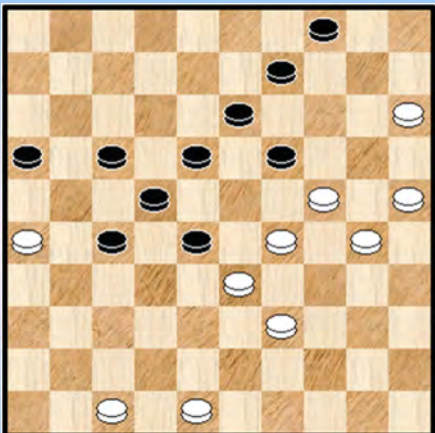
=> Wat niet kan : 39. 39-34 ? 28x39 40. 34x43 23x34 41. 30x39 27-32 42. 37x28 22x44 +

39. ... 23x43 40. **21x21** 43-48 en eigenlijk kan wit opgeven.

We nemen nog het rondslag - einde mee : 41. 36-31 22-28 42. 33x22 04-10 43. 15x13 14-20

44. 25x14 48x16 0-2

Diagram 48 19-23 ?

van der Kooij, Wim - Kosters, Marcel

Een losse blik toont een overweldigende zwarte stand. Bij nader toezien echter komt er een ander beeld : 19-23 gaat niet (zie partijverloop) en wat moet zwart anders :

=> 46. ... 09-14 ? 47. 24-20 04-09 48. 29-23 18x38

49. 39-33 28x39 50. 30-24 19x30 51. 25x12 14x25 met witte winst in de verte.

=> 46. ... 28-32 ? 47. 29-23 18x38 48. 39-33 38x20

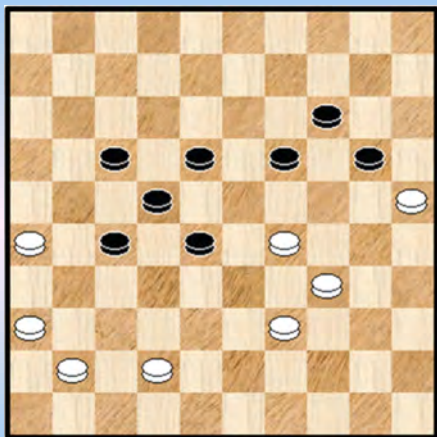
49. **25x03** met belangrijk voordeel voor wit.

=> Er blijft wel nog mogelijk 46. ... 27-32

We gaan naar de partij : 46. ... 19-23 ? 47. 26-21 23x43 48. **21x21** 16x27 49. 48x39 2-0

Diagram 49 Zwart wint

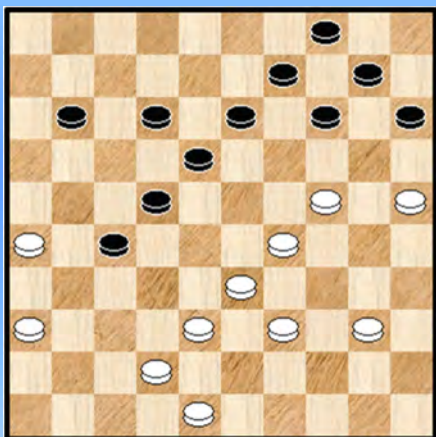
van Amersfoort, Fred - Voskamp, Mike

Zwart wint - relatief eenvoudig - door :

51. ... 27-31
 ++ 52. 26x37 28-32 53. 37x28 22x44 +
 ++ 52. 36x27 22x31 53. 26x37 19-24 +

U raadt al wat er kwam in de partij : 51. ... 19-24 ?
 52. 26-21 24x44 53. 21x21 met een gelijke stand. Zwart zou overigens de partij wel winnen.

Diagram 50 Wat speelt zwart ?

van den Akker, Matthijs - Terlouw, Auke

Zwart heeft in de diagramstand maar 1 goede zet. 14-19 kan duidelijk niet en 11-16 ? werd in de partij gespeeld. Er blijft over : 11-17. Deze zet belet de cirkelslag en is in die zin dus verplicht.

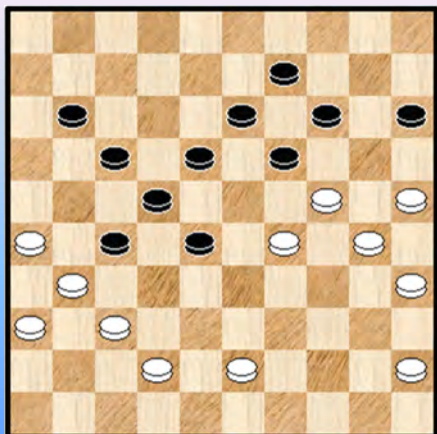
Partijverloop : 39. ..11-16 40. 39-34 !! de enige die wint, wit zal uiteindelijk zwart tot een cirkelslag dwingen !

40. ... 12-17
 => Op 40. ... 17-29 41. 33-38 +

41. 40-35 14-19
 => Nu heeft zwart werkelijk niks anders meer. Zwart kan nog het best offeren met 41. ... 15-20.

42. 26-21 ! 19x28 43. 21x21 16x27 44. 38-32 27x47 45. 29-24 47x20 46. 25x03 2-0
 Een mooi fragment.

Diagram 51 Waz

Meijer, Hein - Savané, Losseni

Wit heeft een schijf meer, zwart heeft een tikkeltje compensatie.

39. 45-40 ! de enige 19-23
 => Na 39. ... 11-16 volgt 40. 42-38 voldoende voor winst, we werken het niet uit.

40. 26-21 23x45 41. 21x21 15-20 42. 24x15 11-16
 43. 42-38 (iets beter is 43. 30-24 16x27 44. 25-20 14x25 en 45. 15-10) 16x27 44. 37-32 45-50 45. 32x21 50-45
 46. 21-16 22-28 47. 30-24 en wit won later.

- - - - - o - O - o - - - - -

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Veld 22

14 voorkomens voor de cirkelslagen vanaf veld 22 (of het homologe veld 29 voor zwart).

Diagram 52 Waz

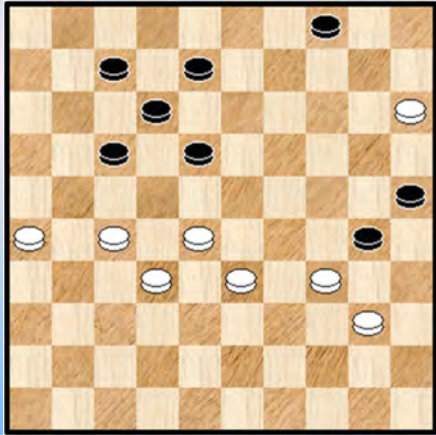
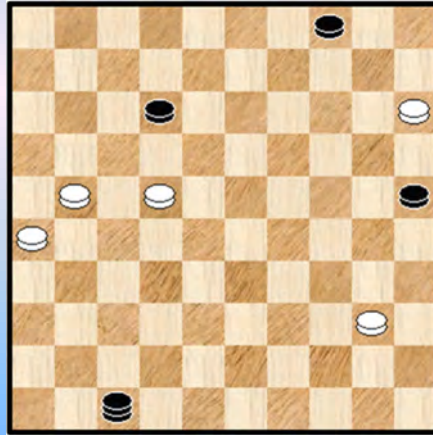

Diagram 52A 21-17 ?

Voskamp, Mike - Kos, Jeroen

42. 28-22 !

=> Tot nu toe hadden we vooral (wellicht zelfs uitsluitend) te maken met plakkers die een geïsoleerd karakter hadden. Hier hebben we een plakker die tot zijn recht komt via een meerslag van 3 versus 2 schijven.

42. ... 30x37 43. **22x22** het zal echter nog mislopen voor wit in het eindspel 43. ... 37-42

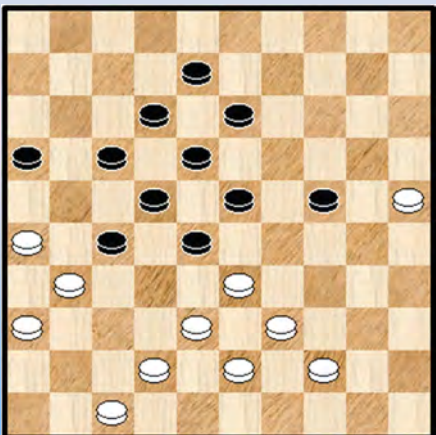
44. 27-21 42-47 **Diagram 52A** 45. 21-17 ?

=> Na 45. 22-17 47-24 46. 17x08 24x02 47. 21-17 02-07 48. 40-35 =

45. ... 12x21 46. 26x17 47-29 (46. ... 47-36 ? 47. 22-18 36x13 48. 17-12 13-02 49. 40-35 =)

47. 17-11 29x45 48. 11-06 25-30 49. 22-17 45-01 **0-2**

Diagram 53 Zwart wint

Lemmens, Bernard - Devroe, Rik

Een wat bizar fragment dat we echter toch een plaats willen geven. De strategie van de witspeler - die een veel hogere rating heeft dan zijn opponent - is totaal mislukt.

In de **diagramstand** wordt wit onder de voet gelopen. Toch kan zwart slechts winnen op 1 manier want : 37. ... 13-19 ? 38. 38-32 ! 27x40 39. 31-27 22x31 40. **33x02** en nu bijvoorbeeld 17-21 41. 26x08 40-45 42. 36x27 24-30 43. 25x34 45-50 =

Maar nu naar de partij en de winst : 37. ... 27-32 ! 38. 38x27 23-29 39. 39-34 ? een volledig overbodige zet, of was wit in de waan dat zwart 28x37 moet slaan ? 39. ... **29x29 0-2**

Diagram 54 28-22

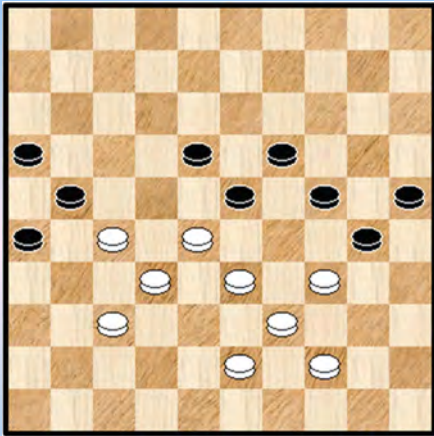

Diagram 55 15-20 ?

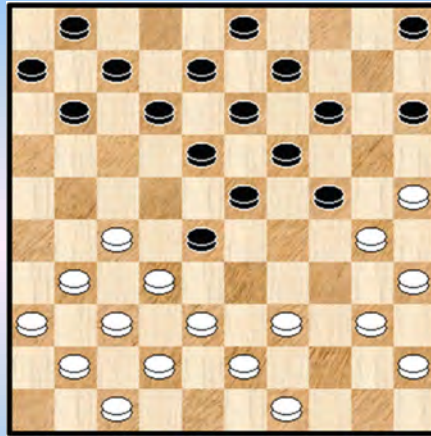

Diagram 54 Mostovoy,Georges - Nimbi,Fidele

49. 28-22 ?

=> Wit is wat te rap geweest. Na 49. 43-38 is er geen enkel probleem

49. ... 24-29 ! 50. 22x35 **29x29** 0-2

Diagram 55 Een leuk en interessant fragment Bruyns,Tony - Sier,Paul

19. ... 15-20 ?

Het probleem met de zwarte stelling is dat na deze zet zwart te weinig tempi heeft en vroeg of laat moet komen met een schijf op 16 of 17 met schijfverlies door een 1 om 2. Nodig was hier dus 14-20.

20. 40-34 05-10 21. 49-44 ?!

=> Wil wit het spel wat **sprankelend** maken ? Misschien wel. In elk geval is 21. 45-40 ! winnend (korrekter gezegd levert het een plusschijf op) Na de tekstzet blijft het winnend maar komen andere elementen een rol spelen ...

21. ... 24-29 * 22. 38-33 !

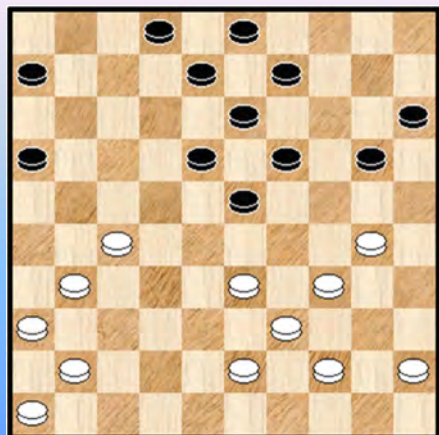
=> 22. 44-40 20-24 zou nadelig voor wit

22. ... **29x29** 23. 27-22

=> Ook mogelijk (en vrijwel gelijkwaardig) : 23. 30-24 19x30 24. **35x04**

23. ... 18x38 24. **42x04** Er blijft nog wat werk voor de boeg maar wit won de partij.

Diagram 56 30-25 ?

Paul,Joseph Leon - Perlata,Amaury

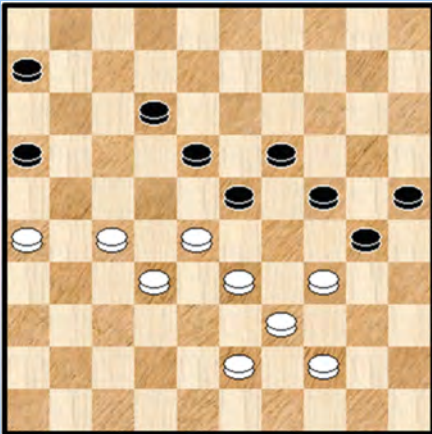
27. 30-25 ?

De achterloop lijkt nogal onschuldig maar dat klopt niet.

27. ... 23-29 ! 28. 25x12 **29x29** en zwart won.

We hadden in dit paragraafje al enkele keren dit soort plakker tengevolge van een meerslag van 3 versus 2 schijven.

Diagram 57 Waz

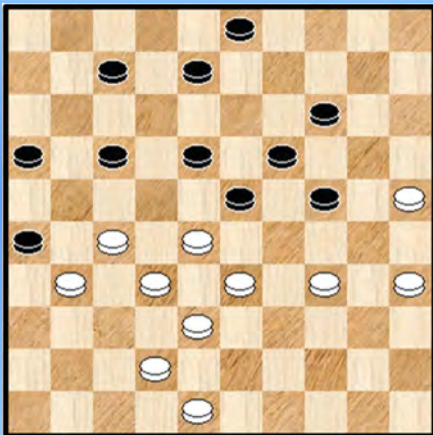

Coster,Roy - Noppers,Alex

De beste zet voor wit is 44. 44-40 30-35 * 45. 28-22 35x44
46. 22x13 19x08 47. 39x50 en wit staat duidelijk beter al
moeten er nu ook niet al te grote winstverwachtingen worden
gebouwd.

Partij : 44. 28-22 24-29 45. 22x35 **29x29** 46. 32-28 23x21
47. 26x08 29-34 48. 39x30 25x34 49. 35-30 34x25 1-1

Diagram 58 Waz

van Berkel,Bas - Kromhout,Hans

Partijverloop : 39. 28-22 ! 26x30 40. **22x22** 30-34

We stoppen het fragment hier. Zwart staat lichtjes voordelig en
zou later de partij winnen.

We hadden nu al vier of vijf keer dit plaksysteem. Hier gaat het
om een meerslag van 4 versus 3 schijven.

Wat we zeker nog moeten noteren voor dit fragment is dat wit
in plaats van 28-22 ook kon :

=> 39. 25-20 !

++ 39. ... 24x15 40. 48-43 26x30 41. **35x13 !** + een zesklapper

++ 39. ... 14x25 40. 48-43 ! 26x30 41. 27-22 18x27 42. **32x01** 23x43 43. 33-29 24x33
44. **35x02** =

++ 39. ... 26x37 40. 20x29

>> 40. ... 37-41 41. 27-22 18x27 42. **32x01** 23x43 43. 48x39 +

>> 40. ... 17-21 41. 42x31 21-26 42. 34-30 ! 23x25 43. 28-23 26x39 44. **23x01**

>1 44. ... 39-44 45. 27-21 16x27 46. 38-32 27x38 47. 35-30 25x34 48. 01x32 +

>1 44. ... 19-24 45. 01-06 +

Een mooi combinatief geheel.

Diagram 59 Waz

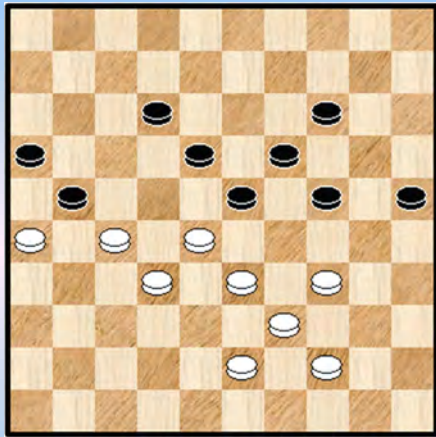
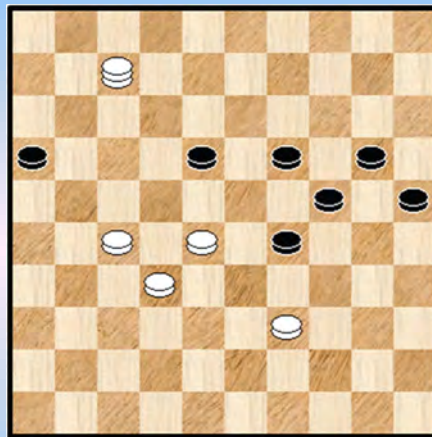

Diagram 59A Zwart remiseert

de Rooij,Leen - Vredenberg,Remco

44. ... 23-29

=> Wel degelijk verplicht, immers : 44. ... 12-17 ? 45. 44-40 17-22 * 46. 28x17 21x12
47. 32-28 23x21 48. 26x08 +

45. 26x08 **29x29** We nemen nog even het eindspel mee : 46. 08-02 14-20 47. 02-07

diagram 59A Het ziet er plots donker uit voort wit maar geen nood : 47. ... 29-34 ! einde partij **1-1**

Er zou inderdaad nog komen : 48. 07x45 19-23 49. 28x30 25x43 =

Diagram 60 21-26 ?

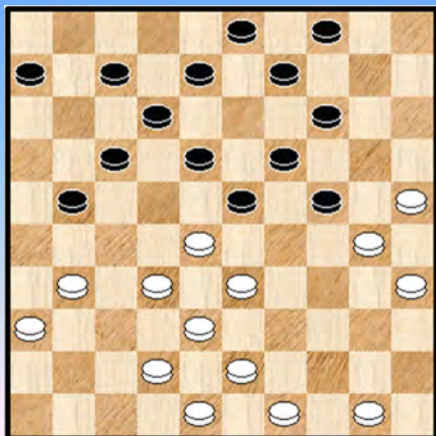

Diagram 61 Zaz

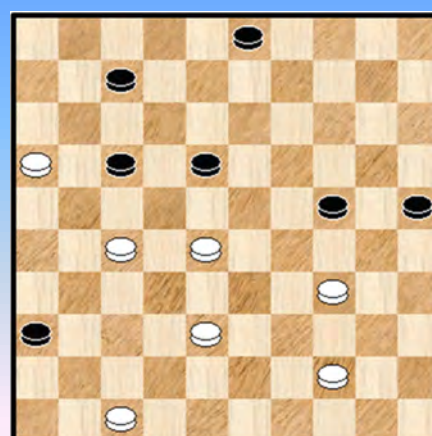

Diagram 60 Janssen,Wil - Gadgradj,Remon

Nog een achterloop die verkeerd uitvalt :

24. ... 21-26 ? 25. 28-22 ! 26x39 26. **22x22** 04-10 27. 43x34 23-29 28. 34x23 19x17
29. 30x19 14x23 +1

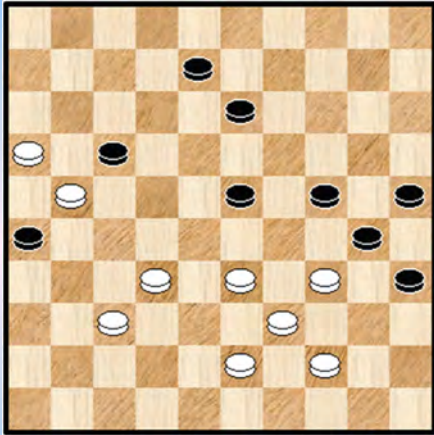
Diagram 61 Linssen,Maarten - Koopmanschap,Mike

45. ... 03-08

=> Zwart wil allicht de stevige formatie 7, 12,17,18 installeren maar dat is buiten de (dam) waard gerekend :

46. 47-41 36x47 47. 28-22 47x49 48. **22x22** 49x21 49. 16x27 **1-1**

Diagram 62 Zaz

Suchecki,Pawel - Zjigalin,Oleksandr

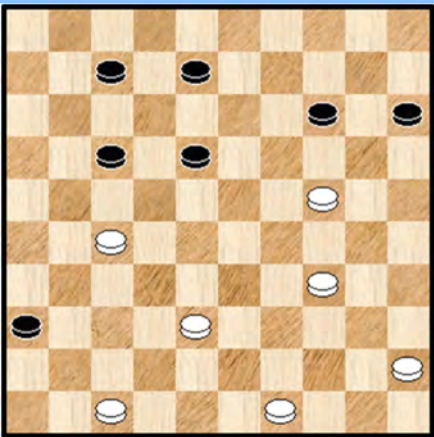
In **diagram 62** is wit achtergelopen op 21. Sluiten door zwart met 08-12 kan, maar zwart heeft - merkwaardig genoeg - ook de keuze tussen twee verschillende cirkelslagen ingeleid door respectievelijk 24-29 of 35-40. Daarbij worden wel dezelfde 4 schijven geslagen.

=> 44. ... 35-40 45. 21x03 **40x40** =

=> 44. ... 24-29 **45. 21x03 29x29**

De stand is ongeveer gelijk al oogt het wat makkelijker voor wit. Wit zou de partij winnen.

Diagram 63 Wit combineert

Meijer,Richard - Vermeulen,Adri

Wit heeft als laatste zet **39. ... 02-07** gespeeld en wil allicht een vierpikkel vormen.

De stand heeft een vrij groot dwarrel - gehalte en wit voelt dat zwart makkelijker staat. Combineren dus :

40. 47-41 36x47 **41.** 27-22 47x40 **42.** **22x22** 40-12

43. 49-44 12-08 **44.** 22-17 08x49 **45.** 17-11 14-19

46. 11-07 19-24 **47.** 45-40 49x35 **1-1**

--- o - O - o ---

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Veld 23

17 Voorkomens.

Diagram 64 Zaz

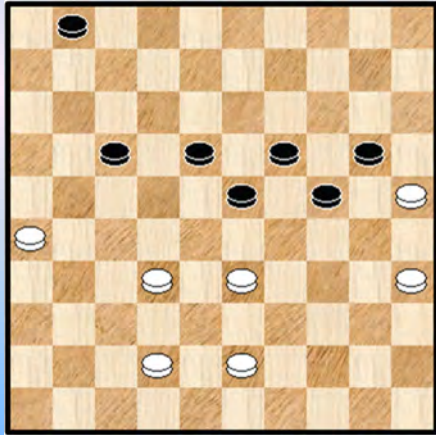

Diagram 65 Mag 21-26 wel ?

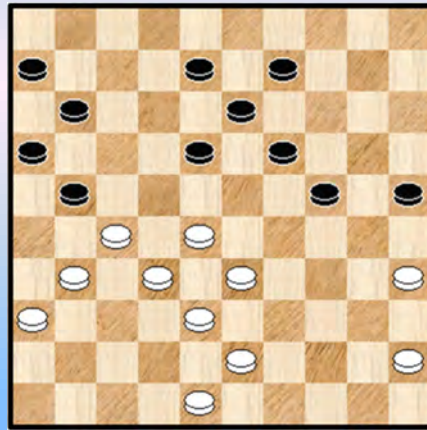

Diagram 64 komt uit **Woldouby - Fabre, Marius**

Gelet op de ikonische naam Woldouby kunnen we dit (korte) fragment toch niet weglaten :

46. ... 23-28 ! X 47. 25x21 28x28 48. 21-17 01-07 49. 26-21 1-1

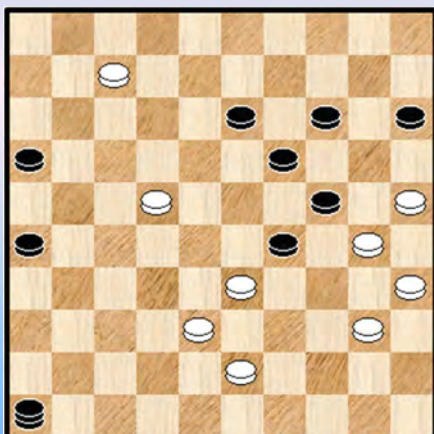
X Vooral niet 46. ... 23-29 ? 47. 25x21 29x16 en wit wint !

Van de oudheid gaan we rechtstreeks naar 1993 met **Diagram 65** : **Hoffman, Laurence Helmond, Jiri**

33. ... 21-26 ? 34. 28-23 ! 26x39 35. 23x23 39-44 36. 43-39 44x42 37. 48x37 11-17
38. 37-32 Sterker is 38. 36-31 ! met belangrijk oordeel.

Na de cirkelslag is een erg moeilijk eindspel ontstaan met sterke (dam) kaarten voor wit. In de partij liep het remise.

Diagram 66 Wat speelt wit?

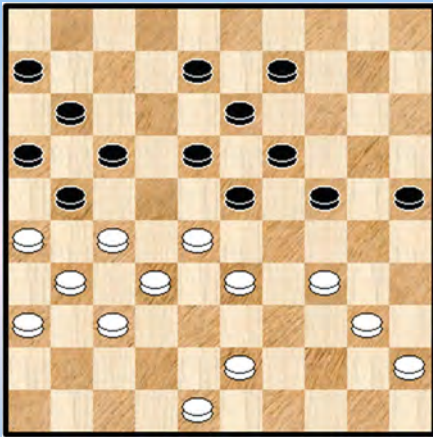
Zielinski, Lukasz - Urbanek, Stanislaw

Zwart heeft zopas dam genomen op 46 en wit kan zich nog redden door 48. 40-34 ! 29x40 49. 35x44 24x35 50. 07-01 =

In de partij liep het allemaal anders : 48. 22-17 ? 14-20 !
49. 25x34 46-28 ! een plakker met de dam 50. 30x08 28x28 over 5 schijven.

Wit gaf na nog enkele zetten op.

Diagram 66 Zaz

Luteijn,Frits - Bastiaanse,Piet

Zwart staat erg lastig en de vraag is of hij zich nog kan redden. Wellicht niet. Alleen 24-30 komt in aanmerking. Er kan dan komen :

34. ... 24-30 35. 43-39 30-35 36. 48-43 35x44 37. 39x50 en dat ziet er niet zo goed uit.

In de partij probeerde zwart - zonder twijfel zich bewust van de moeilijkheden - met :

34. ... 17-22 35. 26x17 25-30

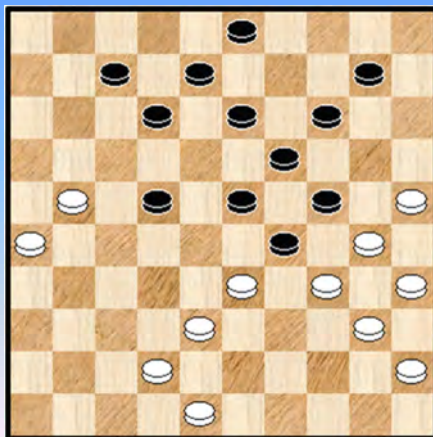
=> 35. ... 16-21 36. 27x07 22x02 **w+1** misschien nog de beste voor zwart

=> 35. ... 24-30 36. 40-35 30x39 37. 33x44 22x33 38. 43-39 11x22 39. 39x17 +

=> 35. ... 24-29 36. 33x24 19x39 37. 28x19 13x24 38. 17x28 18-23 39. 28x30 25x34 40. 40x29 39-44 41. 31-26 11-17 42. 37-31 +

36. 34x25 23-29 37. 28-23 ! 29x49 38. **23x23** 49x35 39. 27x09 11x22 40. 09-04 en zwart gaf weldra op. **2-0**

Diagram 67 48-43 ?

Marynenko,Dmytro - Shcherbatyuk,Andriy

In **diagram 67** staat wit wel degelijk beter en kan bijvoorbeeld verder met 34. 42-37 Een mogelijk vervolg is dan :

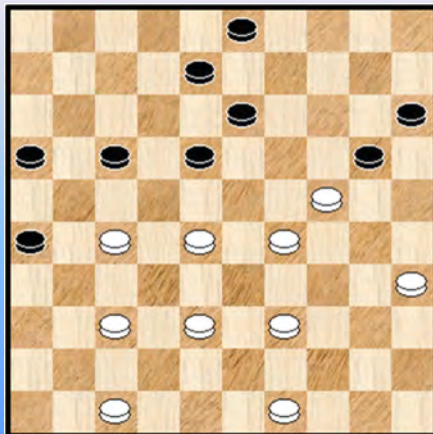
34. ... 12-18 35. 21-17 ! 22x11 36. 33-28 23x41 37. **34x01** en zwart heeft problemen bij het nemen van een dam.

In de partij ging wit in de fout : **34. 48-43 ? 22-27 !**

35. 21x32 23-28 eigenlijk kan wit nu al opgeven

36. 34x23 28x28 37. 23x32 en wit speelde nog onnodig lang door maar verloor natuurlijk.

Diagram 68 03-09 ?

Kroesbergen,Michiel - Kuznetsov,Alexey

We starten met te vermelden dat wit reeds een schijf voorsprong telt. In die zin is de komende foutzet van zwart minder erg 😊

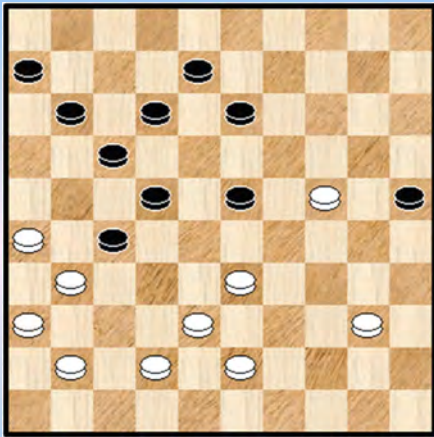
39. ... 03-09 ? 40. 37-31 26x37 41. 47-42 37x48

42. 29-23 48x19 43. 23x23 en wit won later.

Een stijlvolle plakker.

Diagram 69 Zwart wint !

Terpstra, Jan T - Stam, Teus

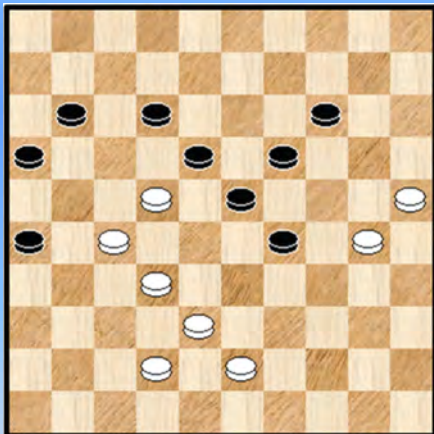
Wit heeft als laatste zet **40.** 44-40 gespeeld.
Beter was : 40. 33-28 ! 23x32 41. 44-39 12-18
42. 39-33 08-12 43. 42-37 en wit staat makkelijk.

Zwart kan in de diagramstand op zoek naar een combinatie ...
Let op het uitroepteken in de opgave.

40. ... 13-19 ? X **41.** 24x02 22-28 **42.** 02x32 **28x28** en later
1-1 Een soortgelijke plakker als in vorig fragment.

Maar, en nu komt het, er was ook een winnende combinatie ! Die weliswaar niks te maken heeft met een cirkelslag : 40. ... 17-21 ! 41. 26x19 12-17 42. 31x22 **17x46 ! +**

Diagram 70 Zwart remiseert

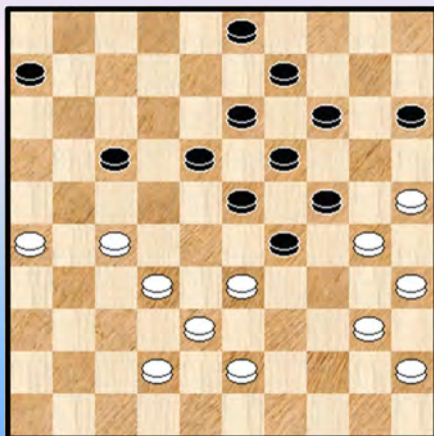

de Jong, Martin - Foks, Peter

Het ziet er belabberd uit voor zwart. Die houdt echter het hoofd koel :

47. ... 16-21 ! de enige **48.** 22x33 23-28 **49.** 27x18 **28x28**
en zwart kon verder in de partij remiseren.

Diagram 71 27-21 ?

de Mik, Teus - Clasquin, Harry

36. 27-21 ?

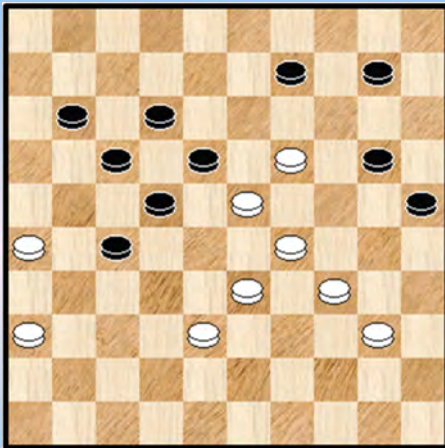
Volgende twee zetten voor wit kunnen best :
=> 36. 40-34 29x40 37. 35x44 24x35 38. 33-28 ! een erg elegant vervolg.

=> 36. 33-28 18-22 37. 27x18 13x33 38. 40-34 29x40
39. 38x20 15x24 40. 45x34 =

Na de tekstzet is het echter snel uit : **36.** ... 23-28 !
37. 21x34 **28x28** en wit kan opgeven

Er was ook een andere mogelijkheid voor zwart om te combineren : 36. ... 18-22 ! 37. 21x12 23-28 !
38. 32x34 13-18 39. 12x23 **19x37** 40. 30x10 15x04 +

Diagram 72 Waz

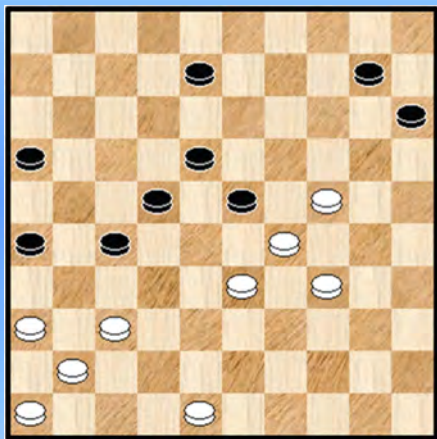

Tansykkuzhina, Tamara - Sadovskaja, Olga

Twee kleppers in het damesdammen. Wit staat een schijf achter en verloren maar wil toch nog even proberen :

46. 19-13 ! 22-28 ! 47. 13x24 **28x28 0-2**

Diagram 73 23-28 ?

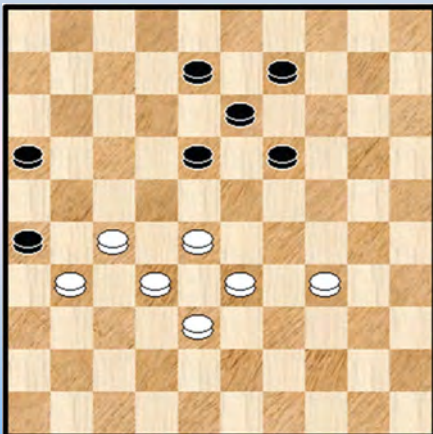

van Dijk, Martin (IJmuiden) - Tjon A Ong, Andrew

De zwartspeler - erg sterk op combinatie gebied - loopt hier zelf in een valstrik. Een cirkelslag kom je inderdaad niet alle dagen tegen 😊

46. ... 23-28 ? 47. 29-23 ! 28x28
48. 37-31 26x37 49. 41x03 ! en enkele zetten later **2-0**.

Diagram 74 Kan wit zich redden ?

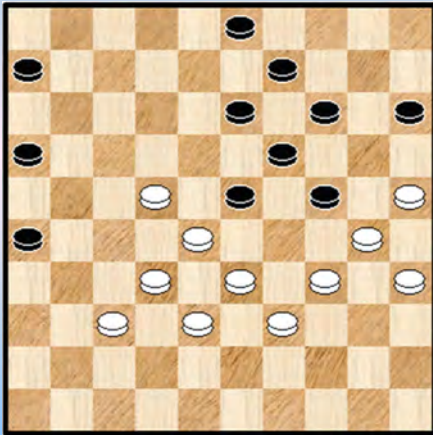
Hoogterp, Jan - Tuik, Piet

Kan wit zich redden ? Zeker. Weliswaar op slechts 1 manier maar dat is ruim voldoende :

48. 28-23 ! 26x30 49. **23x23 1-1**
Een vier om drie plakker.

----- o - O - o -----

Diagram 75 Zaz

Smith, Carl - Roozenburg, Piet

Misschien denkt u wel : ja, waar moet die cirkelslag in Dit fragment vandaan komen ? Wait and see ...

Twee cracks aan het werk. Roozenburg moeten we natuurlijk niet voorstellen maar de Amerikaan Carl "Buster" Smith is een uitermate sterke speler en beroemd / berucht omdat het zo moeilijk was te winnen tegen hem. Ook voor de allersterkste dammers.

In deze partij zal hij nochtans aan het kortste eind trekken.

Laat ons even kijken naar **diagram 75**. Zwart is aan zet en wit staat amechtig. Toch is het voor zwart werkelijk alle hens aan (dam) dek om de 2-0 op het bord te krijgen ...

We kijken naar het partijverloop :

37. ... 16-21 De sterkste.

=> 37. ... 06-11 ? 38. 22-18 ! +

=> 37. ... 03-08 38. 22-18 13x22 39. 28x17

++ 39. ... 16-21 40. 17-11 06x17 41. 37-31 26x28 42. 33x11 =

++ 39. ... 09-13 40. 32-27 ! en met een schijf minder staat wit gelijkwaardig.

38. 34-29 23x43 **39.** 38x49 14-20 !

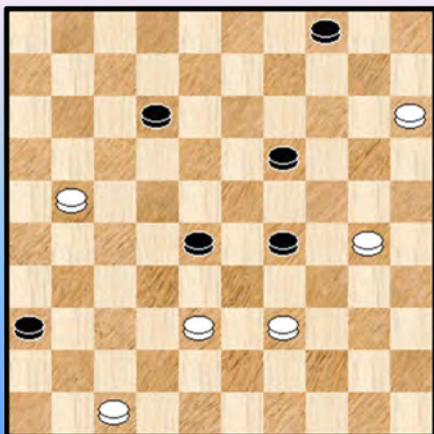
=> Schijf 3 opspelen om achter te lopen op 18 lijkt misschien een mooi idee maar zal praktisch niet meevallen, we geven 1 variant :

39. ... 03-08 40. 49-44 08-12 41. 44-40 12-18 42. 33-29 18x38 43. 29x20 15x24 44. 28-23 =

40. 25x23 21-27 **41.** 30x08 **27x27** daar is onze cirkelslag **42.** 08-02 27-32 **43.** 28-22 32x41

We stoppen de analyse hier : zwart komt 2 schijven voor maar het blijft moeilijk om te winnen ! Uiteindelijk kwam die **0-2** wel degelijk op het bord.

Diagram 76 Zaz, wit remiseert

Borghetti, Michele - Veronesi, Marco

We gaan eens langs in het Italiaans Kampioenschap (IK) 1991. Zwart is aan zet en moet noodgedwongen vrije doorgang geven aan wit :

57. ... 12-18

Wit kan op meer dan 1 manier remiseren :

=> **58.** 47-41 36x47 **59.** 30-24 47x44 **60.** **24x24 1-1**

=> Er kon ook : **58.** 21-17 18-23 **59.** 39-34 ! 29x40

60. 47-41 36x47 **61.** 30-24 47x20 **62.** 15x13 = Elegant.

Diagram 77 Zwart combineert

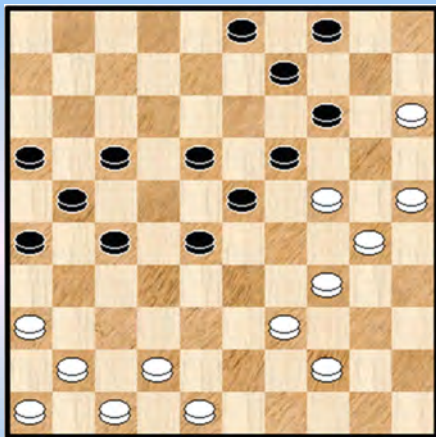
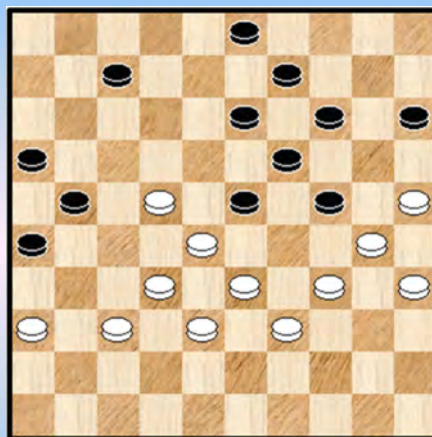

Diagram 78 Waz

Kamycheeva, Olga - Podolskij, Mark

We hebben al een aantal voorbeelden gezien waar de cirkelslag de wegbereider is voor een dam. Zo ook hier in **diagram 77** :

35. ... 23-29 ! 36. 24x24 14-20 37. 25x14 09x49 38. 42-38 49x32 39. 41-37 32x41 40. 46x37
De partij eindigde in remise.

J Draughts (Ron van Bemmelen) - TD King (Ton Tillemans)

Ook computerprogramma's gebruiken de cirkelslag. De positie van **diagram 78** doet sterk terugdenken aan diagram 75.

36. 34-29 23x43 37. 38x49 14-20 ! 38. 25x23 21-27 39. 30x08 27x27 40. 08-02 09-14 41. 02x11
en zwart won.

Diagram 79 Waz

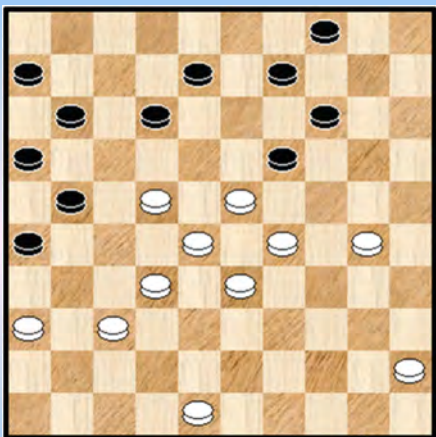
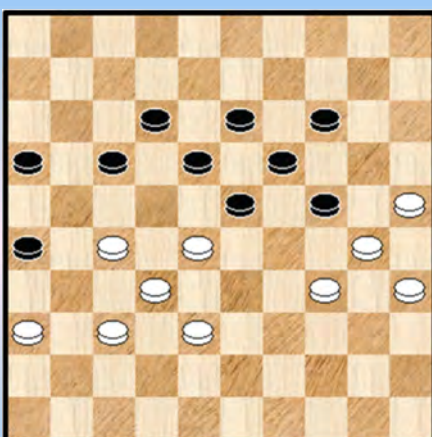

Diagram 80 Zaz (partijverloop)

Steijlen, Pieter - Stapper, Stefan Diagram 79 Partijverloop : 35. 29-24 de beste 35. ... 21-27
=> Op 35. ... 08-13 36. 22-18 13x22 37. 28x08 19x39 38. 45-40 +

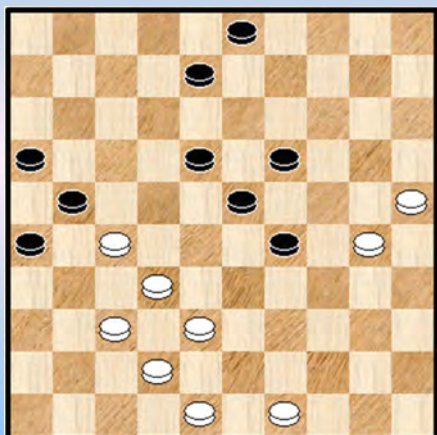
36. 24x02 27x27 37. 02-24 27-31 38. 36x27 14-19 39. 24x21 26x17 en de partij eindigde in een puntending.

Golubeva, Zoja - Sadowska, Natalia Diagram 80

Een mooi klassiek standje. Ook in dergelijke posities kan de cirkelslag zijn opwachting maken. Partijverloop : 46. ... 17-21 47. 28-22 24-29 48. 22-17 29x40 49. 35x44 23-29

50. 17x08 13x02 51. 37-31 26x28 52. 30-24 21x43 53. **24x24** met gelijke stand.

Diagram 81 08-12 ?

Aalberts,Bert - Ibrahim,Adiatu Adesoji

41. ... 08-12 ?

=> 41. ... 08-13 levert geen enkel probleem op.

42. 37-31 ! 26x28 43. 30-24 21x43 de zwarte schijf op 43 is in een soort **vergeetput** beland.

44. **24x24** en zwart gaf weldra op. 2-0

----- o - O - o -----

Diagram 82 14-20 ?

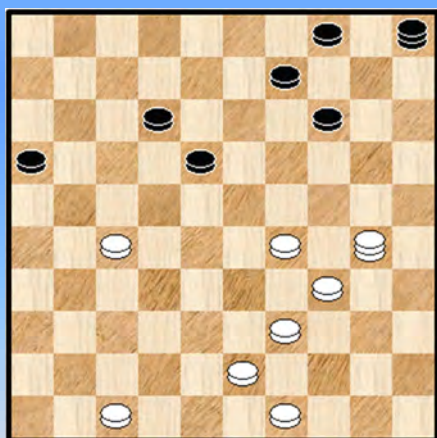
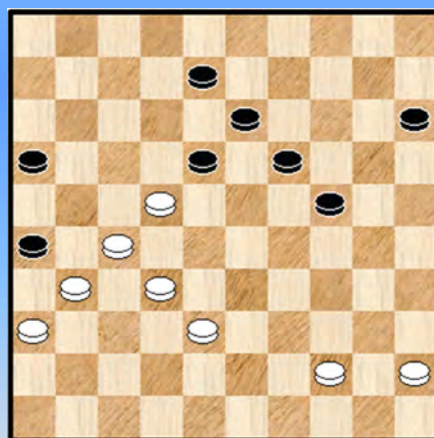

Diagram 83 Zaz ...

de Waard,Harry - Buurke,Siep Diagram 82

41. ... 14-20 ? 42. 27-22 18x27 43. 29-23 05x50 44. 49-44 50x48 45. 30-25 48x30 46. **25x25** 2-0
Een oneigenlijke cirkelslag over 5 stukken.

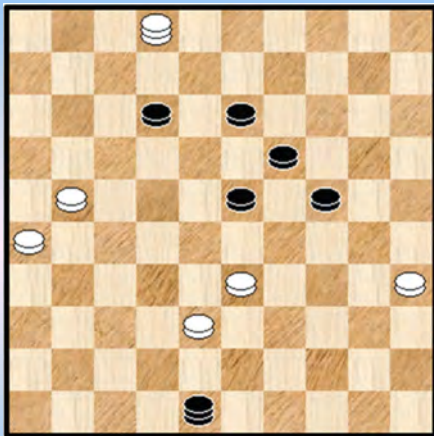
Bijvank,T - Achterstraat,Peter Diagram 83

Zwart is achtergelopen maar dit stelt eigenlijk geen probleem voor wit : 41. 32-28 26x37 42. 27-21 =
Partij : 41. 27-21 ? **26x26** 0-2

Vreemd. Was wit in de waan dat zwart moet slaan 26x17 en wit dan 21x02 ?
Bijkomend, in drie van de andere 5 voorkomens voor de cirkelslagen vanaf 25, hadden we iets dergelijks aan de (dam) hand !

----- o - O - o -----

Diagram 84 Zwart combineert

Bom, Johannes Melchior - de Jong, Wim

Een makro - eindspel. Zwart voelt zich iets minder op zijn gemak en besluit tot een cirkel - rondslag :

46. ... 12-17 47. 21x12 23-28 48. 33x22 13-18
49. 12x14 48-25 50. 02x30 **25x25** 1-1

Diagram 85 14-19 ?

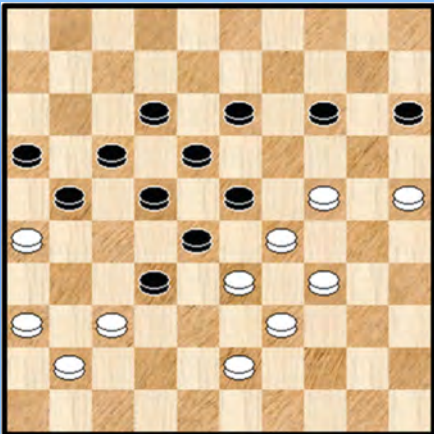
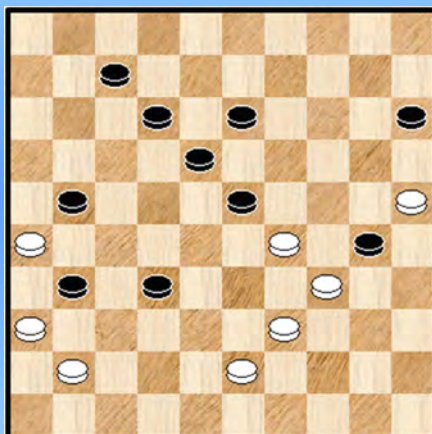

Diagram 85A Waz

Andreiko, Andris - Shavel, Maks

We maken nu de nodige (eerbiedige) plaats vrij voor **Andris Andreiko**, de grote tegenstander van Ton Sijbrands.

Weliswaar moeten we ten aanzien van dit fragment een kleine voetnoot plaatsen : enkele zetten eerder kwam Andreiko zowaar analytisch verloren te staan...

We concentreren ons nu echter op **diagramstand 85**. Beide spelers zien de nodige ravijnen en afgronden maar het spel moet door 😊.

45. ... 14-19 ?

=> Na 45. ... 15-20 kan zwart het gelijk houden. We geven geen varianten. Voor de puzzelaars !

46. 37-31 19x30 47. 31-27 22x31 48. 33x11 16x07 **diagram 85A**. Andreiko kijkt nog even naar de stand vooraleer schijf 26 te beroeren.

49. **26x26 !!** 2-0

Ziedaar het kunststukje van Andreiko : zestig jaar na deze partij (daterend uit 1960) blijft hij nog steeds de enige die een cirkelslag over 6 stukken voor mekaar heeft gebracht !

--- o - O - o ---

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Veld 28

De cirkelslagen vanaf veld 27 laten we nog even voor wat ze zijn en vatten veld 28 aan. Dit (start) veld heeft 16 voorkomens. We puurden er 12 fragmenten uit.

Diagram 86 20-25 ?

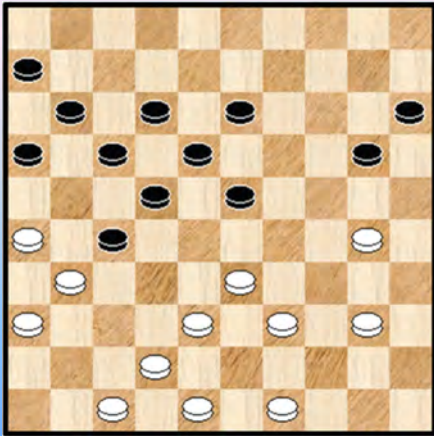
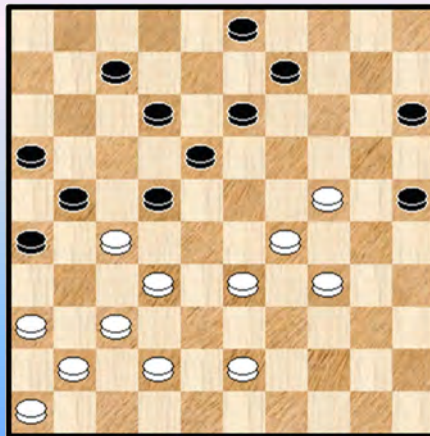

Diagram 87 Mag wit combineren ?

Hobbelen, Johannes Wilhelm - van de Linde, Gerrit Diagram 86

30. ... 20-25 ? 31. 26-21 ! 25x32 32. 33-28 ! 17x37 33. 28x28 32x23 34. 42x13 2-0

Een erg mooie combinatie : twee meerslagen (een 3 om 2 en een 2 om 1) en tenslotte na de cirkelslag ook nog eens een doorbraak (combinatie).

Ottink, Alfons - Boom, Gerrit

Diagram 87 34. 34-30 ?

=> Wit staat moeilijk en besluit te combineren. Er had wel nog gekund : 34. 36-31 al blijft zwart voordelig staan.

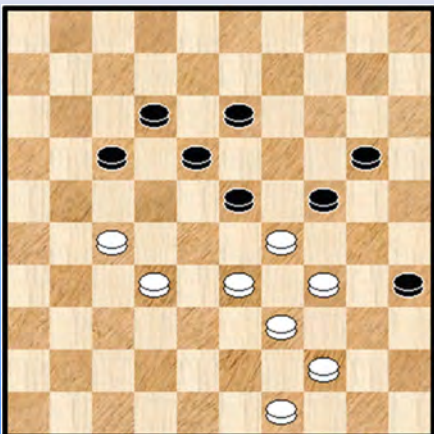
34. ... 25x23 35. 32-28

=> 35. ... 21x32 zwart kiest in de partij voor de cirkelslag - optie ... 36. 28x28 32x23

37. 33-28 ! 23x32 38. 37x28 = en later 1-1

=> Winnend was echter 35. ... 22x31 36. 28x17 21x12 37. 36x27 het aantal schijven is gelijk maar nu komt zwart met het dodende 37. ... 18-23 ! en bijvoorbeeld 38. 42-38 23-29 39. 43-39 29x20 +

Diagram 88 49-43 ?

Schellekens, Peter - Ottink, Alfons

Een leuk 8x8 - standje. Ook in betrekkelijk dunne standjes kan het mislopen. Zwart heeft als laatste zet 42. 11-17 gespeeld en zet druk op de witte positie.

43. 49-43 ?

Wit heeft wellicht alleen naar de komende partijzet van zwart gekeken ... Nodig was : 43. 44-40 35x44 44. 39x50 =

43. ... 17-22 ?

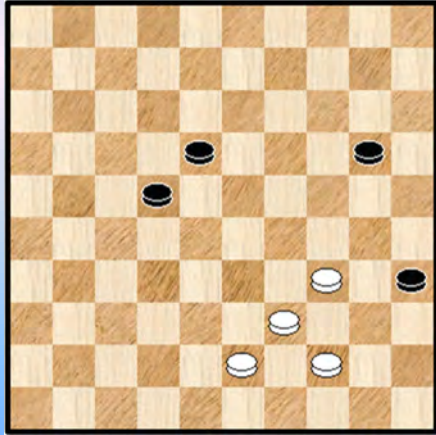
=> Winnend : 43. ... 13-19 !

++ 44. 34-30 23x25 45.32-28 19-23 46. 28x30 25x34 47. 39x30 35x24 +

++ 44. 44-40 35x44 45. 39x50 24-30 ! 46. 34x14 23x34 47. 14x23 **18x49** +

44. 33-28 24x33 45. **28x28** 33x31 Wit staat moeilijk maar we volgen het partijslot mee.

Diagram 88A Eindstand Waz

46. 32-27

=> Na 46. 34-29 31-36 47. 32-28 36-41 48. 28-23 18-22
49. 23-19 20-25 50. 19-13 =

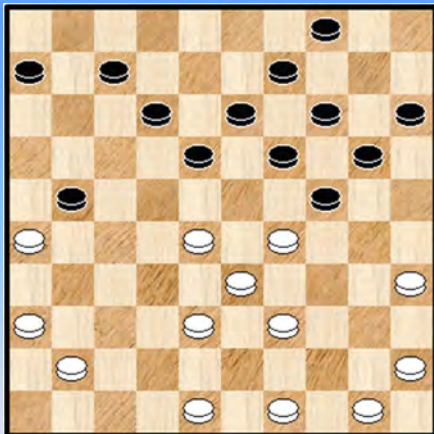
46. ... 31x22 en hier geeft wit zich gewonnen **0-2**.

We afficheren de eindstand in **diagram 88A** En ook deze partij kunnen we nu opnemen in een hele reeks partijen waar er onterecht tot winst / verlies besloten wordt ! :

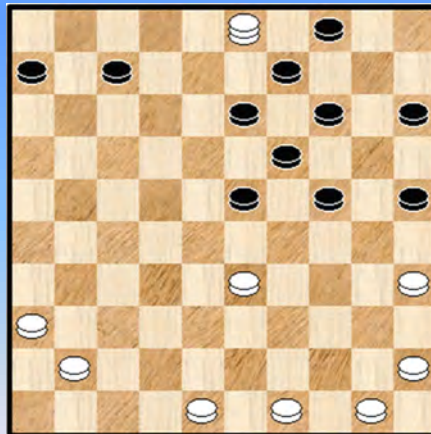
47. 39-33 22-27 48. 33-28 27-31 49. 34-29 31-36
50. 28-23 18-22 51. 23-19 =

Geen (dam) speld tussen te krijgen !

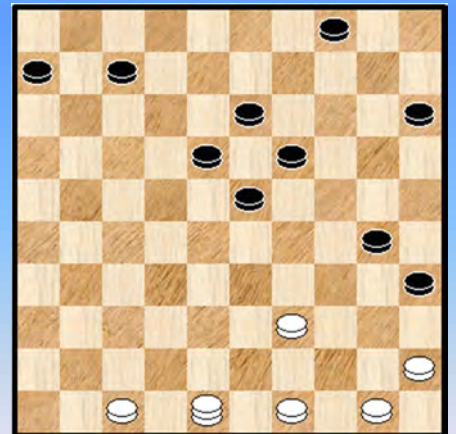
Diagram 89 Zwart combineert

Diagram 89A Waz

Dia 89B 39-33 ?

de Ruiter, Jan (Swami) - Ivens, Fred

In **diagram 89** is wit achtergelopen op 26.

25. ... 18-23 ! 26. 26x08 **23x23** 27. 08-03 (27. 08-02 ? 06-11 +) 20-25 ! een sterke zet.
Zie **diagram 89A**

Een leuke stand om te analyseren in het kader van **damvangsten**. Ik heb er ooit wel eens aan gedacht om een nummer in de PC Blues serie te wijden aan deze problematiek. Het is er - om diverse redenen - nooit van gekomen. Het lijkt me ook een niet zo gemakkelijk onderwerp.

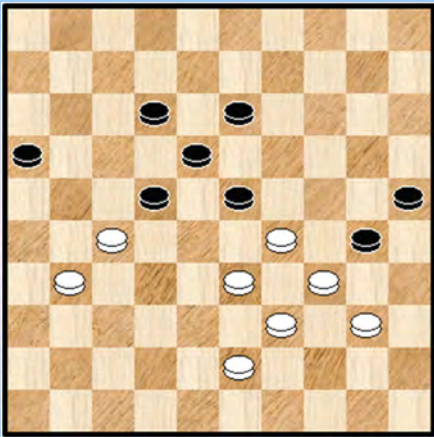
We gaan hier op deze problematiek niet verder in en noteren enkel dat de stand in principe toch wel als wat voordelig voor zwart moet worden beschouwd. We slaan een stukje partij over en we komen uit bij **diagram 89B**.

36. 39-33 ? een fout, al willen we zeker niet spreken van een blunder 36. ... 18-22 37. 48x25 04-09
38. 25x03 07-12 39. 03x28 23x32

Zwart houdt er een schijf aan over en kon nadien makkelijk naar winst afwikkelen.

Diagram 90 30-35 ?

Teer, Frank - van Bakel, Kees

Wit heeft zopas 45. 44-40 ?! gespeeld ...

45. ... 30-35 ?

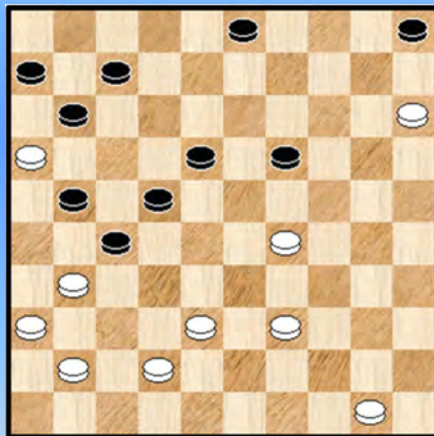
=> Eerst 45. ... 23-28 46. 40-35 28-32 47. 27x38 16-21
48. 35x24 22-28 49. 33x22 18x36 50. 29-23 =

46. 33-28 ! 35x24 47. 28x28 er blijft een 5x5 over die rechttoe
rechttaan naar winst kan worden afgewikkeld :

47. ... 24-30 48. 43-39 30-35 49. 31-26 25-30
50. 34x25 35-40 51. 39-34 40x29 52. 28-23 2-0

De cirkelslag heeft zijn deel van het werk gedaan.

Diagram 91 Zwart wint

Bosker, Gert - Kudriavcev, Valery

Het mag duidelijk zijn dat veld 37 het zwakke punt is in de
witte stelling. Zwart kan echter niet dadelijk :

34. ... 21-26 ? 35. 29-23 =

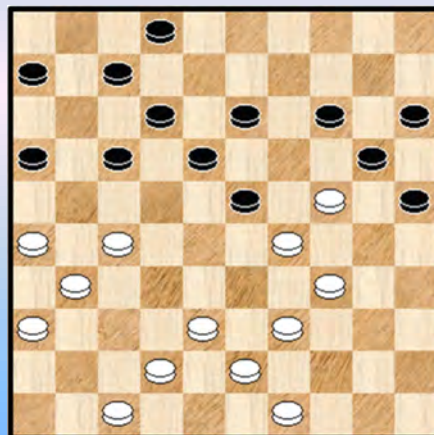
Dan maar eerste : 34. ... 07-12 ! 35. 16x07 12x01

36. 31-26 wat anders ? er dreigde immers 21-26

36. ... 18-23 ! 37. 26x28 23x23 0-2

Een JIT - cirkelslag

Diagram 92 Zwart wint

de Kok, Ingrid - van Dusseldorp, Cor

31. ... 17-22

=> Zwart kon niet onmiddellijk achterlopen : 31. ... 14-19 ?

32. 38-33 ! 19x30 33. 27-22 +

32. 39-33 ! 14-19 ?

=> Winnend was : 32. ... 02-08 33. 34-30 25x34

34. 29x40 20x29 35. 33x24 14-20 36. 43-39 20x29 +

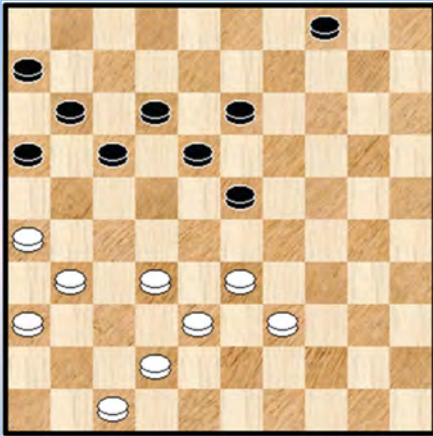
33. 33-28 19x37 34. 28x28 18-22 ! 35. 28x17 (beter is

35. 27x18) 35. ... 37-41 36. 17-12 07x18

37. 29-24 20x29 38. 27-21 16x27 39. 31x13

We houden hier halt. Wit staat hier eigenlijk al verloren, later kwam er inderdaad 0-2.

Diagram 93 33-28 ?

Libbrecht,Alex - Trouet,Michel

In de stand van **diagram 93** is 32-27 aangewezen. Wit dacht - wellicht gelet op de aanwezigheid van de hangende schijf op 12 - een goede zet te hebben in :

40. 33-28 17-22 ! krijgt 4 schijven in plaats van 2 ...

41. **28x28** 16-21 42. 26x17 **11x44**

Zwart won de partij.

Diagram 94 Zaz Spelverloop

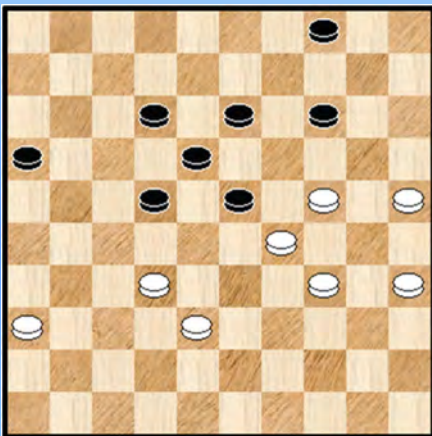
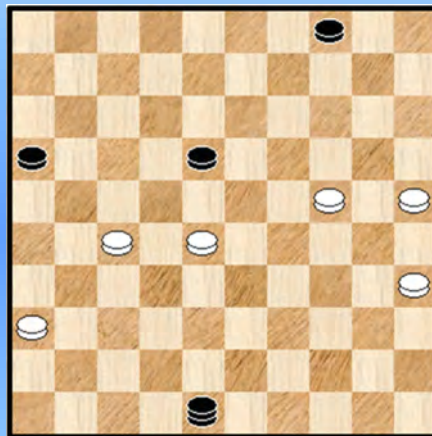

Diagram 94A Zaz

Fennema,Friso - Boomstra,Roel

In **diagram 94** is zwart aan zet. Er kwam volgend spelverloop : 43. 38-33 14-19 44. 33-28 19x39 45. **28x28** 39-43 De witte schijven staan uitstekend en zullen zwart geen kans op de zege geven

46. 32-27 43-48

=> 46. ... 43-49 47. 28-22 49x21 48. 22x13 =

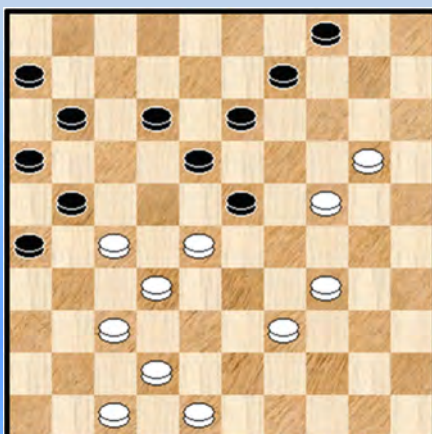
47. 29-24 **diagram 94A** 48-26

=> 47. ... 48-42 48. 24-20 42x15 49. 25-20 15x31 50. 36x27 =

=> 47. ... 48-34 48. 24-19 =

48. 36-31 26x30 49. 35x24 16-21 50. 27x16 18-22 51. 16-11 1-1

Diagram 95 Zaz

Sijbrands,Ton - Mondt,Nico

Ton heeft meer dan een keer te maken gehad met de cirkelslag. We verwachten niet anders ☺

In **diagram 95** heeft zwart eigenlijk maar 1 mogelijkheid. Hij is verplicht in te gaan op de cirkelslag.

37. ... 18-22 **38. 28x28** 26-31 39. 37x17 **11x44** 40. 42-37 ! de beste, en mogelijks zelfs de enige die analytisch wint **diagram 95A**

Diagram 95A Zaz

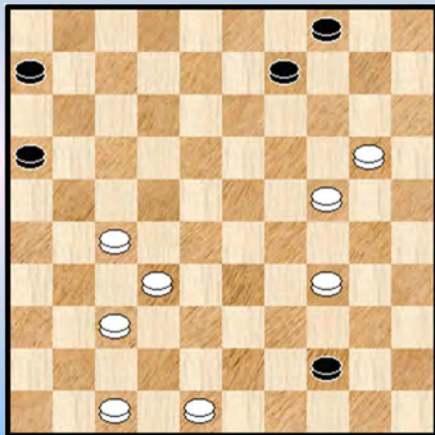
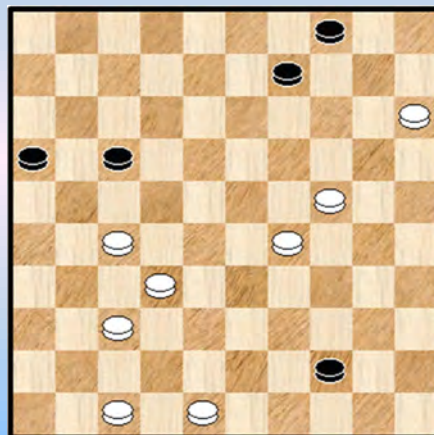

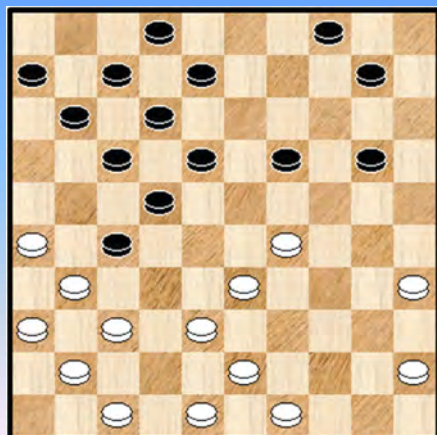
Diagram 95B Zaz

40. ... 06-11 41. 34-29 11-17 42. 20-15 **diagram 95B**
 42. ... 17-21 43. 29-23 44-50 44. 27-22 50x06 45. 32-28 06x20 46. 15x24 **2-0**

Prima behandeld door Sijbrands. Ja, met een dergelijk kort zinnetje te schrijven kunnen we moeilijk iets fout doen ☺

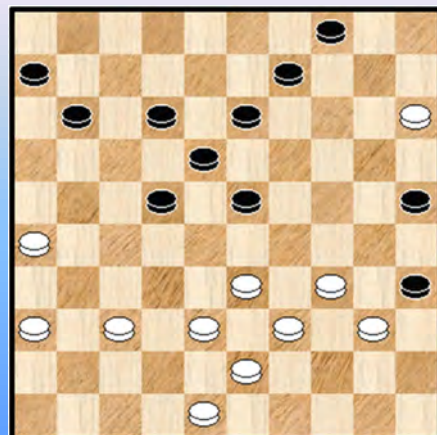
Diagram 96 43-39 ?

Schoneveld,Arie - van Es,Raymond

22. 43-39 ?
 => 22. 49-44 ? 18-23 23. 29x18 22x13 24. 31x22 **17x50 +**
 22. ... 17-21 ! 23. 26x28 19-23
 => Niet 23. ... 18-23 ? 24. 29x18 12x34 25. 31x22 =
 24. 31x13 **23x23** 25. 45-40 08x19 **+1**

Diagram 97

Leijser,Emiel - de Jong,Martijn

35. 33-28 ?
 De cirkelslag verschilt op één punt niet van alle andere combinaties. Er moet steeds (virtueel) vooruit gekeken worden wat de stand na de combinatie waard is. Hier kon zwart beter de combinatie terzijde gelaten hebben en spelen :
 => 35. 48-42 35x44 36. 39x50 =
 35. ... 35x31 een 4 om 3 meerslag **36. 28x28** 31-37 en al is het materiaal kwantitatief gelijk dan staat zwart toch duidelijk beter. Zwart won ook de partij.

- - - - - o - O - o - - - - -

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Velden 30 tot 32

Vanaf de velden 30 en 31 vertrekken er geen cirkelslagen. Maar wel vanaf veld 32 met een behoorlijk aantal van 19 voorkomens. Een vrij groot aantal van deze voorkomens waren niet of moeilijk bruikbaar om op te nemen als fragmenten. Om diverse redenen.

Diagram 98 32-28 ?

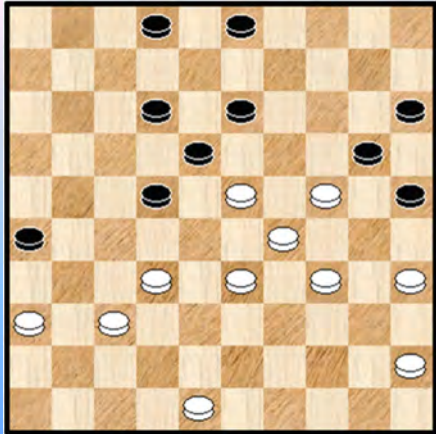
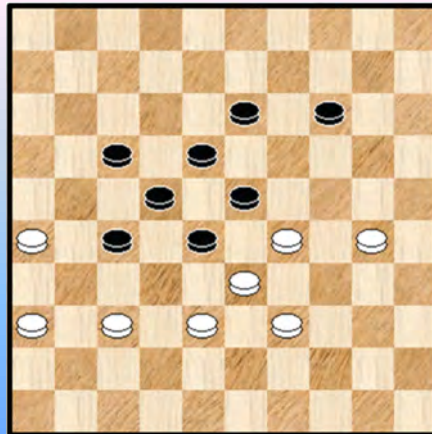

Diagram 99 Waz

Karklins,Eriks - Sjkikin,Boris Vaselijevtij

39. 32-28 ? 13-19 40. 28x08 **19x19** Een vergeetput op veld 8 en natuurlijk ook **0-2**

Kon wit zich nog redden in de stand van **diagram 98** ? Zeker :

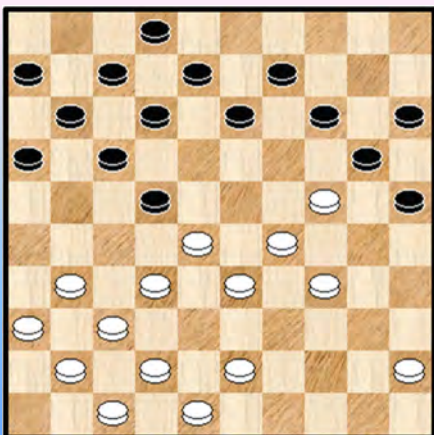
=> 39. 23-19 22-28 40. 19x17 28x19 41. 32-27 en dit kan naar remise.

Sier,Paul - Capelle,Johan

In **diagram 99** kiest wit de verkeerde plakker : **50.** 38-32 ? 23x43 **51.** **32x32** 43-49
52. 32-28 49-44 **53.** 28x17 44x11 **54.** 26-21 14-19 **55.** 37-32 13-18 **0-2**

Zo moest het : 50. 37-32 23x43 51. **32x32** 43-49 * 52. 26-21 49-44 53. 33-29 22-27
54. 21-16 44-33 55. 32x21 33x35 56. 16-11 =

Diagram 100 Wit remiseert.

de Vos,Bart - Kok,Ed

Er dreigt 14-19 en goede (dam) raad is duur. Maar remise kan nog :

23. 31-27 ! 22x31 **24.** 36x27 14-19 of ? **25.** 28-23 ! **19x19**
26. 27-22 17x28 **27.** **32x03** **diagram 100A**

Wit gebruikt dus de cirkelslag als verdediging tegen de aanval op schijf 24 !

Diagram 100A Zaz

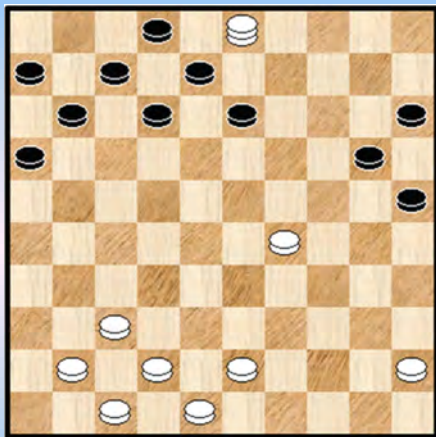
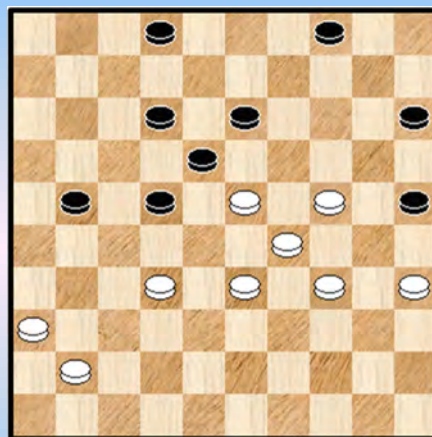

Diagram 101 32-28 ?

De stand van **diagram 100A** moet als evenwichtig beschouwd worden. De dam heeft twee stukken gekost. Het is altijd leuk om eens het vervolg te bezien, we geven geen extra kommentaar, zwart pakt het wel goed aan :

27. ... 16-21 28. 37-31 13-19 29. 41-36 11-16 30. 42-38 07-11 31. 31-27 21x32 32. 38x27 11-17 33. 47-42 25-30 34. 03x11 06x17 35. 27-22 17x28 36. 29-23 1-1

Diagram 101 komt uit de partij **Losekoot,Rein - Kok,Jan**

44. 32-28 ?

=> 44. 23-19 22-28 45. 19x26 28x19 46. 26-21 =

44. ... 13-19 45. 28x08 **19x19** 46. 08-03 Wit zal weinig plezier beleven aan de dam ...

46. ... 04-10 47. 03x26 02-08 48. 26x03 10-14 49. 03x20 15x33 0-2

Diagram 102 34-29 ?

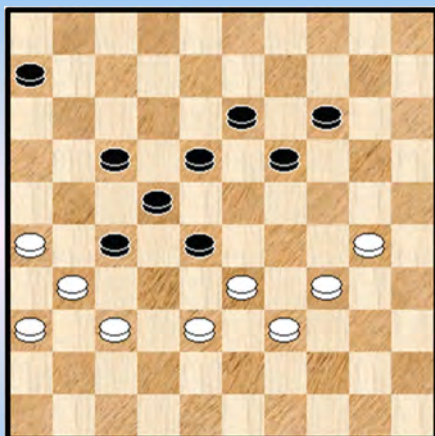

Diagram 103 Zwart wint

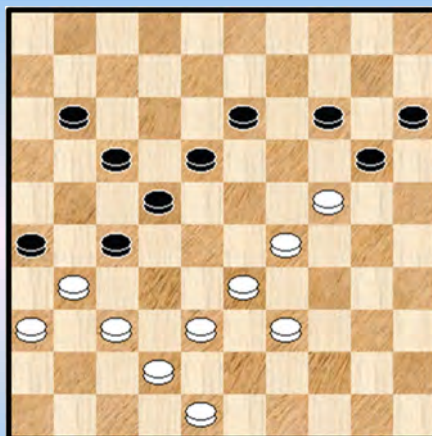

Diagram 102 **van der Werff,Gerrit - Bronstring,Peter**

45. 34-29 ?

=> Na 45. 37-32 28x37 46. 31x42 zit een remise er dik in

45. ... 19-23 46. 37-32 *

=> 46. 29-24 23-29 +

46. ... 23x43 47. **32x32** 43-49 en na enkele zetten won zwart.

In **diagram 103** uit de partij **Linssen,Maarten - Shvartsman,Alexander** kan zwart winnen door :

=> 40. ... 14-19 wit heeft geen goed tempo ... 41. 48-43 19x30 42. 29-23 18x29 43. 33x35 13-18

44. 35-30 11-16 45. 39-33 27-32 46. 38x27 17-21 +

Een beetje merkwaardig dat de drievoudige wereldkampioen dit mist ! In de partij deed zwart :
40. ... 11-16 41. 39-34 14-19 (iets beter is toch 17-21) 42. 38-32 ! 19x28 43. 32x32 20-24
44. 29x20 15x24 45. 31-27 en kort daarna 1-1

Diagram 104 Zaz

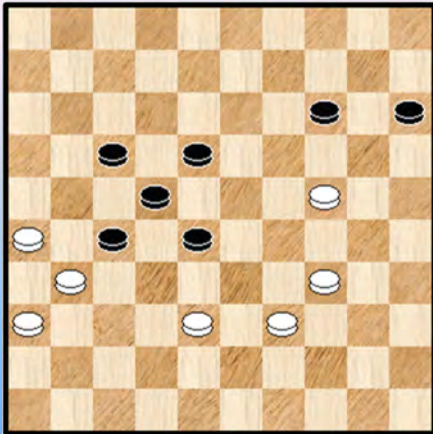
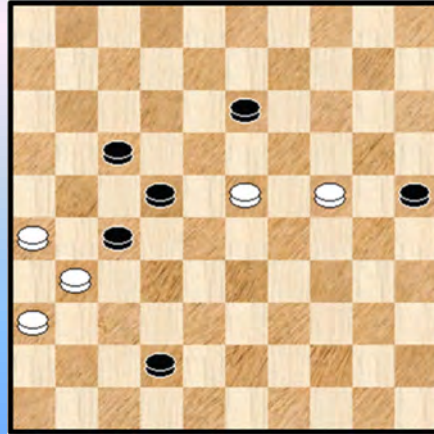

Diagram 104A Waz

Koops, Peter Frans - Bhawanibhiek, Roep

We geven het partijvervolg vanuit **diagram 104** : 49. ... 14-20 50. 38-32 20x40 51. 32x32 40-45
52. 39-33 15-20 53. 32-27 20-24 54. 27x18 45-50 1-1

In feite had zwart ook een (iets betere) optie in **diagram 104** : 49. ... 14-19 50. 24x13 18x09
51. 34-30 15-20 52. 39-34 20-25 53. 30-24 09-13 54. 34-29 28-33 55. 29-23 33x42 **diagram 104A**
=> 56. 23-18 ? 42-47 57. 18x09 47x03 +
=> 56. 23-19 ? 13-18 57. 19-14 17-21 58. 26x28 42-47 59. 31x13 47x33 +
=> Remise via 56. 24-19 13x24 57. 23-18 22x13 58. 31x11 =

Diagram 105 Waz

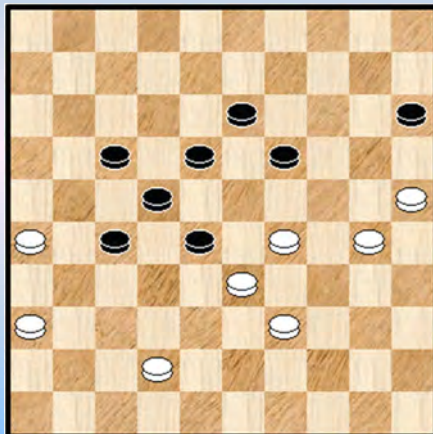
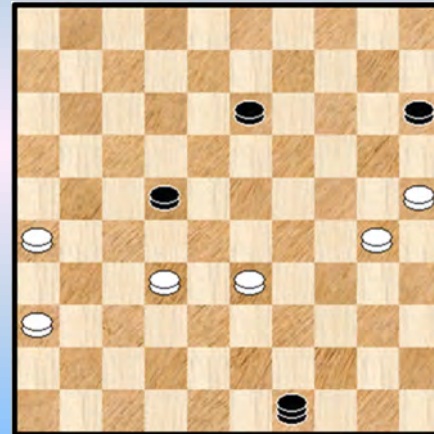

Diagram 105A Waz

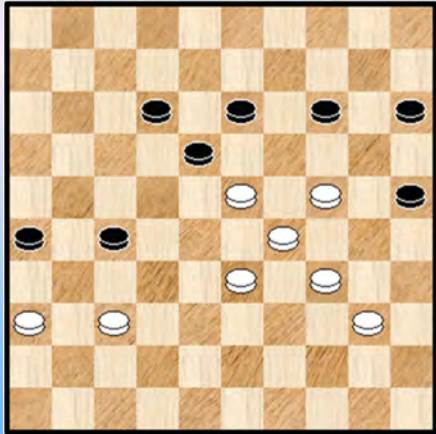
Poort, Huib - Wilbrink, Jonathan

In **diagram 105** kan wit om te remiseren eigenlijk best spelen : 44. 42-37 ! 19-23 of ?
45. 26-21 23x43 46. 21x21 =

Partijverloop : 44. ... 19-23 45. 38-32 23x43 46. 32x32 43-49 **diagram 105A** 47. 33-29 ?

Er schuilt nog een moeilijk te vinden remisegaatje : 47. 30-24 49x16 48. 25-20 16-32 49. 36-31 ! =
 47. ... 49x16 48. 30-24 16-02 en na nog enkele zetten 0-2

Diagram 106 Zaz wit wint

Golubeva,Zoja - Snijder,Fabian

Wit staat overweldigend. Zwart is aan zet en moet op zoek naar een remisegaatje. Hij zal erin slagen al mist de "x"-meervoudige wereldkampioene wel degelijk de (niet - evidente) winst !

Spelverloop : 50. ... 26-31 51. 37x26 27-32 52. 36-31

=> Hier school de winstvariant voor wit : een rechttoe - rechtaan forcing ingeleid door :
 52. 24-19 13x24 53. 29x09 18x38 54. 09-03 12-18 *

55. 03-21 ! 32-37 of ? 56. 21x43 37-42 57. 43-48 42-47 58. 48-31 ! +
 Met de laatste zet verovert wit de schijf en de resterende stelling kan naar winst worden gebracht.

Terug naar de partij (want we moeten nog ergens een cirkelslag tegenkomen ☺) :

52. ... 15-20 53. 24x15 13-19 ja, remise is daarmee onvermijdelijk. Zoja breidt nog een elegant slot aan de partij :

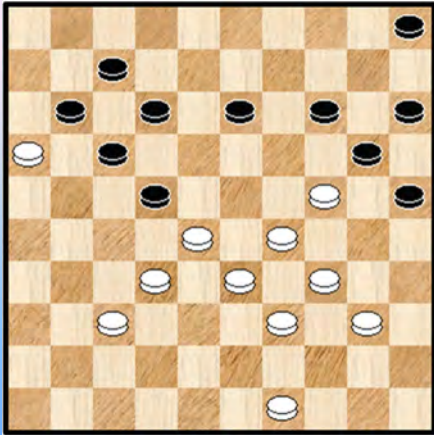
54. 29-24 ! 19x19 55. 31-27 32x21 56. 26x08 en weldra 1-1

----- o - O - o -----

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Velden 33 tot 40

We hebben in dit paragraafje vele startvelden van de cirkelslag samengenomen om te behandelen. Om het anders te zeggen : er zijn niet zo veel voorkomens van cirkelslagen. Om precies te zijn : 6 voor veld 33 en 1 voor veld 34. Slechts 3 fragmenten worden weerhouden. Om kwaliteitsredenen.

Diagram 107 Wit wint

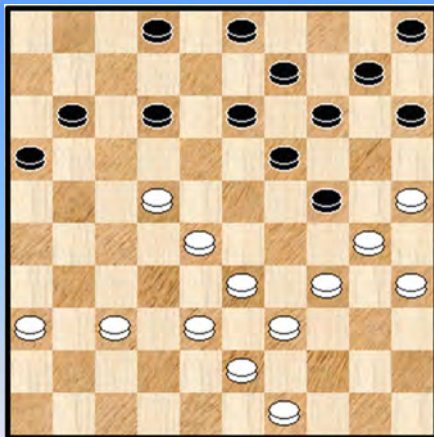
Scholma,Auke - Goedemoed,Tjalling

38. 37-31 22-27 !? Zwart ziet een reddingsboei blinken maar zal een illusie rijker worden ...

=> 38. ... 14-19 39. 40-35 19x30 40. 35x24 05-10
41. 31-26 10-14 42. 24-19 13x24 43. 26-21 17x26
44. 28x06 +

39. 31x22 12-18 40. 29-23 ! surprise **18x18** 41. 49-44 20x29
42. 34x01 13-18 43. 01x10 05x14 44. 16x07 17-21
45. 07-01 21-26 46. 01-18 2-0

Diagram 108 38-32 ?

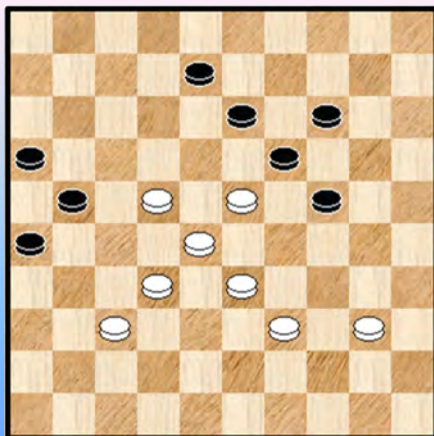
Los,W - Riddersma,Lieuwe

30. 38-32 ?
=> Wat wel kan : 30. 37-31

30. ... 14-20 ! 31. 25x23 12-18 32. 30x08 **18x18**
33. 34-29 03x12 +

Zwart houdt er een plusschijf aan over.

Diagram 109 38-32 ?

Stam,Teus - Smits,Rob

51. ... 24-30 ?
Zwart weet duidelijk niet meer van welk hout pijlen maken.
Toch was er een elegante oplossing :
51. ... 21-27 ! 52. 22x31 08-12 53. 31-27 13-18 =

52. 40-35 13-18 53. 35x02 **18x18** 54. 28-22 ?
=> Eenvoudig 54. 02-24 +

54. ... 18x27 55. 02-13 ? 26-31 ?
=> 55. ... 27-32 56. 37x28 14-19 57. 13x24 26-31 =

56. 37x17 27-32 57. 13-31 32-38 58. 17-12 16-21
59. 12-08 14-20 60. 31-48 2-0

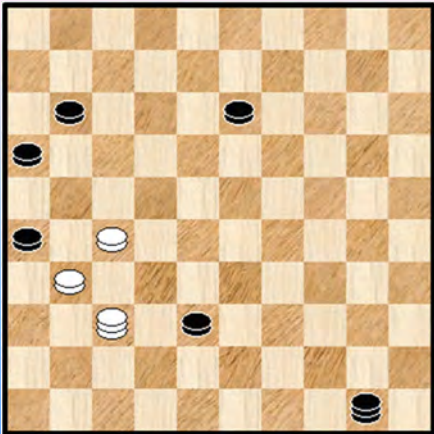
- - - - - o - O - o - - - - -

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Velden 41 tot 49

Opnieuw een groepering van startvelden. Voor de meeste startvelden komt geen enkele cirkelslag voor. Alleen veld 48 (1 voorkomen) en veld 49 (2 voorkomens) maken hun opwachting. Dit moeten dan wel rondslagen zijn met de dam.

Diagram 110 38-43 ?

Bos, Jesse - Verton, Bert

Wit heeft een serieuze achterstand aan materiaal - en staat verloren - maar heeft wel nog een klemstelling kunnen versieren. Niet ongevaarlijk, zoals we allemaal weten 😊

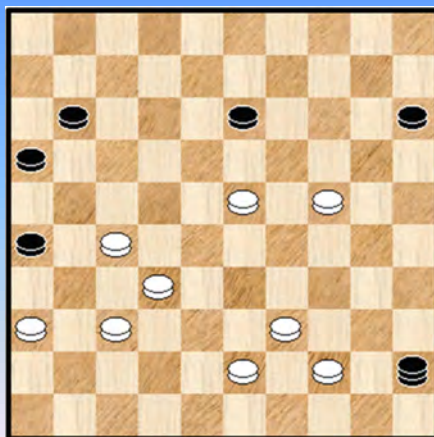
62. ... 38-43 ? Een fatale misser

=> 62. ... 13-18 63. 37-46 26x37 64. 46x49 =

=> 62. ... 13-19 ! 63. 37x14 26x37 64. 14x46 38-43 +

63. 27-22 ! 50x17 64. 37-48 26x37 65. **48x48** 2-0

Diagram 111 23-19 ?

de Rooij, Leen - Simons Jr., Hugo

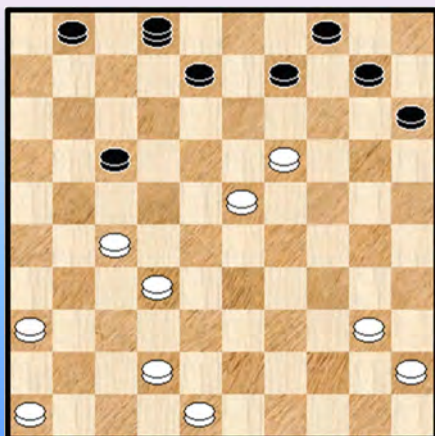
Zwart is op een ietwat ongewone wijze - alhoewel, wat heet ongewoon ? - aan dam gekomen.

41. 23-19 ? (41. 24-19 =) 45-07 ! 42. 19x08 16-21

43. 27x16 07-02 44. 16x07 **02x02** over 6 stukken.

0-2

Diagram 112 Waz 42-37

Scholma, Auke - Bronstring, Evert

Twee tenoren van het Nederlandse dammen, die mekaar overigens erg goed kennen. Wit staat al een tijdje verloren en is aan zet.

33. 42-37 17-22 34. 27x18 08-12 35. 18x07 **02x02**

0-2

- - - - - o - O - o - - - - -

Interludium - 3 Circles

-----o-O-o-----

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Veld 27

We hebben de cirkelslagen behandeld in volgorde van de veldnummers / startnummers van de cirkelslagen. Evenwel hebben we drie (start) velden terzijde gelaten. Omwille van het grote aantal voorkomens. We zullen nu deze drie velden aanvatten. We vatten de aantallen voorkomens nog eens samen voor de drie velden :

- => Startveld 27 : 33 voorkomens
- => Startveld 29 : 76 voorkomens
- => Startveld 20 : 232 (!) voorkomens.

We vatten eerst veld 27 aan, het meest behapbare, daarna komt veld 29 en we eindigen met veld 20.

Diagram 113 24-29 ?

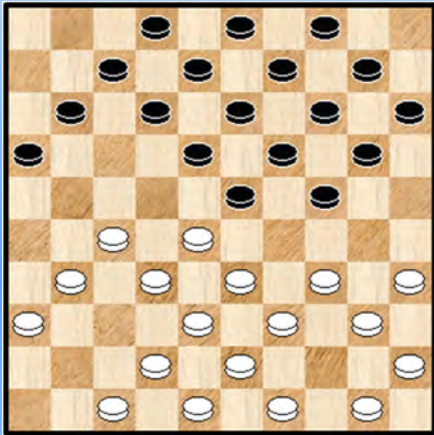
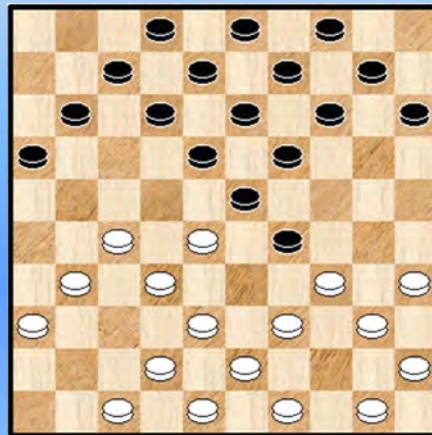

Diagram 113A 35-30 ? Wat wel ?

Wezeman,S - Wijnberg,S

Het enige fragment uit de oude doos, 1919.

12. ... 24-29 ? 13. 33x24 20x29 14. 35-30 ?

=> Wit mist de winst door : 14. 28-22 !

++ 14. ... 29-33 15. 38x29 16-21 16. 27x16 18x38 17. 29x18 12x23 18. 42x33 +

++ 14. ... 15-20 15. 31-26 19-24 16. 36-31 13-19 17. 22x13 09x18 18. 32-28 23x21

19. 26x06 07-11 20. 06x17 12x21 21. 34x12 08x17 +

++ 14. ... 12-17

>> 15. 42-37 17x28 16. 27-21 16x27 17. **31x24** 19x30 18. 34x25 +

>> Of ook 15. 32-28 23x21 16. **34x01** 17x28 +

Niet alleen mist wit de winst, bijkomend laat hij toe dat zwart winnend combineert :

14. ... 29-33 ! 15. 38x29 19-24

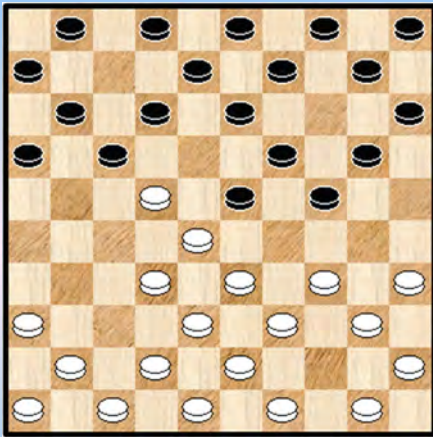
>> 16. 28x19 * **24x24** 17. 19x30 +1

>> 16. 30x19 13x35 17. 28x19 14x23 +

We zullen nu verder zien dat in veel gevallen waar de slag 27x27 (of 24x24 voor zwart) optreedt dit in bijna alle gevallen steeds gebeurt via het opkomen van zwart met 16-21 (wit met 35-30) en daarna het offer 22-18 voor wit (voor zwart 29-33).

Het spreekt vanzelf dat we dan ook niet alle standen uit het lijstje van 33 zullen opnemen.

Diagram 114 16-21 ?

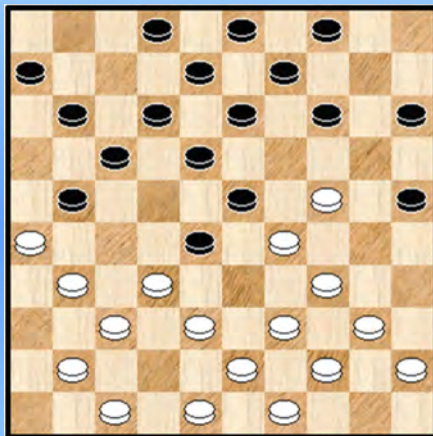
Keller, Reinier Cornelis - Belderok, G

Ziehier het mechanisme (in al zijn eenvoud) dat tekent voor het gros van cirkelslagen 27x27 (respektievelijk 24x24).

Wit heeft zopas de uitstoot naar 22 gedaan (het kerkhofveld). Zwart wil schijf 22 onder vuur nemen en start met :

07. ... 16-21 ? **08.** 22-18 ! 13x22 **09.** 32-27 23x32 de beste nog **10.** **27x27** 32x21 +1

Diagram 115 31-27 ?

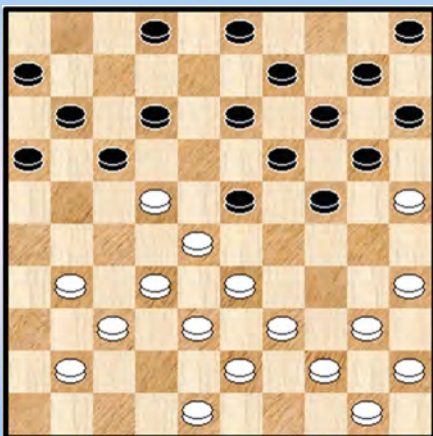
Koroljev - Ermakov, Youri

Een "afwijkende" 27x27. En wel een héle mooie.

18. 31-27 ? 18-22 **19.** **27x27** 06-11 **20.** 29x18 13x33
21. 32x23 33-38 ! We gaan door ☺ **22.** 43x32 15-20
23. 24x15 04-10 **24.** 15x13 **08x46** 0-2

De cirkelslag wordt hier gebruikt als een eerste tussenspel naar een latere damzet. Opdat dit succesvol zou kunnen zijn (een cirkelslag kost 4 schijven, niet niks) moet het welhaast om een damzet gaan in het tweede luik van de combinatie.

Diagram 116 16-21 ?

Veenstra, J - Terpstra, Jan

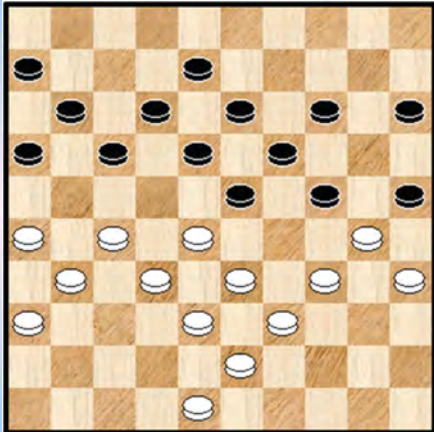
Wit heeft zopas **18.** 46-41 ? gespeeld.
18. ... 16-21 ?

Zwart kon mooi winnen : **18.** ... 24-30 !

++ 19. 25x34 23-29 **20.** 34x23 12-18 **21.** 23x21 16x47 +
++ 19. 35x24 20x29 **20.** 33x24 19x30 **21.** 28x08 02x13
22. 25x34 17x28 **23.** 32x23 12-18 **24.** 23x12 11-17
25. 12x21 **16x47** +

Tot overmaat van ramp wordt zwart nu zelf het slachtoffer van een combinatie :
19. 22-18 ! 13x22 **20.** 32-27 23x32 **21.** **27x27** 32x21 **w+1**

Diagram 117 Waz / Wat te doen ?

Fokkink, Jan - Heij, J

Om daarmee van wal te stelen - van (dam) wal wel te verstaan
 ☺ - mag het duidelijk zijn dat wit niet goed staat.

Het beste is allicht nog : 33. 27-21 16x27 34. 31x22 18x27
 35. 32x21 23x32 36. 38x27 11-16 en wit heeft nog heel wat
 resources. Al blijft het moeilijk.

33. 27-22 ?

33. ... 18x27 34. 31x22 * (34. 32x21 16x27 35. 31x22 23x32 36. 38x27 17x28 37. 33x22 24-29
 38. 34x23 19x17 +) 16-21 ?

=> Zwart loopt in een cirkelcombinatie. Winnend was : 34. ... 14-20 !

++ 35. 48-42 24-29 36. 33x24 20x40 37. 35x44 25x34 38. 39x30 19-24 39. 28x19 17x50 +
 ++ 35. 36-31 12-18 36. 31-27 08-12 37. 48-42 24-29 38. 33x24 20x40 39. 35x44 25x34
 40. 39x30 23-29

>> 41. 42-37 19-24 42. 30x08 12x03 43. 22x13 17-21 44. 26x17 11x22 +

>> 41. 26-21 17x26 42. 42-37 15-20 43. 37-31 26x37 44. 32x41 20-25 45. 44-39 25x34
 46. 39x30 +

35. 22-18 ! 13x22 36. 32-27 23x32 37. 27x27 32x21 +1 en wit won de partij 2-0

Zoals uit de meeste fragmenten kan er ook hier een les getrokken worden : geef niet te rap de moed
 op want de tegenstrever kan ook fouten maken.

Diagram 118 07-12 ?

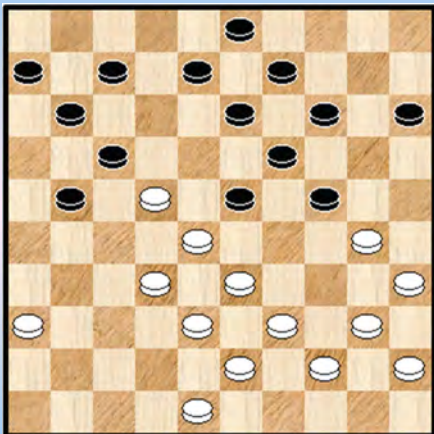

Diagram 119 16-21 ?

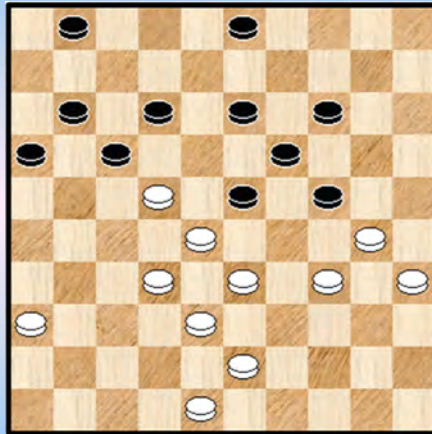

Diagram 118 Coenders, Henk - Peer, Pieter

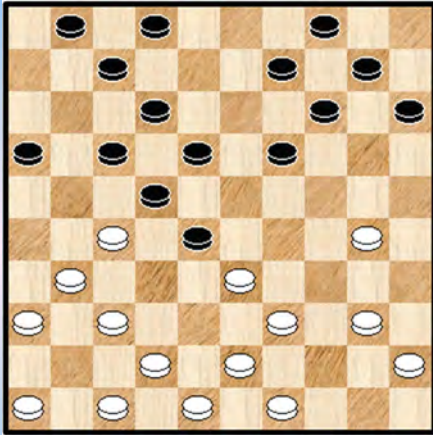
26. ... 07-12 Nodig is 08-12 of 21-26 27. 22-18 13x22 28. 32-27 23x32 de beste nog
 29. 27x27 32x21 w+1

Diagram 119 Fennema, Friso - Wonnink, Wilrick

38. ... 16-21 ?

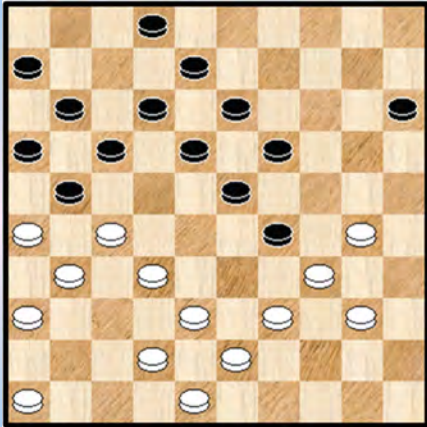
=> 38. ... 12-18 39. 48-42 18x27 40. 32x12 23x32 41. 38x27 13-18 42. 12x23 19x37 43. 30x10 =
 39. 22-18 13x22 40. 32-27 23x32 41. 27x27 32x21 42. 33-28 +

Diagram 120 Zaz

Dia 123 Kan zwart (nog) remiseren ?

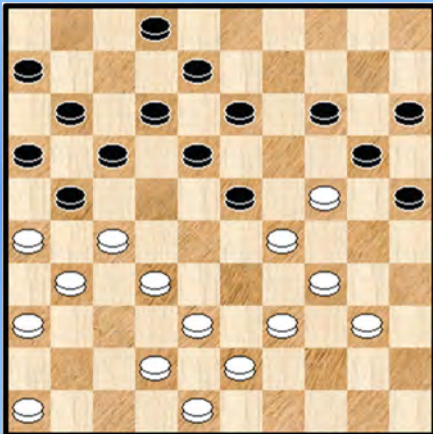

Kuijvenhoven,Niek - Kolk,Gerlof

Remiseren in de diagramstelling is niet meer mogelijk. Zwart kan er nog wel een kleine combinatie uitpersen :

29. ... 17-22 30. 26x28 29-33 31. 38x29 19-24
32. 28x19 **24x24** 33. 19x30 **w+1**

Diagram 124 Zaz Spelverloop

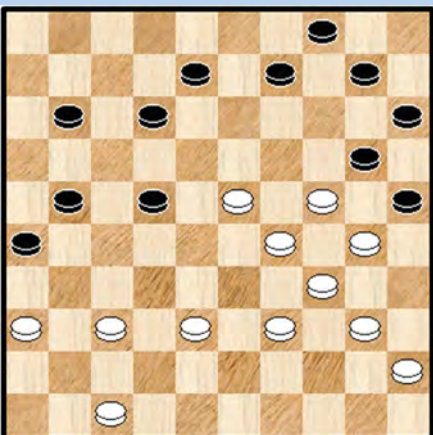

Chizhov,Alexey - Diallo,Boubacar

Zwart staat erg moeilijk. Het spelverloop was als volgt :

26. ... 25-30 27. 24x35 14-19 28. 29-24 20x29
29. 35-30 17-22 30. 26x28 29-33 31. 38x29 19-24
32. 28x19 **24x24** 33. 19x30 15-20 34. 34-29 13-19
35. 30-25 **2-0**

Diagram 125 12-17 ?

Mikulicz,Leon - Flisikowska,Arleta

35. ... 12-17 ?

Zwart wordt het slachtoffer van een combinatie. Weliswaar is de combinatie op zich niet te vermijden maar met

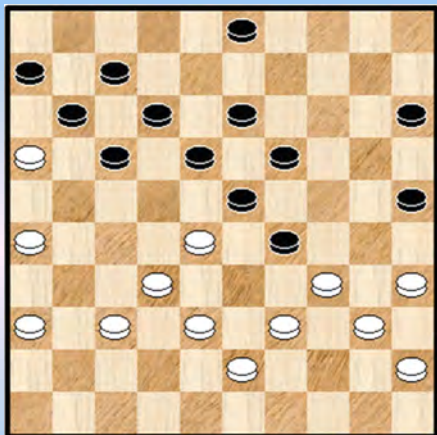
35. ... 08-13 36. 37-31 26x37 37. 36-31 37x26
38. 23-18 12x23 39. 29x07 20x29 40. 34x23 25x32 heeft zwart nog remisekansen.

36. 37-31 26x37 37. 38-32 37x19 38. 24x02 20-24 39. 02x05 ?
=> 39. 02x13 ! **24x24** 40. 13x35 wint onmiddellijk

39. ... **24x24** 40. 05-37 09-13 ?
=> Na 40. ... 24-30 41. 34-29 15-20 is winst nog heel onduidelijk.

41. 34-29 ! **24x33** 42. 37-26 ! en wit won.

Diagram 126 Waz Spelverloop

Samb,NDiaga - Malafeevskyi,Olexandr

Wit is aan zet en mag niet 34. 35-30 ? 18-22 35. 39-33 12-18
36. 33x24 22x31 37. 26x37 **z+**

Er rest dan ook weinig anders dan : **34.** 26-21 17x26

35. 35-30 29-33 **36.** 38x29 19-24 ?

=> 36. ... 03-08 37. 39-33 19-24 38. 30x19 23x14 =

37. 28x17 **24x24** **38.** 17-12 26-31 **39.** 12x01 31x42

40. 01x47 24-30 **41.** 16x07 30x48 **42.** 07-02 en wit won de partij.

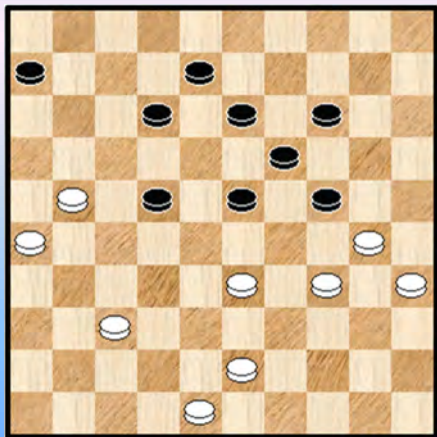
Dit was ons laatste fragment voor de 27x27 (respektievelijk 24x24) cirkelslag. 14 stuks dus op een totaal van 33 voorkomens. De niet - opgenomen cirkelslagen waren van mindere kwaliteit ofwel een te felle / uitgesproken herhaling van het basiseede dat aan de 27x27 - cirkelslagen gronde ligt.

- - - - - o - O - o - - - - -

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Veld 29

In het voorgaande paragraafje behandelden we de cirkelslagen met 27 als startveld. Nu komt veld 29 aan de beurt. Hier vinden we liefst 76 cirkelslagen. Uiteraard zullen we het bij een selectie houden van de meest interessante voorkomens.

Diagram 127 37-32 ?

Buitenkant,Isaac - Springer,Benedictus

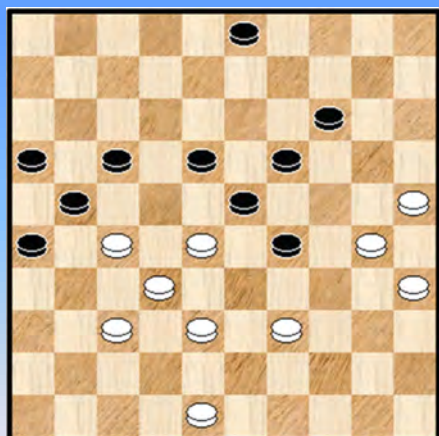
43. 37-32 ?

De "oudste" 29x29. De partij dateert uit 1920 en is dus meer dan een eeuw oud op het moment van schrijven. De tekstzet is niet echt een goede zet (43. 43-38 =) maar toch zal wit de analytische verlies / remise - grens niet overschrijden.

43. ... 22-27 44. 33-29 27x49 45. **29x29** 49x16
46. 29-24 16-02 47. 24x13 08x19 48. 34-29

We stoppen het hier, de partij werd later effectief remise.

Diagram 128 39-33 ?

Kozlov,Iwan - Giljarow,Vladimir Sergejevi

Zwart heeft zopas 40. ... 24-29 ! gespeeld

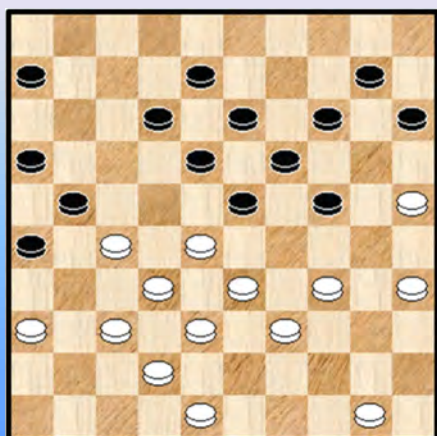
41. 39-33 ?

=> 41. 39-34 29x40 42. 35x44 17-22 43. 28x17 21x12
44. 38-33 12-17 45. 33-28 14-20 46. 25x14 19x10
47. 28x19 17-22 =

41. ... 17-22 42. 33x13 **22x22** 43. 13-09 22-28
44. 09x20 28x37 45. 20-14 37-41 46. 14-10 ?
=> 46. 25-20 kan nog tegenstribbelen.

46. ...41-47 ! verhindert dam nemen 47. 48-43 03-09 48. 43-39 09-14 49. 10x28 0-2

Diagram 129 15-20 ?

Kaplan,Vladimir Mikhailvits - Strub,Marcel

De cirkelslag speelt slechts een bijrol in dit fragment.

29. ... 15-20 ?

=> 29. ... 06-11 = want ook wit moet zich verklaren.

30. 27-22 ! 18x27 31. 35-30 24x35 32. 33-29

Ja, wat moet zwart doen na het dubbeloffer ?

=> 32. ... 12-18 33. 37-31 26x37 34. 42x22 18x27
35. 29x09 14x03 36. 25x05 +

=> 32. ... 13-18 33. 37-31 26x37 34. **42x04** +
=> 32. ... 10-15 33. 29x07 +

In de partij volgde 32. ... 20-24 33. **29x29** 12-18 34. 39-33 10-14 35. 34-30 2-0

Diagram 130 27-22 ?

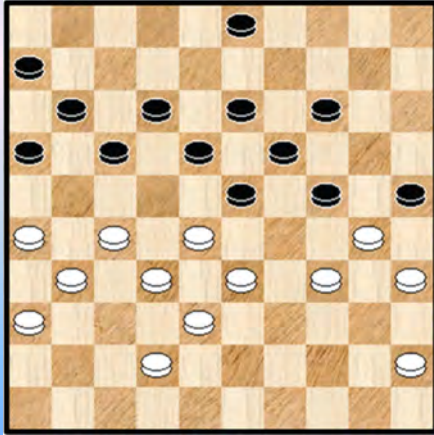

Diagram 131 21-16 ?

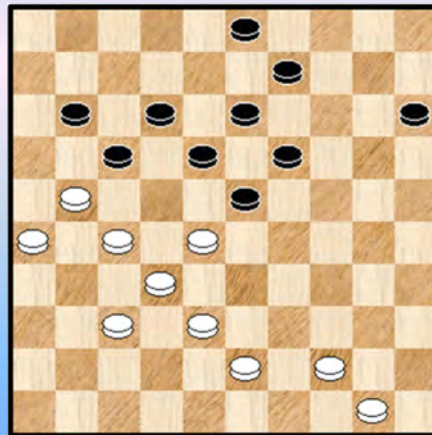

Diagram 130 **Varkevisser,Cees - Sijbrands,Ton**

Wit staat ongemakkelijk (en weet dat) en daar is Ton Sijbrands verantwoordelijk voor 😊

33. 27-22 ?

=> In elk geval is beter : 33. 34-29 23x34 34. 30x39

33. ... 18x27 34. 31x22 12-18 35. 34-29 18x27

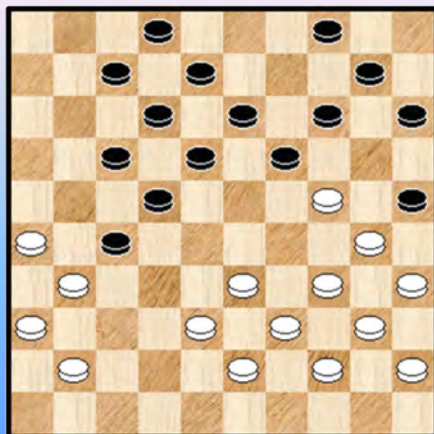
=> 35. ... 23x34 36. 30x39 18x27 37. 32x12 24-29 38. 33x24 19x30 39. 35x24 03-08
40. 12x03 16-21 41. 03x20 25x14 42. 26x17 **11x44** +

36. **29x29** 25x23 37. 32x12 23x43 38. 42-38 43x32 39. 12-07 11x02 40. 36-31 en zwart won verder de partij.

Diagram 131 **van Es,Teus - Bakker,Cees (Alb)**

36. 21-16 ? 18-22 37. 16x29 **22x22** 38. 44-39 13-18 39. 39-34 09-14 40. 50-44 14-20 0-2

Diagram 132 18-23 ?

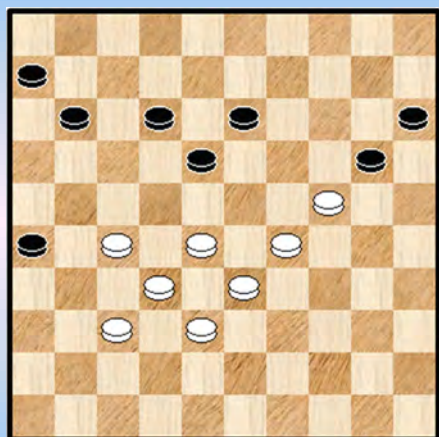
van Hattem,Egbert - Meijer,Willem

25. ... 18-23 ?

=> 25. ... 07-11 26. 41-37 11-16 27. 37-32 04-09
28. 32x21 16x27 met gewonnen stand voor zwart

26. 24-20 15x24 27. 34-29 25x34 28. **29x29** 34x23
29. 33-29 23x34 30. 40x29 **w+1**

Diagram 133 Waz (Sijbrands)

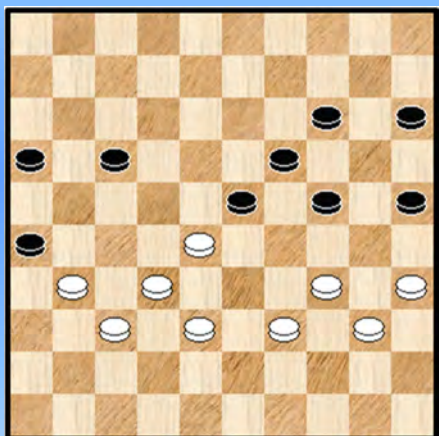
Sijbrands, Ton - Borgman, Han

Kijk, zo gaat Sijbrands in een simultaan te werk. Met gebruik van de cirkelslag wel te verstaan :

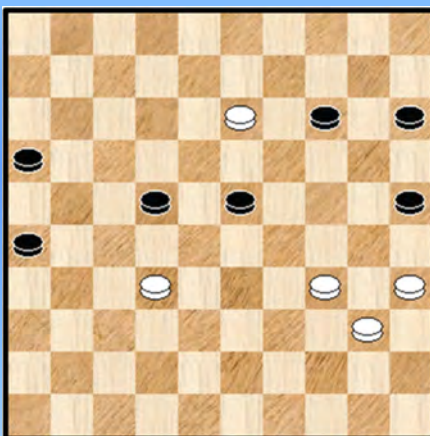
46. 28-23 11-17 47. 33-28 06-11 48. 23-19 17-22
49. 19x06 22x22 50. 06-01 26-31 51. 01x23 31-36
52. 32-27 22x31 53. 23-28 20-25 54. 28-32

2-0

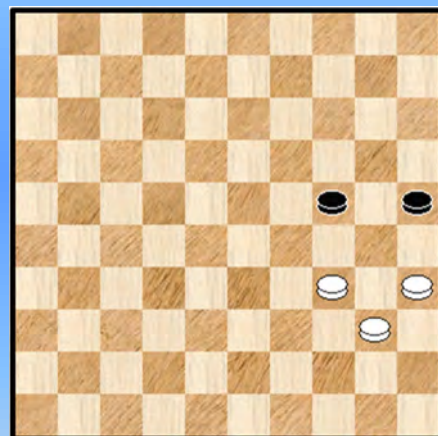
Diagram 134 Waz Spelverloop

Dia 134A Eindst. Waz, zw. wint !

Dia 134B Waz ...

Adema, Henk - Godwaldt, D

46. 31-27 24-29
=> 46. ... 17-21 ? 47. 27-22 24-29 48. 39-33 +

47. 39-33
=> 47. 28-22 17x28 48. 39-33 28x30 49. 35x13 =

47. ... 17-22
=> Eigenlijk kan men hier verwachten dat zwart de cirkelslag vanaf 31 neemt omdat na het slaan zwart twee velden dicht bij dam staat. 47. ... 26-31 ! 48. 33x13 31x31 49. 13-08 31-36 en dit wint (inderdaad) al stoppen we de variant hier.

48. 33x13 22x22 diagram 134A en in deze eindstand wordt tot remise besloten. Maar is dit wel terecht ? Nee, wit kan winnen :

49. 13-08 14-20 ! deze zet is de sleutel
=> 50. 08-03 22-27 ! 51. 32x21 26x17 52. 03x26 16-21 53. 26x29 20-24 54. 29x20 15x24 +
diagram 134B Dergelijk slot moet een goed gevoel geven (voor zwart 😊)
=> 50. 08-02 23-29 51. 34x23 20-24 52. 02x30 25x45 +
=> 50. 35-30 23-29 51. 34x23 25x45 +

Nog maar eens een partij met een verkeerde beslissing in de eindstand !

Diagram 135 24-29 ?

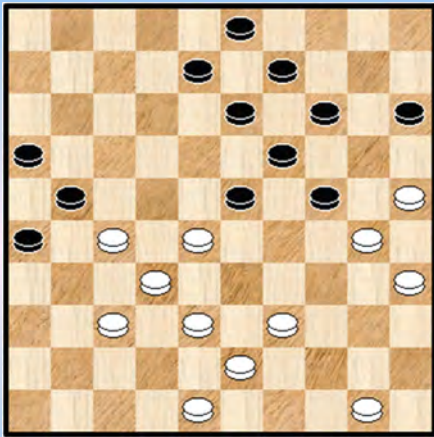
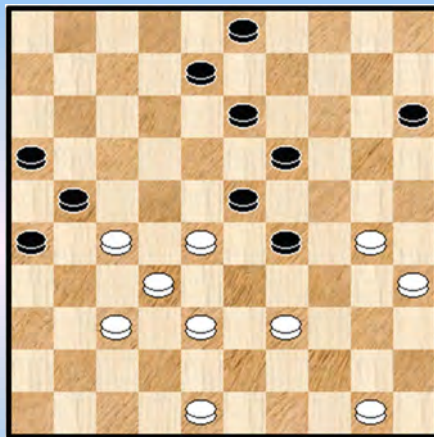

Diagram 135A Zaz

Stokkel, Jos - Jurriëns, Chris

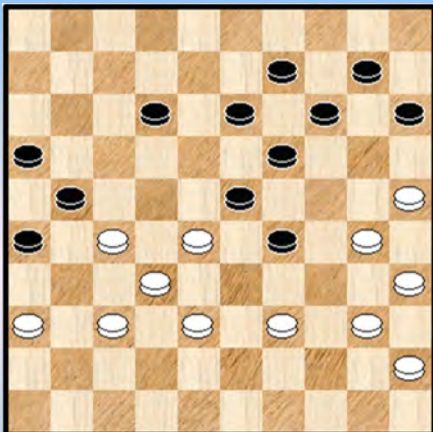
33. ... 24-29 ? 34. 39-33 14-20 35. 25x14 09x20 36. 33x24 20x29 37. 43-39 diagram 135A
37. ... 13-18 ?

De zwarte verdediging steunt op de komende cirkelslag. Maar de resterende stand zal gewoon verliezen : 38. 39-33 18-22 39. 33x02 22x22 40. 02-07 22-28 41. 07x29 28x37 42. 29-23 2-0

We keren nog even op onze voetstappen terug. In diagram 135A school nog een remisegaatje. Maar het is piepklein : 37. ... 29-34 ! 38. 30-24 19x30 39. 35x24 34x43 40. 48x39 13-18 ! 41. 28x19 18-22 42. 27x18 08-13 43. 18x09 03x23 en men kan verifiëren dat dit remise is. Ook na het terugwerpen van de zwarte schijf op 23 (middels 24-19).

Ja, de remise moet echt van heel ver komen.

Diagram 136 13-18 ?

Baliakin, Alexander - Birnman, Jack

39. ... 13-18 ?

=> Misschien dacht zwart wel dat dit de enige zet was die in aanmerking kwam en waarbij de verdediging tegen 39-33 gebaseerd is op de cirkelslag.

Maar de stelling bevat wel degelijk een andere optie : 39. ... 12-17 !

++ 40. 39-33 29-34 41. 40x18 13x42 42. 38x47 =

++ 40. 27-22 29-34 41. 40x18 26-31 !

>> 42. 37x26 15-20 43. 22x11 13x44 44. 26x17 16x07 =

>> 42. 36x27 21-26 43. 22x11 13x44 =

40. 39-33 !?

=> Dammen blijft moeilijk, zelfs voor Baliakin. Winnend : 40. 39-34 het gaat er nu kombinatief hevig aan toe :

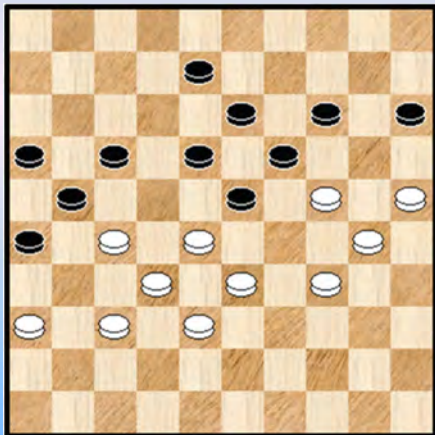
++ 40. ... 09-13 41. 30-24 19x39 42. 28x17 21x12 43. 37-31 26x28 44. 40-34 39x30 45. 35x13 +

++ 40. ... 12-17 41. 28-22 17x28 42. 30-24 19x39 43. 40-34 39x30 44. 35x04 23-28

45. 32x23 21x43 46. 23-19 14x23 47. 25-20 15x24 48. 04x49 +

40. ... 18-22 41. 33x04 **22x22** 42. 04x27 23-28 43. 32x23 21x32 44. 23-19 14x23
 45. 25-20 15x24 46. 30x37 en we stoppen het hier want het gaat rechtstreeks naar remise ook al heeft wit een schijf meer. 1-1

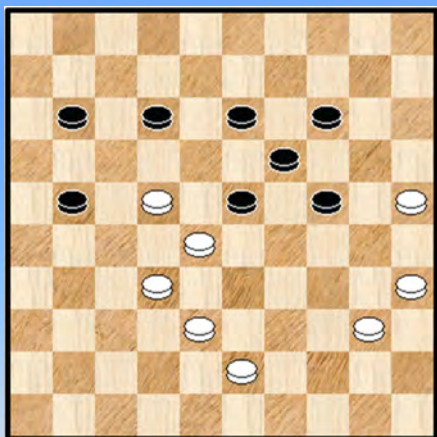
Diagram 137 Wit wint

Tingas,Ain - Safarov,D

47. 25-20 ! 14x25 48. 33-29 18-22 49. 29x09 **22x22**
 50. 24x02 15-20 51. 02-07 2-0

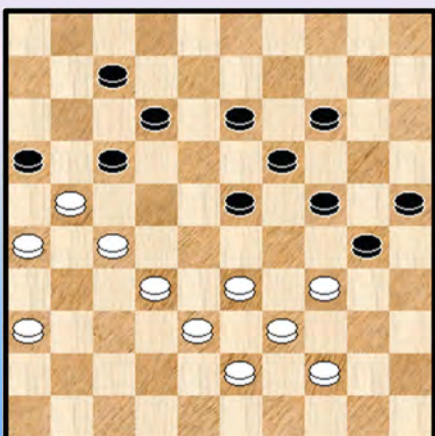
Diagram 138 Waz (Spelverloop)

de Kok,Wim - Hengefeld,Jasper

50. 38-33 12-18
 => 50. ... 12-17 51. 43-39 ! = de enige
 51. 33-29 18x49 52. **29x29** 49-38 53. 29-23 38-42
 54. 23x14 42-37 55. 35-30 !
 => Een erg mooie zet al geeft ook 55. 28-22 remise
 55. ... 37x49 56. 14-10 1-1

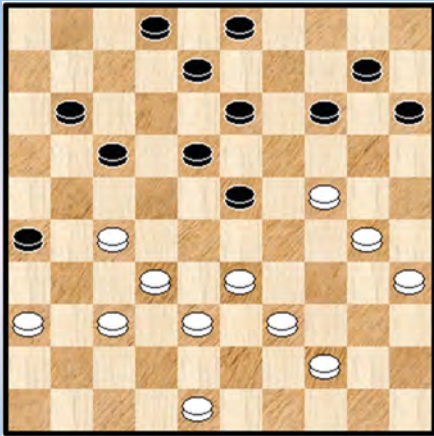
Diagram 139 Wit wint

van Dijk,F - Blyheid,Willem

38. 32-28 23x32 39. 34-29 19-23 ! 40. **29x29** 17-22
 41. 27x18 12x34 42. 38x27 07-12 43. 33-28 30-35
 44. 39x30 25x34 45. 28-22 34-40 46. 43-38 40x49
 47. 22-17 49x32 48. 27x38 16x27 49. 17x08 35-40
 50. 08-02 40-44 51. 02-16 en wit won na nog enkele zetten.

Diagram 140 17-22 ?

Wassink,Gerrit - Geuke,Jo

36. ... 17-22 ?

Na deze zet verliest zwart kombinatief. We moeten er wel aan toevoegen dat zwart eigenlijk verloren staat in deze positie. Ook 36. ... 14-20 of 36. ... 14-19 zouden wellicht niet helpen.

37. 33-28 ! Zwart krijgt meer schijven dan gewenst
37. ... 22x22 38. 24-19 13x24 39. 30x06 02-07
40. 06-01 08-12 41. 01-06 15-20 2-0

Een cirkelslag en een Napoleon in 1 fragment.

Diagram 141 Wit wint

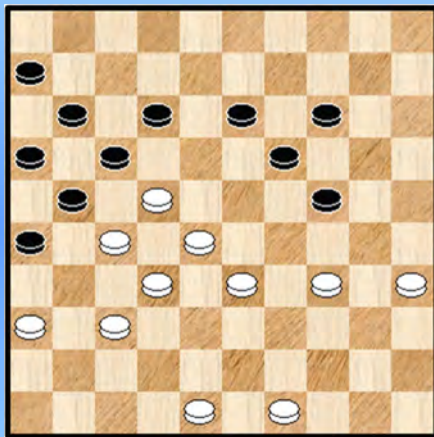
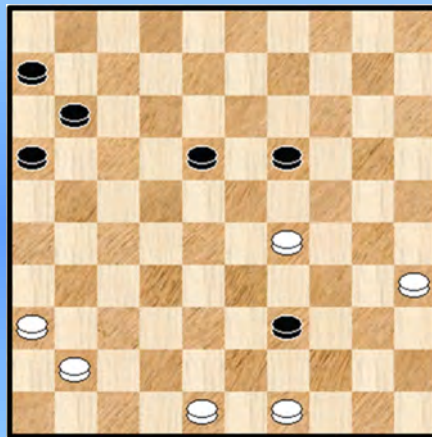

Diagram 141A Waz ...

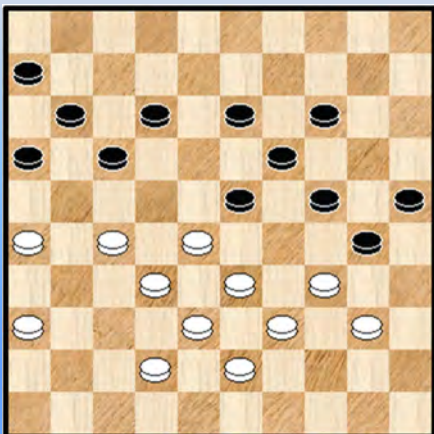
Alsina,Jean Claude - Pellat,Jean Paul

38. 37-31 26x37 39. 32x41 21x23 40. 34-29 ! 17x39 41. 29x29 12-18 diagram 141A
42. 29-24 ?

=> Lijkt zeer voor de hand liggend maar uiteindelijk zal dit in remise resulteren zoals we zullen zien. Mogelijk was echter : 42. 35-30 ! 11-17 43. 30-25 ! met de dreiging 29-24 +

42. ... 19x30 43. 35x24 18-23 44. 41-37 16-21 45. 37-32 11-17 46. 24-20 23-29
47. 20-14 29-34 48. 14-10 34-40 49. 49-43 40-44 50. 43x34 21-26 51. 10-04 44-49
52. 04-27 17-22 53. 27x04 49x16 1-1

Diagram 142 30-35 ?

Soumaoro,Seydou - Diane,S

37. ... 30-35 ? 38. 33-29 ! 35x31 39. 29x29 12-18
40. 26x37 en wit won verder de partij. 2-0

Diagram 143 18-22 ?

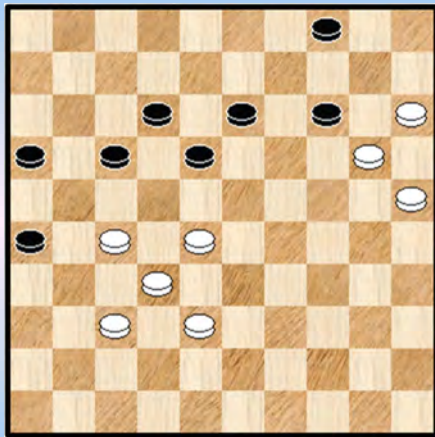
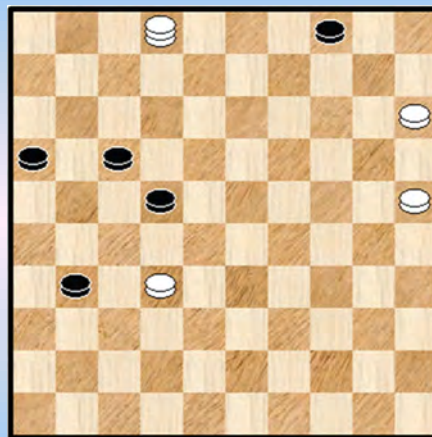

Diagram 143A Waz

van Leeuwen,Cock - Westerveld,Cor

49. ... 18-22 ?

=> Er valt relatief eenvoudig te remiseren via 49. ... 04-09 ! =

50. 20x07 **22x22** 51. 07-02 26-31 **diagram 143A**

52. 02-35 ?

=> Dit moet voor wit wel heel aantrekkelijk geweest zijn. Echter fout. Winst komt er via

52. 32-27 31-37 53. 27x18

++ 53. ... 17-21 54. 18-13 +

++ 53. ... 17-22 54. 18x27

>> 54. ... 37-41 55. 15-10 04x15 56. 02-19 ! +

>> 54. ... 37-42 55. 02-30 ! +

Altijd erg aangenaam om een partij met vangstelling - duo's te kunnen besluiten.

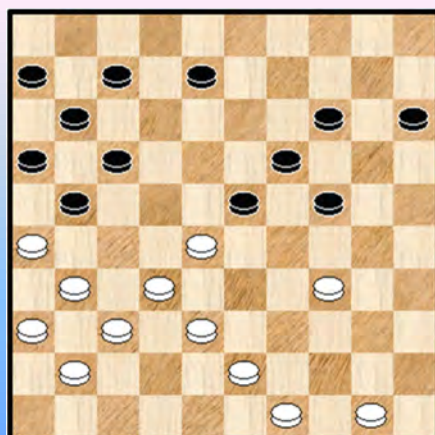
52. ... 04-10 ?

=> Zwart is wellicht wat overweldigd door de dreiging 15-10 en 25-20 maar had in 52. ... 04-09 ! voldoende om te remiseren !

53. 15x04 31-36 54. 04x27 36-41 55. 35-19 41-47 56. 27-36 47-29 57. 25-20 29x15

58. 19-10 15x04 2-0

Diagram 144 31-27 ?

Konate,Alou - Hoogakker,Mark

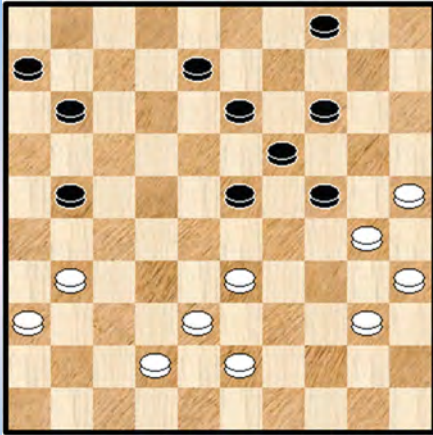
39. 31-27 ? 23-29 40. 34x23 17-22 41. 26x17 *

=> 41. 27x18 15-20 42. 26x17 11x31 43. 36x27 **19x46** +

=> 41. 28x17 11x33 42. 26x17 **19x46** +

41. ... **22x22** 42. 17x28 07-12 43. 32-27 08-13 en een tweede (plus) schijf komt eraan en even later **0-2**.

Diagram 145 21-26 ?

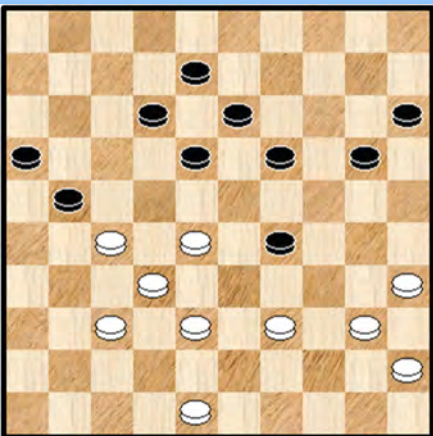

Visscher, Peter - Gorissen, Jo

40. ... 21-26 ? 41. 33-29 26x39 42. 29x29 08-13 2-0

Heel veel uitleg moet er niet bij.

Diagram 146 39-34 ?

van de Weteringh Jzn., Jan - Ramkhelawan, Johan

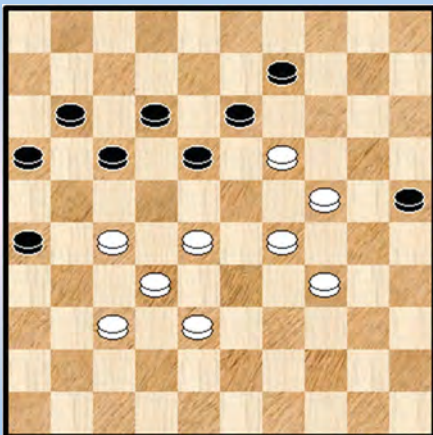
De witte stand is eigenlijk erg goed en 28-22 geeft voordeel.

38. 39-34 ?

=> Wit is even de meerslagregel vergeten

38. ... 18-22 39. 34x25 22x22 0-2

Diagram 147 17-22 ? Wat wel ?

Boomstra, Roel - Veski, Kadi

45. ... 17-22 ?

=> Het zal je maar gebeuren als zwartspeler. De toestand in **diagram 147** is precair en de remise vinden is niet bepaald vanzelfsprekend.

Het kan via : 45. ... 26-31 !

++ 46. 37x26 * (46. 19x08 31x31 47. 08-02 31-36 en het voordeel is voor zwart) 46. ... 17-22 ! 47. 19x06 22x42 en dit leidt naar remise.

46. 19x06 22x22 47. 06-01 22-28 48. 32x12 26-31 49. 12-08 31-37 50. 08-02 en na nog enkele zetten 2-0

Diagram 148 30-25 ?

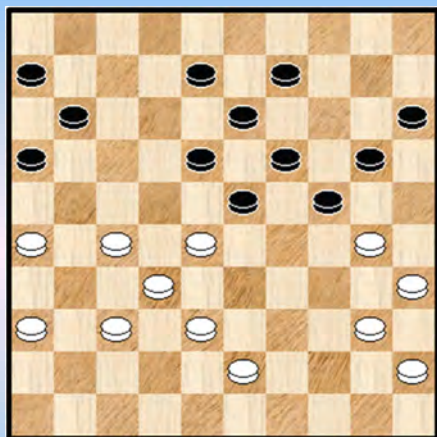
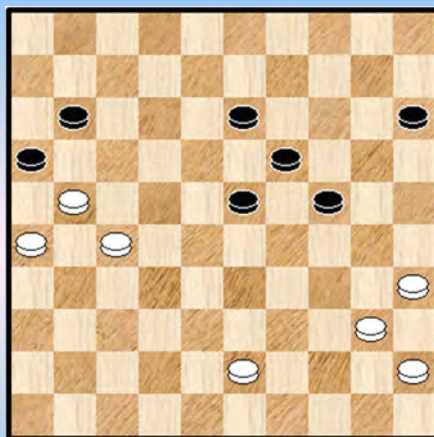

Diagram 148A eindstand

Fadeev, Sergei - Tokusarov, Iwan

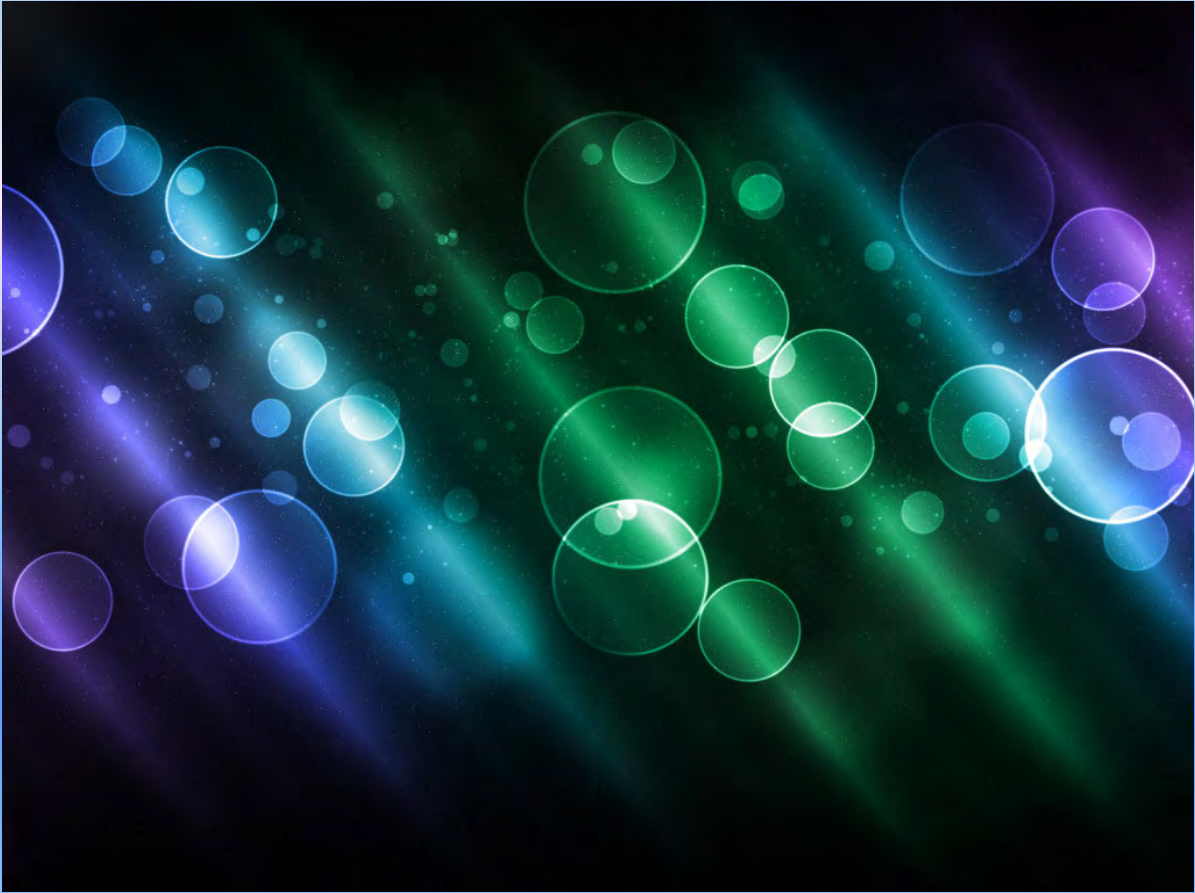
33. 30-25 ? 18-22 34. 25x12 22x22 35. 32-27 22x31 36. 36x27 11-17 37. 12x21 06-11

Zie diagram 148A. Dit is de slotstand in de partij en als uitslag staat 1-1 op het bord. In aantal schijven is de stand weliswaar gelijk maar men kan makkelijk verifiëren dat dit wint voor zwart ...

Tot daar het laatste 29x29 - fragment van deze toch wel vrij ruime selectie.

- - - - - o - O - o - - - - -

Interludium - 4 Circles

-----o-O-o-----

Fragmenten Partijen Database - Cirkelslagen - Veld 20

We komen aan bij het laatste veld van waaruit cirkelslagen vertrekken : veld 20. In de partijen - database ontmoeten we liefst 232 voorkomens. In 4 ervan treedt een dam op bij de geslagen stukken.

Dit aantal is **overrompend** groot vergeleken bij de cirkelslagen die vertrekken van een ander veld. De cirkelslagen vanaf veld 20 maken bijna de helft uit van alle cirkelslagen ! Toch wat vreemd en de vraag is waarom dit wel zou kunnen zijn.

We plannen niet om alle cirkelslagen te doorlopen en schuiven als voorlopige doelstelling naar voor om te komen aan een 20 tot 30 - tal standen.

Diagram 149 Zaz

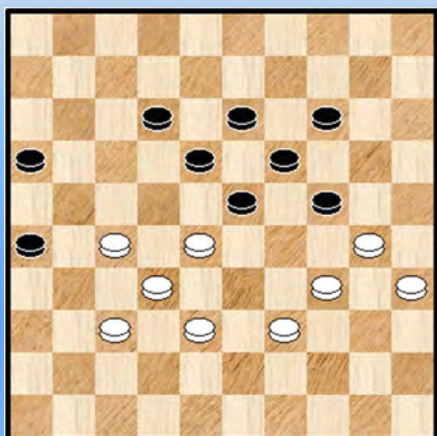
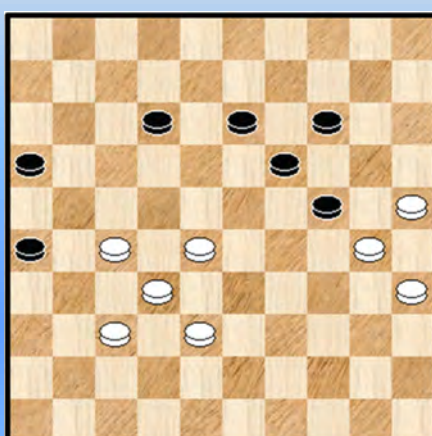

Diagram 149A Zaz

Ottina,Léonard - Weiss,Isidore Match Ottina - Weiss 05-04-1910

Een klassieke stand en een standaardpositie in het cirkelslag - genre. Meer bepaald in de 20x20 - categorie. Een stand die ook al meerdere keren is voorgekomen. Om al die redenen besteden we wat extra zorg aan de analyse ervan die belangrijk is van praktisch standpunt uit.

De diagramstelling, met zwart aan zet, verliest analytisch voor zwart.

45. ... 23-29

=> Zwart heeft nog een andere belangwekkende voortzetting : 45. ... 12-17 46. 38-33 16-21 47. 27x16 24-29 48. 33x24 18-22 49. 39-33 22-27 50. 32x12 23x41 met op eerste zicht nog remisekansen maar Kingsrow geeft winst al beperken we ons tot de hoofdvariant : 51.12-07 41-47 52. 33-29 ! 47-36 53. 07-02 13-18 54. 24x22 36x04 + al is er nog enig werk voorhanden.

46. 34x23 18x29 47. 30-25 ! een tempozet die problemen geeft voor wit ... 29-34 !?

=> Zwart kan het zijn tegenstander nog wat moeilijker maken door 47. ... 13-18 !

++ Nu mag niet het verleidelijke 48. 28-23 ? 19x28 49. 32x34 12-17 ! =

++ 48. 28-22

>> 48. ... 16-21 49. 22x13 19x08 50. 27x16 12-17 51. 32-27 14-19 52. 38-32 19-23

53. 39-34 29x40 54. 35x44 +

>> 48. ... 18-23 49. 22-18 12-17 50. 18-13 19x08 51. 27-21 16x27 52. **32x03 +**

48. 39x30 **diagram 149A**

Met de laatste zet brengt zwart een meerslagkombinatie in stelling

48. ... 14-20

=> Hier alsnog 48. ... 24-29 ? levert natuurlijk geen oplossing 49. 38-33 29x38 50. 32x43 13-18
51. 30-24 19x30 52. 35x24 +

En verder kunnen ook niet

=> 48. ... 12-18 49. 27-22 18x27 50. 32x21 16x27 51. 28-23 19x28 52. 30x10 +

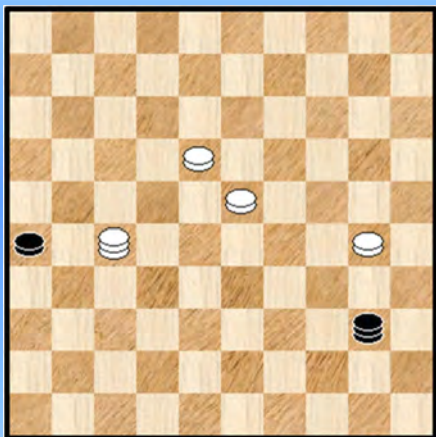
=> 48. ... 13-18 49. 28-22 18-23 50. 22-18 +

49. 25x23 26-31 50. 30x17 **31x31**

De resterende stand - een 4x2 eindspel - is gewonnen voor wit. Maar dergelijke standen blijven nu eenmaal erg gevoelig voor de minste fout en in deze partij verloopt het niet anders. Ook al gaat het om twee topspelers. We geven alleen de notatie en gaan in vogelvlucht naar het betreffende foutje in kwestie :

51. 17-12 16-21 52. 12-08 31-36 53. 08-03 21-26 54. 03-20 36-41 55. 20-47 41-46
56. 32-28 46-37 57. 47-36 37-48 58. 23-18 48-39 59. 28-23 39-34 60. 36-22 34-45
61. 22-36 45-34 62. 36-27 34-45 63. 35-30 45-40 **diagram 149B**

Diagram 149B 27-49 ?

64. 27-49 ?

Ja, toch een vrij delikate stand na een zware partij. Aangewezen is 27-36, ook 27-22 kan. Opspelen met schijf 30 kan echter niet :

=> 64. 30-25 40-49 65. 27-36 49-32 =

=> 64. 30-24 40-35 !

++ 65. 24-20 35-49 66. 27-36 49-32 =

++ 65. 23-19 35-49 66. 27-36

>> 66. ... 49-32 67. 19-13 32-19

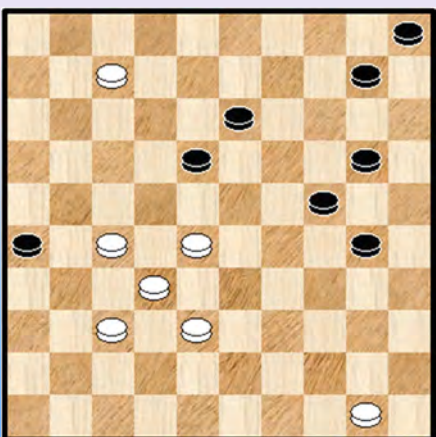
>> Maar zeker niet 66. ... 49-38 ? 67. 19-14 38x22

68. 36x18 +

64. ... 40-35 65. 30-25 26-31 66. 49-32 35-49 67. 32-28 49-27 1-1

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 150 07-01 ?!

Fabre, Marius - Koperberg, H

Een erg a - typische stand in dit geheel maar beslist leuk, zelfs een tikkeltje humoristisch.

Wit staat overduidelijk gewonnen maar ...

46. 07-01 mag dit wel ? 26-31 47. 01x09 ! de enige, een Turks trekje wordt hierbij meegenomen

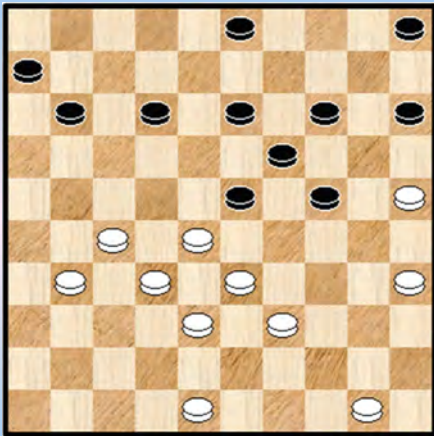
47. ... **31x31** 48. 09x36 ! **2-0**

We nemen aan dat de witspeler dit wel degelijk door had op het moment dat hij zet 46 speelde 😊

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 151 27-21 ?

Sluiter - Roozenburg, Piet

40. 27-21 ?

Een onvoorzichtige zet waaruit enige nonchalance spreekt. En dan zwijgen we nog over de (kwaliteit van de) tegenstander.

40. ... 11-16 ! 41. 25-20

=> Kingsrow geeft 41. 31-27 06-11 42. 39-34 ! 11-17
43. 35-30 17x26 44. 34-29 23x34 45. 30x39 aan wit heeft toch enige compensatie voor zijn schijf achterstand. Of dit voldoende zal zijn om verlies af te wenden blijft de vraag.

41. ... 16x36 42. **20x20** 15x24 43. 50-45 ! een goeie zet **diagram 151A**

Diagram 151A eindstand (zaz)

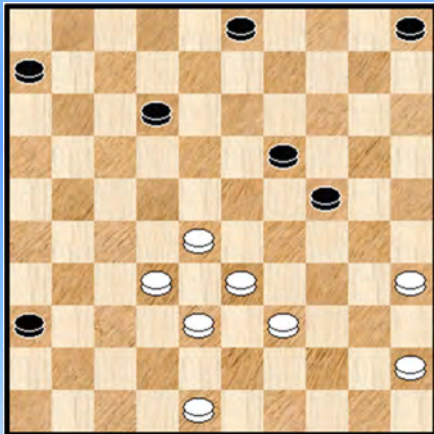
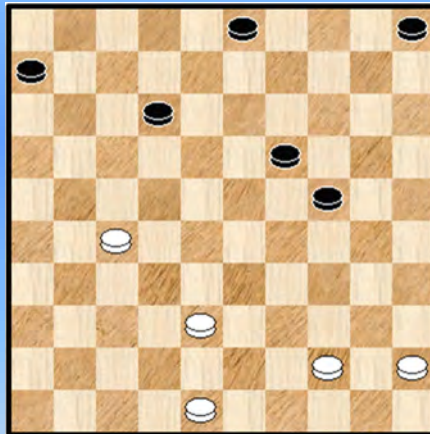

Diagram 151B Zaz

Hier werd, verrassend genoeg, tor remise besloten. Misschien was er bij de Roozenburg 's wel wafelgebak gepland ...

Het is natuurlijk niet dat de stand zomaar gewonnen kan verklaard worden maar zwart heeft belangrijk voordeel.

We kijken daarom nog eens hoe een mogelijk verloop er zou kunnen uitzien (Kingsrow) :

43. ... 36-41 44. 32-27 12-18 45. 39-34 18-23 46. 28-22

=> 46. ... 23-28 47. 33-29 24x42 48. 48x46 28x17 =

=> 46. ... 41-46 47. 22-18 23x12 48. 33-28 46x40 49. 35x44 **diagram 151B**

Hoewel Kingsrow nog geen duidelijke besluiten trekt ziet het er (meer dan) bedenkelijk uit voor wit.

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 152 Wit remiseert

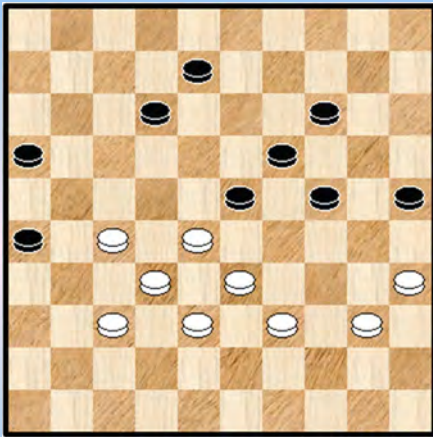

Diagram 152A Zaz remise

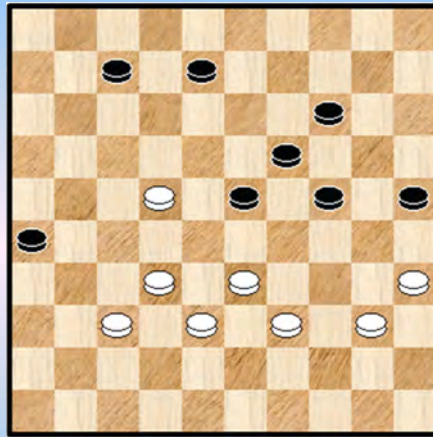
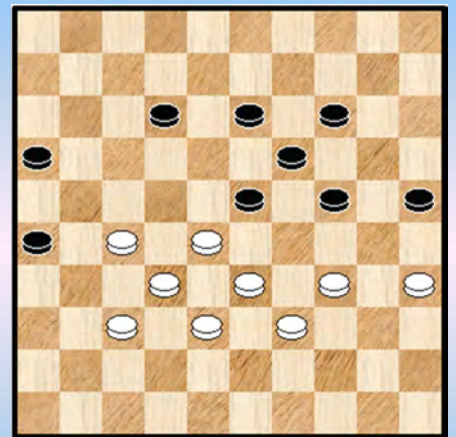

Diagram 152B Waz

Craane,Jan - Laros,Hendrik

In een tweede belangrijk subtype standen in de cirkelslagen 20x20 loopt de witte schijf 33 achter schijf 23 (eventueel na eerst het offer 35-30) waarna zwart dan plakt met 26-31. Dit is de grootste bron aan 20x20 - cirkelmateriaal.

Diagram 152 laat zien dat men best enkele zetten op voorhand goed uitkijkt ... Wit kan hier nog (nipt) remiseren door : 42. 27-22 !

=> 42. ... 12-17 43. 22x11 16x07 44. 28-22 ! diagram 152A

++ Zwart kan niet overgaan tot 44. ... 23-28 45. 32x23 19x17 46. 37-31 26x37 47. 38-32 37x28 48. 33x13 ! +

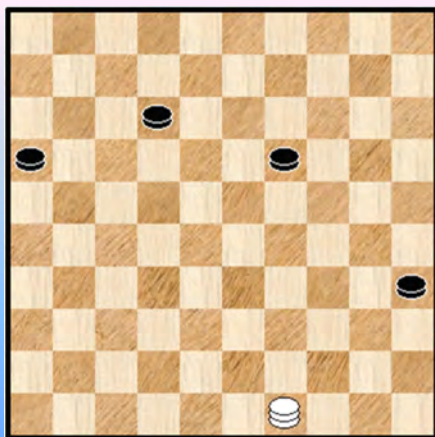
++ 44. ... 07-11 45. 32-27 08-13 46. 40-34 23-29 47. 34x23 19x17 48. 27-21 ! 17-22 49. 21-17 = iets wat men best onthoudt !

In de partij vervolgde wit in diagram 152 met 42. 40-34 ? 08-13 ! de enige diagram 152B Wit heeft nu meerdere opties die allemaal faliekant uitdraaien zoals daar zijn het offer 35-30, 27-22, 28-22 of 34-30.

Partijvervolg :

43. 35-30 24x35 44. 33-29 26-31 45. 29x20 31x31 46. 20-15 31-36 47. 15-10 36-41 48. 10-04 41-47 49. 32-27 47-36 50. 34-30 36x50

Diagram 152C Zaz remise !

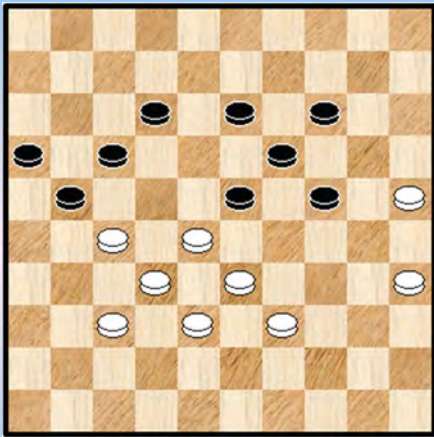
=> Het lijkt wel alsof zwart ook kan slaan 50. ... 25x43 ? 51. 27-22 36x18 52. 04x49 En de stand van diagram 153C ontstaat.

Het is bijlange niet evident maar zwart kan hier remiseren ! Er komt nogal wat puzzelwerk aan te pas en we schuiven het daarom door naar de PC Blues - lezer.

Dan nog het partijslot : 51. 04-10 en wit zag in dat verder doen hopeloos is. 0-2

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 153 Waz

Verse, Abel - Malfray, Georges

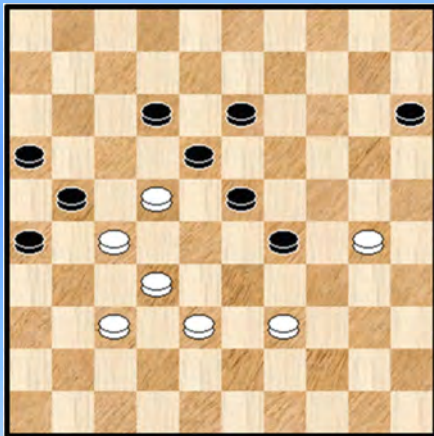
We hebben al vermeld bij **diagram 149** dat dit soort standen nogal eens voorkomt. Hier nog zo een exemplaar, identiek op de kleurwisseling na.

47. 28-22 17x28 48. 33x22 21-26 49. 22-17 12x21
 50. 37-31 26x28 51. 25-20 21x34 52. **20x20** 34-39
 53. 35-30 39-44 54. 20-15 44-49 55. 15-10 28-32
 56. 30-25 32-37 57. 25-20 37-41 58. 10-04 41-47
 59. 20-15 47-36 60. 04-10 49-27 61. 10x21 16x27 **0-2**

Een gestroomlijnd slot.

- - - - o - O - o - - - -

Diagram 154 Waz

Kozlov, Iwan - Giljarow, Vladimir Sergejevi

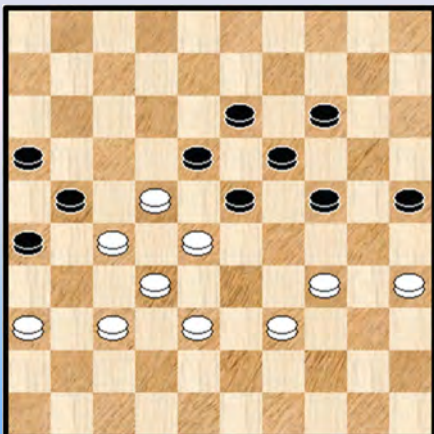
Wit staat (al) twee schijven achter en probeert nog te remiseren :

48. 30-24 29x20 49. 22-17 26-31 50. 17x28 **31x31** **0-2**

Een JIT (Just In Time) cirkelslag.

- - - - o - O - o - - - -

Diagram 155 38-33 ?

Kalsbeek, Frans - Willemsen, E

Wit is aan zet en staat voordelig want hij heeft het laatste tempo.

44. 38-33 ?
 => 44. 39-33 25-30 of ? 45. 34x25 23-29 46. 35-30 24x35
 47. 33x24 19x30 48. 25x34 14-20 en het wordt spannend.

44. ... 25-30 ! Ja, onderschat nooit de kracht van een offer.
 45. 34x25 23-29

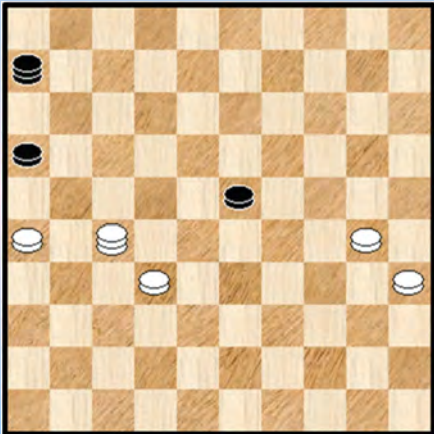
Wit staat nu reddeloos verloren. Het lijkt bijna onmogelijk maar de partij zal alsnog in remise eindigen ...

46. 36-31 ja, wat moet er wel gebeuren ? 29x38 47. 32x43 21x23 ? anders slaan wint op 1 (dam) been. Nu is de stand analytisch remise.

48. 25-20 ! 18x36 49. **20x20** 26-31 50. 37x26 36-41 51. 20-15 41-46 52. 15-10 46-23
 53. 10-04 23-12 54. 04-27 12-08 55. 43-38 19-23 56. 38-32 08-17 57. 39-34 17-06

58. 34-30 en we komen uit bij **diagram 155A**

Diagram 155A 06-28 ?

58. ... 06-28 ?

=> Remise geeft 58. ... 23-29 59. 30-25 * 29-34 enz.

59. 27-18 ! 28x41 60. 18x29 ?

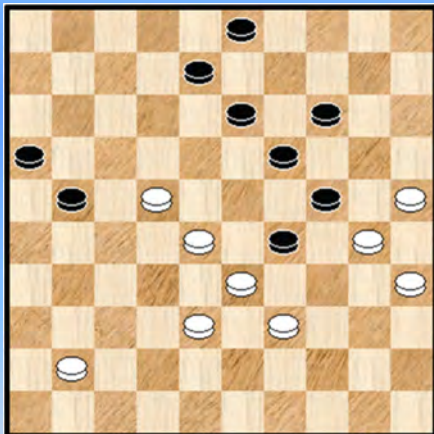
=> Slaan naar 45 wint wel omdat zwart dan bij de volgende zet niet naar 28 kan !

60. ... 41-28 61. 29-38 28-22 62. 38-47 22-28

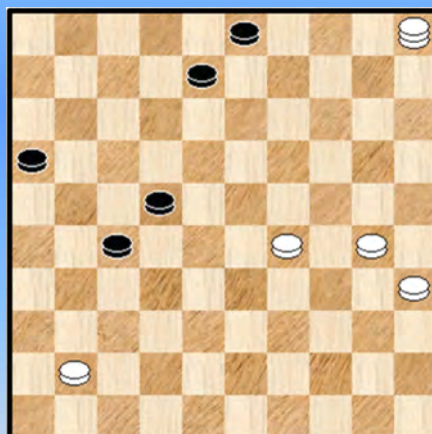
63. 47-38 28-22 1-1

----- o - O - o -----

Diagram 156 29-34 ?

Diagram 156A 05-19 ?

Kalsbeek,Frans - Boswinkel,Johan

41. ... 29-34 ?

=> 41. ... 21-26 42. 41-37 03-09 43. 22-17 29-34 44. 37-32 34x43 45. 38x49 26-31
46. 17-12 08x17 47. 32-27 31x22 48. 28-23 19x39 49. 30x08 =

42. 25-20 34x23 43. **20x20** een **JIT** 19-23 44. 20-15 23-28 45. 33-29 28x17 46. 15-10 17-22

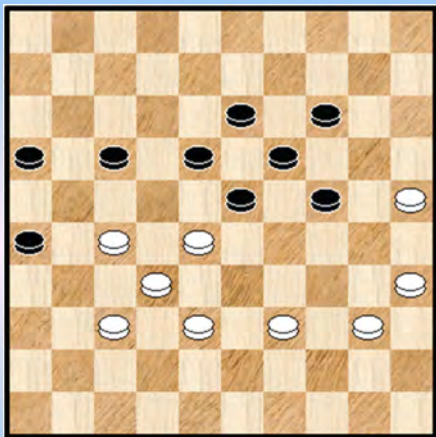
47. 10-05 21-27 **diagram 156A**

De stand is overduidelijk gewonnen maar wit loopt nog een kleine valstrik : 48. 05-19 ? 22-28

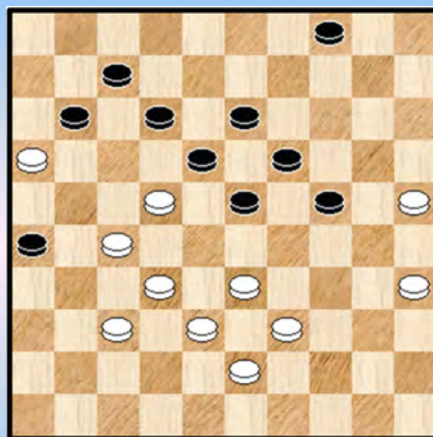
49. 19x21 16x27 en zwart slaagde er verder in om te remiseren.

----- o - O - o -----

Diagram 157 Zwart remiseert

Dia 158 Zwart probeert alsnog ...

Wiersma,Harm - Varkevisser,Cees Diagram 157

46. ... 16-21 47. 27x16 18-22 48. 25-20 22x31 49. 20x20 31-36 50. 20-15 36-41 51. 15-10 41-46 1-1

Kouperman,Iser - Wiersma,Harm Diagram 158

Een tweede fragment na elkaar van een nog piepjonge Wiersma. Die toont dat hij de cirkelslag onder de knie heeft. In de diagramstand staat zwart een schijf achter en in een hopeloze stand probeert Wiersma alsnog (tevergeefs) terug te vechten :

42. ... 24-29 ! 43. 33x24 19x30 44. 35x24 11-17 45. 22x02 26-31 46. 02x28 31x31 maar na 47. 32-27 31x22 48. 16-11 zal wit de overwinning zonder problemen binnenrijven.

--- o - O - o ---

Diagram 159 Zwart remiseert

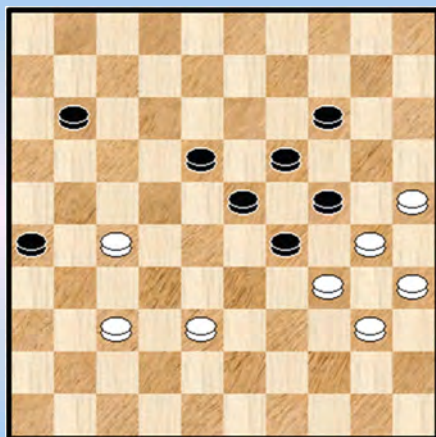
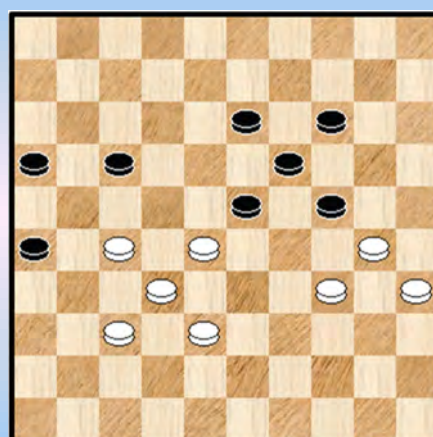

Diagram 160 Zwart remiseert

van Dijk,Geert - Evert Bronstring,Evert Diagram 159

Zwart kan op meerdere manieren naar de remise, maar waarom niet combinatief ? Dat dacht Evert ook : 44. ... 14-20 ! 45. 25x14 19x10 46. 30x28 26-31 47. 34x12 31x31 1-1

Drost, Frank - Visser, Sjoerd

In diagram 160 staat zwart niet goed. Wit heeft immers het laatste tempo. Remiseren kan via : 46. ... 24-29 47. 30-24 19x39 48. 28x10 39-44 49. 10-04 13-19 50. 27-22 17x28 51. 32x14 44-50 =

Met 46. ... 17-21 47. 38-33 14-20 48. 30-25 13-18 49. 25x14 19x10 50. 28x30 18-22
 51. 27x18 21-27 52. 32x21 16x27 komt zwart er niet.

In de partij kwam zwart met : 46. ... 23-29 ? 47. 34x23 14-20 48. 23x25 26-31 49. 30x08 **31x31**

Aardig geprobeerd maar de overblijvende stand wint wel voor wit. Al moet het toch korrekt worden afgehandeld.

50. 32-27

=> Wellicht is iets eenvoudiger : 50. 08-03 16-21 * 51. 03-14

++ 51. ... 31-36 52. 32-27 21x32 53. 14x46 +

++ 51. ... 21-26 52. 32-28 17-21 53. 28-22

>> 53. ... 21-27 54. 14-09 27x18 55. 09x36 +

>> 53. ... 31-36 54. 14-37 +

50. ... 31x22 51. 08-02

=> Niet 51. 08-03 ? 22-28 52. 03x26 28-33 53. 26-48 33-38 =

51. ... 22-28 52. 02-24 17-22 53. 25-20 22-27 54. 24-47 27-32 55. 20-15 32-37

56. 15-10 37-41 57. 47x36 28-33 58. 10-05 33-39 59. 05-28 39-43 60. 28-39 43x34

61. 35-30 34x25 62. 36-27 2-0

Ja, enige bedrevenheid in het eindspel komt (vaak) goed van pas.

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 161 Zwart wint

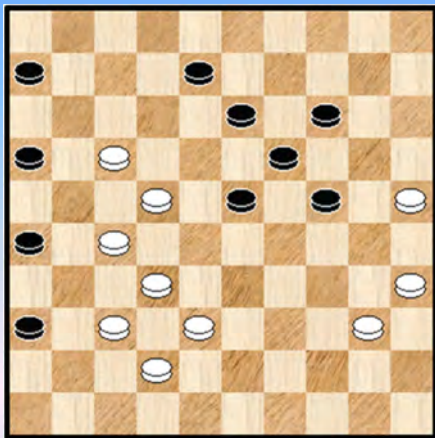
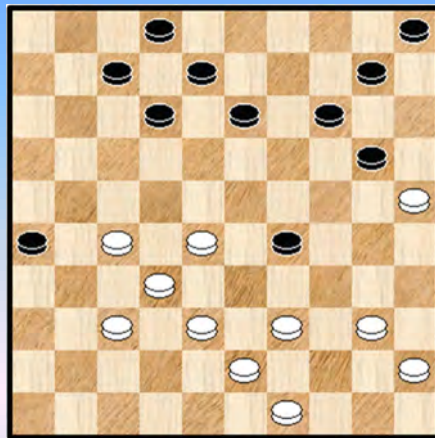

Diagram 162 13-19 ?

van Heusden,K - Jurg,A Diagram 161

41. ... 26-31 ? Zwart is iets te haastig. Hij moet eerst een remiserende cirkelslag uit de stelling halen via 41. ... 24-29

42. 37x26 36-41 43. 42-37 41-47 * 44. 25-20 47x45 45. **20x20**

De overblijvende stand is remise. In de partij volgde nog : 45. ... 16-21 46. 27x16 19-24

47. 20x29 45x12x21x43 48. 22-17 43-34 49. 37-32 08-13 1-1

van der Kooij,Wim - Gerritsen,A Diagram 162

32. ... 13-19 ? 33. 39-33 ! 26-31 anders schijfverlies 34. 33x04 **31x31** 35. 04x36 2-0

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 163 Waz

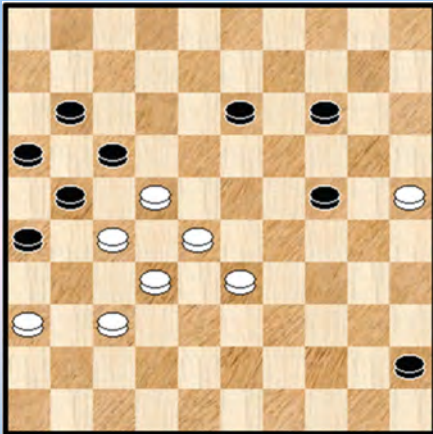
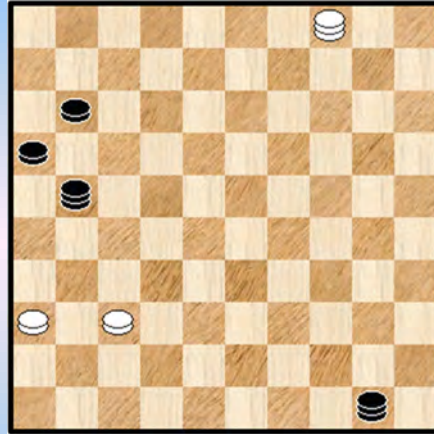

Diagram 163A 50-28 ?

den Engelsman,Hans - Molenaar,C

Het lijkt welhaast onmogelijk dat wit in de partij nog zal remiseren - analytisch is dit ook niet het geval - maar kijk :

51. 37-31 ! 26x37 52. 32x41 21x23 53. 25-20 17x39 54. 20x20 39-44 55. 41-37 44-49
56. 20-14 45-50 57. 14-10 49-21
=> Een vrij snelle winst komt er via : 57. ... 16-21 ! 58. 10-04 50-28 59. 37-31 21-26 +

58. 10-04 diagram 163A 58. ... 50-28 ? Zwart zal ongetwijfeld vergewist hebben dat deze zet kon ...

59. 36-31 ! 28x46 60. 31-27 1-1 Er zou inderdaad volgen : 60. ... 21x32 61. 04-22 =

----- o - O - o -----

Diagram 164 Zaz

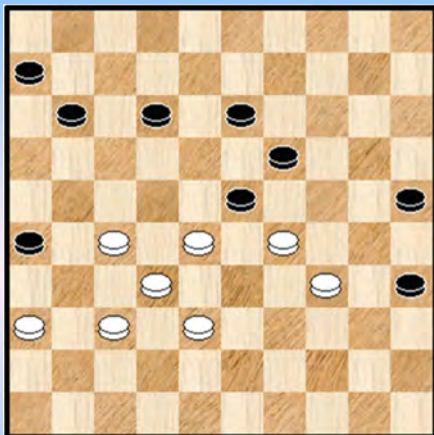
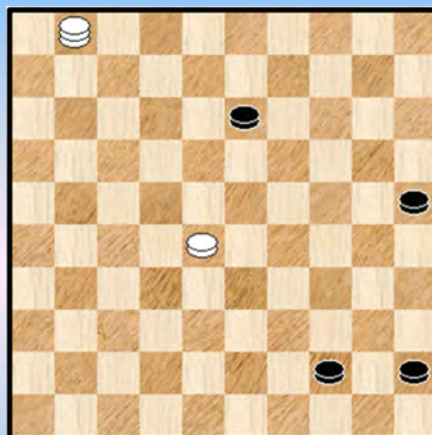
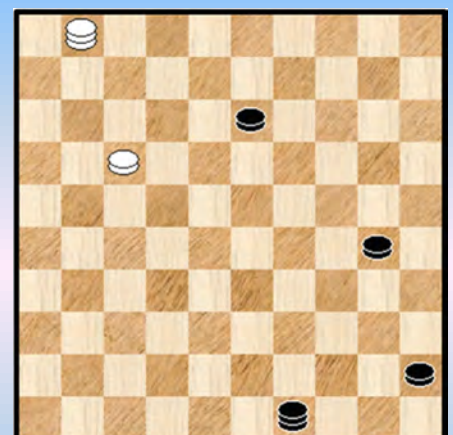

Diagram 164A 01-07 ?

Dia 164B Waz (Eind)

Springer,Leo - Kalsbeek,Frans

Wit is bij de laatste zet achtergelopen op 29. Duidelijk gedwongen.

46. ... 26-31 47.29x16 31x31 48. 36x27 19-24 49. 27-22 24-30 50. 32-28
=> 50. 34-29 ? 30-34 51.29x40 35x44 zou verliezen.
=> 50. 22-17 30x39 51. 17-12 =

50. ... 30x39 51. 16-11 06x17 52. 22x11 39-44 53. 11-07 35-40 54. 07-01 40-45 diagram 164A

55. 01-07 ?

=> 55. 01-29 44-49 56. 29-24 13-18 57. 24-47 ! =

55. ... 44-49 56. 28-22 49-40 57. 07-01 (op 57. 07-16 13-19 +) 25-30 58. 22-17 40-49 en hier gaf wit zich gewonnen. Misschien wat vroeg, we nemen er de eindstand even bij : **diagram 164B**

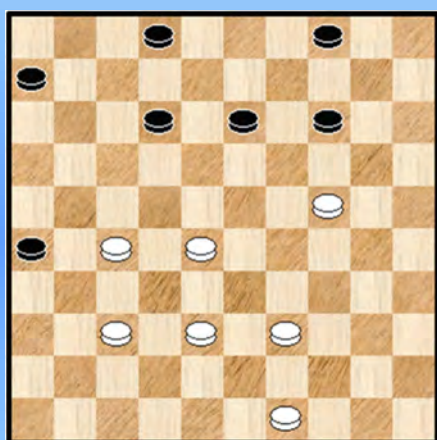
Wit kan nog :

- => 59. 01-06 45-50 60. 17-11 49-44 +
- => 59. 01-07 30-34 60. 07x40 45x34 61. 17-11 34-40 62. 11-07 40-45
- ++ 63. 07-02 49-35 64. 02x19 35x13 +
- ++ 63. 07-01 49-40 64. 01-06 45-50 +
- => En dan nog het belangrijkste vervolg : 59. 17-12
- ++ 59. ... 49-21 ? 60. 12-07 =
- ++ 59. ... 49-40 ! 60. 12-07 40-29 ! 61. 07-02 29-24 62. 02x19 24x02 ! 63. 01-06 30-34
- 64. 06-28 02-11 65. 28x06 45-50 +

Het kennen van deze (leuke) spelereien bewijst meer dan eens zijn nut.

- - - - o - O - o - - - -

Diagram 165 Zwart combineert

Luzes Sarcedo, Lelio Marco - Prophete, Moise

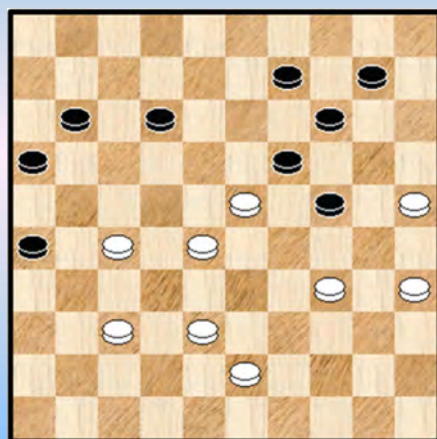
Wit staat misschien wel een ietsepietsie beter maar veel stelt het toch niet voor. Zwart kan bijvoorbeeld goed beginnen met 14-19 !

Hoe dan ook besluit zwart kombinatief te remiseren :

- 46. ... 14-20 47. 24x15 04-10 48. 15x04 26-31
- 49. 04x01 31x31 50. 01-23 02-07 51. 23x01 1-1

- - - - o - O - o - - - -

Diagram 166 Kan zwart zich redden ?

Bah, Souleymane - Soumaoro, Seydou

Er dreigt 35-30 en 25-20. Uiteindelijk heeft zwart daar geen verweer tegen. Hetgeen natuurlijk niet betekent dat alles zo makkelijk verloopt en ook niet dat de partij niet in remise kan eindigen.

39. ... 10-15 !

Eigenlijk de beste. Zwart steunt op een cirkelslag - verdediging.

- => 39. ... 24-29 40. 25-20 29x18
- ++ Nu niet 41. 20-15 ? 19-23 42. 15x22 23x41 z+
- ++ Maar 41. 28-22 14x25 42. 22x15 +

=> 39. ... 09-13 40. 35-30 24x35 41. 25-20 14x25 42. 23x05 25-30 43. 34x25 35-40

Diagram 166A Een leuke stand en niet vanzelfsprekend om naar winst te begeleiden :

Diagram 166A Waz

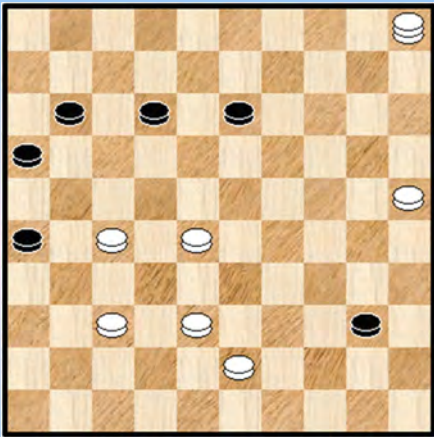
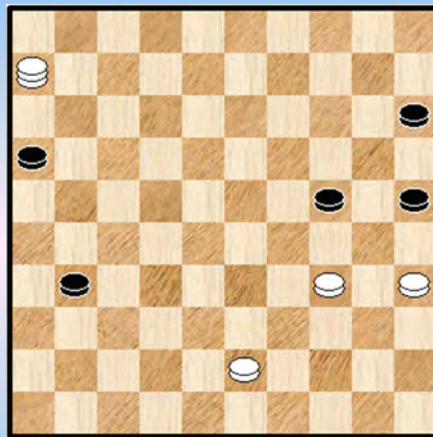

Diagram 166B 06-39 ?

44. 43-39 40-45 45. 28-22 !

++ 45. ... 12-17 46. 39-34 17x28 47. 05x32 45-50 48. 27-22 50x17 49. 38-33 17x30 50. 25x34 +

++ 45. ... 11-17 46. 22x11 16x07 47. 05-28

>> 47. ... 45-50 48. 28-22 ! 50x31 49. 27x36 +

>> 47. ... 26-31 48. 27x36 45-50 49. 38-33 +

Naar de partij. 40. 25-20 14x25 41. 23x03 26-31 ! 42. 03x06 **31x31** diagram 166B

43. 06-39 ?

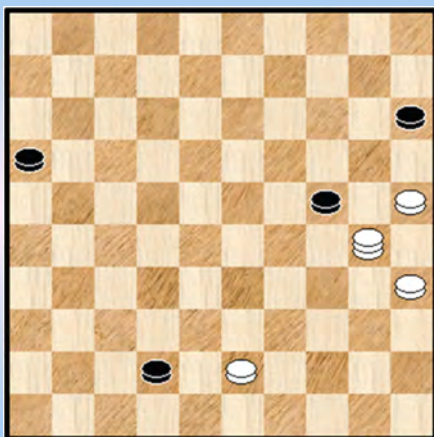
=> De cirkelslag - verdediging van zwart was mooi gezien maar uiteindelijk kan wit hier eenvoudig winnen door 43. 06-28 + Misschien dacht zwart via de tekstzet alsnog eenvoudiger te winnen maar dat valt tegen.

43. ... 25-30 ?

=> Remise geeft 43. ... 24-29 44. 34x23 31-37 =

44. 34x25 31-37 45. 39-30 37-42 **Diagram 166C**

Diagram 166C Waz

De tekstzet was gedwongen want op 45. ... 24-29 ? volgt 46. 25-20 15x24 47. 30x41 +

46. 30x13

Eigenlijk een delikaat moment. Het zit hem vooral hierin dat het winnen van een tempo door 16-21 zwart de remise kan bezorgen. Slaan naar 19 zou na 16-21 op remise uitlopen. Slaan naar 13 of naar 8 of 2 wint. We kunnen er nog bij noteren dat het beste voor wit is gewoon naar 8 te slaan. Dan is de situatie meteen duidelijk : zwart kan geen dam nemen wegens afname (en wit komt net op tijd om te winnen) en na het offeren van een zwarte schijf wint wit vlot.

46. ... 16-21 47. 25-20 ?

Een zet in het luchtledige. Wit heeft uitgerekend dat het terugwerpen van schijf 42 via 43-38 niet meer wint en ook niet winnend is 13-24. Toch was de winst nog steeds voorhanden via : 47. 35-30 !

=> 47. ... 42-48 48. 43-39 48x34 49. 30x39 +

=> 47. ... 21-26 48. 13-18

++ 48. ... 42-47 49. 30-24 47x20 50. 25x14 +

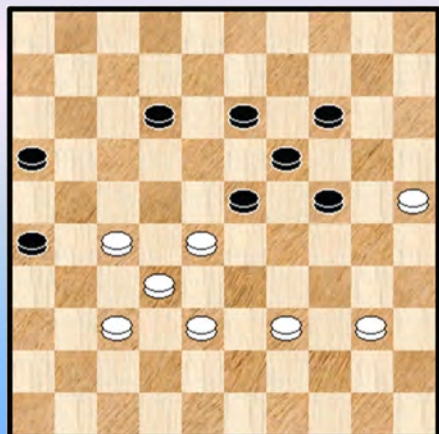
++ 48. ... 15-20 49. 25x14 42-47 50. 14-10 +

=> 47. ... 15-20 48. 25x14 42-48 49. 13-09 ! 48x25 50. 09-03 25x09 51. 03x14 +

47. ... 15x24 48. 13x30 42-47 49. 30-19 21-27 1-1

Een leerrijk eindspel waaruit wellicht meerdere lessen te putten zijn. We zullen het bij die ene houden : nonchalance wordt afgestraft.

Diagram 167 23-29 ?

Smith, Carl - Ferrier, Yves

49. ... 23-29 ?

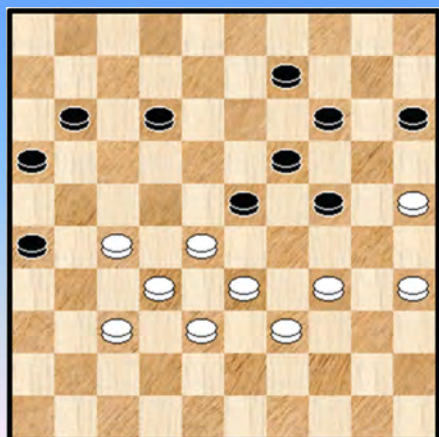
=> Remise via 49. ... 12-17 50. 40-35 17-21 51. 27-22 23-29
52. 37-31 26x37 53. 32x41 =

50. 40-35 29-34 51. 39x30 14-20 52. 25x23 26-31
53. 30x17 **31x31** mooi, maar redding brengt dit niet

54. 17-12 31-36 55. 12-08 36-41 56. 08-03 41-47
57. 23-19 47-29 58. 03-26 29-47 59. 32-28 47-41
60. 28-23 **2-0**

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 168 35-30 ?

Barten, Frank - Groeneveld, Jan

40. 35-30 ?

=> 40. 34-30 09-13 41. 39-34 12-18 42. 28-22 15-20
43. 33-28

++ 43. ... 16-21 44. 27x07 18x27 45. 32x21 23x41

46. 07-01 26x17 47. 01-23 19x28 48. 30x08 =

++ 43. ... 11-17 44. 22x11 16x07 45. 28-22 24-29

46. 38-33 29x40 47. 35x44 20-24 48. 44-39 24x35

49. 39-34 07-12 50. 33-28 =

40. ... 24x35 41. 33-29 *

=> 41. 27-22 12-17 ! een thematische zet

++ 42. 33-29 ? 14-20 ! 43. 25x03 19-24 44. 28x30 **35x31** 45. 03x21 26x37 +

++ 42. 22-18 23x12 43. 28-23 19x28 44. 32x23 en met 2 schijven voor zal zwart winnen

41. ... 26-31

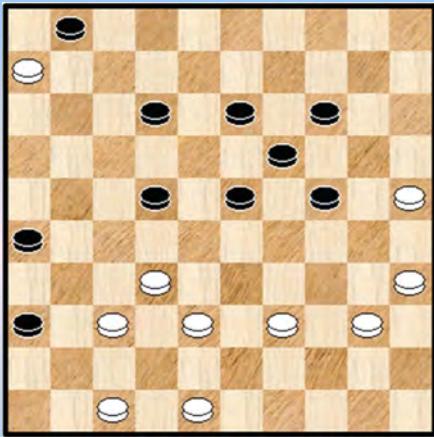
=> 41. ... 12-18 valt te overwegen al blijft het ook hier moeilijk voor wit. We geven geen varianten.

42. 29x07 **31x31** 43. 07-01 31-36 44. 25-20 een ietwat raar vervolg, de situatie blijft natuurlijk moeilijk voor wit. 44. 34-30 is wat beter.

44. ... 14x25 45. 01-06 09-14 46. 06x33 36-41 47. 33-42 41-46 48. 32-27 46-23 **0-2**

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 169 Zwart wint

Demin,W - Leontiev,Constantin

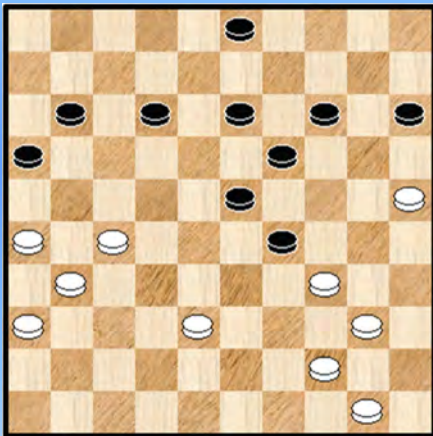
37. ... 22-28 !

Na deze krachtzet heeft wit geen goed vervolg meer. Wit probeert nog een kombinatieve uitweg :

38. 47-41 36x47 39. 25-20 47x45 40. **20x20** 45-50
41. 32x14 50x05 42. 35-30 05x46 en weldra **0-2**

----- o - O - o -----

Diagram 170 19-24 ?

Külvet,Arvo - Luht,Vello

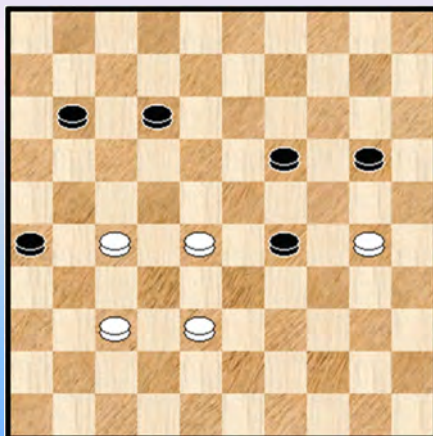
35. ... 19-24 ?

Zwart stond erg moeilijk en moest het hoofd bieden aan doorbraakdreigingen naar veld 6 ingeleid door 40-35. Eigenlijk kon alleen nog maar 12-17 en wit houdt een uitstekende positie.

36. 40-35 ! 29x49 37. 25-20 49x21 38. **20x20** 15x24
39. 26x06 **2-0**

----- o - O - o -----

Diagram 171 Zwart wint

Theunissen,Arno - Kemperman,Ferry

Geen typisch cirkelslag - fragment maar wel een leuk standje.

49. ... 11-16

Niet al te moeilijk maar wel degelijk de enige die wint. Niet goed : 49. ... 20-25 ? 50. 38-32 25x34 51. 27-21 26x17
52. 28-22 17x28 =

50. 30-25
=> 50. 37-32 20-25 +

50. ... 26-31 51. 25x34 **31x31** 52. 34-29 31-37
53. 29-23 37-41 **0-2**

----- o - O - o -----

Diagram 172 14-20 ?

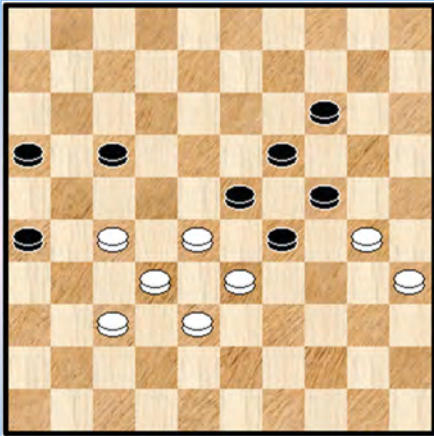
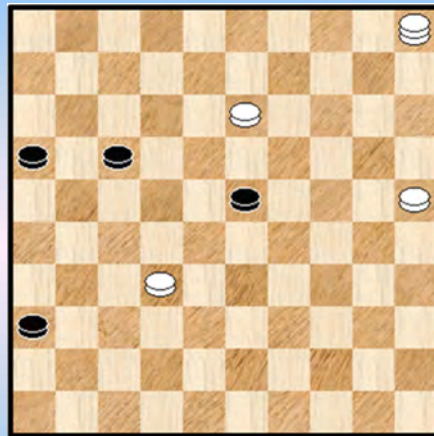

Diagram 172A Zwart remiseert

Jansen,Hans - Pippel,Kees

Een leuk fragment met bijbehorend eindspel - gedeelte.

En ja we hebben hier twee echt sterke eindspel - specialisten. Wat natuurlijk niet betekent dat een van de twee niet een foutje kan maken 😊

51. ...14-20 ? weliswaar analytisch niet fout maar beter was allicht toch geweest (makkelijker te remiseren) :

=> 51. ... 17-21 52. 27-22 29-34 ! 53. 30x39 14-20 en wit moet een schijf teruggeven, bijvoorbeeld 54. 22-18 23x12 55. 28-23 19x28 56. 32x23 =

=> Eens men bovenstaande remise - kneep in de (dam) vingers heeft is meteen ook duidelijk dat wit eigenlijk ook kan remiseren door rechtstreeks te starten met : 51. ... 29-34 ! 52. 30x39 17-21 en wit zal ook hier een schijf moeten teruggeven met remise als resultaat.

Met de tekstzet haalt zwart zich eindspel - moeilijkheden op de (dam) hals.

52. 30-25 * 24-30 53. 33x15 26-31 54. 35x13 31x31 55.15-10 31-36 56. 10-05 diagram 172A.

De voorgaande zetten behoeften eigen niet al te veel commentaar. We komen nu echter aan een delikaat moment.

56. ... 17-21 ?

=> Dit loopt faliekant af. Remise komt er via : 56. ... 23-29

++ 57.13-08 36-41 =

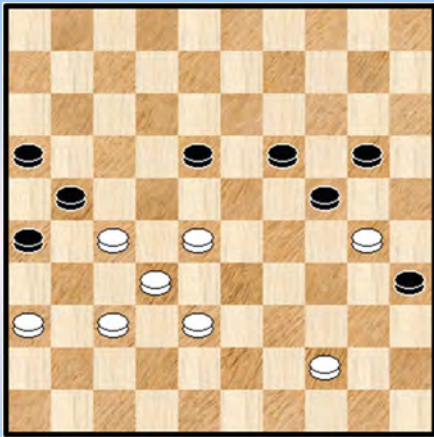
++ 57. 32-27 17-21 ! 58. 27-22 * 21-27 ! 59. 22x31 36x27 = want een van de beide schijven zal naar dam kunnen. Dit lijkt misschien nogal simpel maar we winden het eigenlijk een vrij verborgen variant.

57. 05x28 36-41 58. 13-09 wit stevent nu onbedreigd op de winst af 41-47

59. 09-04 21-26 60. 04-36 2-0

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 173 30-25 ?

Virny,Vadim - Droog,André

De witte stand lijkt precair. 36-31 of 38-33 kunnen niet wegens 20-25 + Verder wordt 28-22 gevolgd door 18-23 + en wat blijft er verder over dan de tekstzet **50**. 30-25 ?

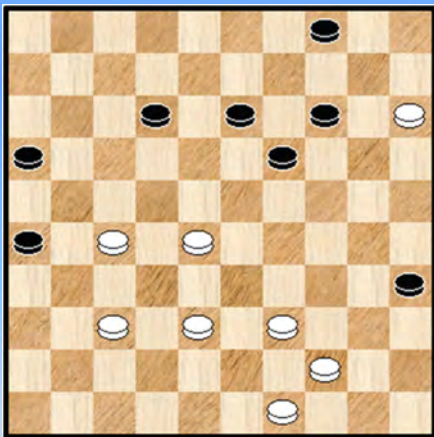
Wel, het volgende : 50. 44-40 ! 35x44 51. 28-22 24x35
52. 22x15 en dit remiseert zonder probleem, bijvoorbeeld :
52. ... 44-50 53. 15-10 50-06 54. 10-05 06-01 *
55. 27-22 21-27 56. 22x31 =

Natuurlijk het is wat verrassend en het (dam) - oog moet erop vallen.

Na de tekstzet is het echter snel uit : **50**. ... 26-31 **51**. 25x12 **31x31** **52**. 36x27 **2-0**

----- o - O - o -----

Diagram 174 Zwart combineert

de Rooij,Leen - Maas,Wil

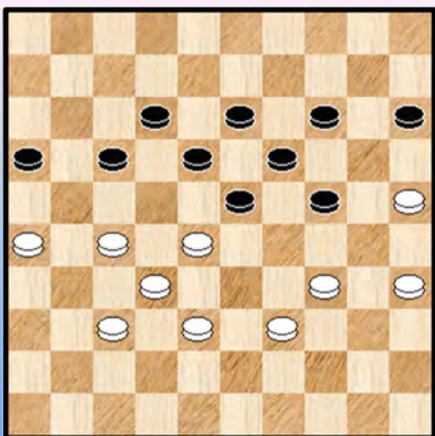
Zwart staat nauwelijks minder maar kiest toch voor een combinatieve remise :

42. ... 04-10 **43**. 15x04 26-31 **44**. 04x07 **31x31**
45. 07-29 31-36 **46**. 29-47 16-21 **47**. 39-34 21-27

1-1

----- o - O - o -----

Diagram 175 16-21 ?

Fourman,Alexander - Merceron,Gaetan

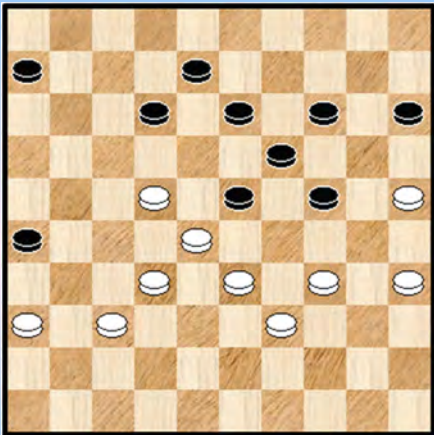
Zwart beseft dat wit voordelig staat maar over - reageert met :
44. ... 16-21 ?

=> Remise geeft **44**. ... 15-20 **45**. 39-33 23-29
46. 34x23 18x29 **47**. 35-30 24x35 **48**. 33x15 17-21
49. 26x08 13x02 **50**. 25-20 14x25 **51**. 15-10 35-40 =

45. 27x16 18-22 **46**. 25-20 22x31 **47**. **20x20** 15x24
48. 26x37 12-18 **49**. 39-33 **2-0**

----- o - O - o -----

Diagram 176 Zaz

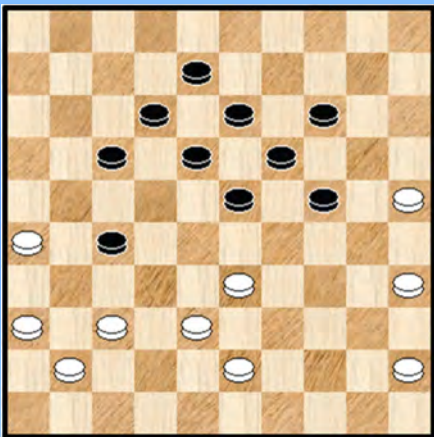
Truin,J - Slaby,Antoine

43. ... 12-18 44. 25-20 18x40 45. **20x20** 15x24 46.35x44
1-1

Een uitgebalanceerde 4x4 - ruil. Dat mag ook al eens.

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 177 33-28 ?

Visscher,Peter- Domchev,Aleksej

37. 33-28 ?

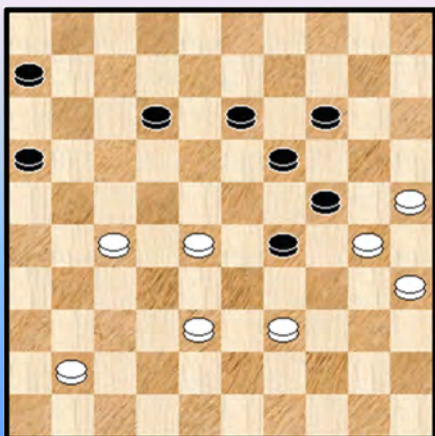
=> Zwart beheerst het spelbord. Houdbaar voor wit moet zijn :
37. 37-32 17-21 38. 26x17 12x21 39. 41-37 al moet wit op
zijn tellen passen.

Met de tekstzet overspeelt hij zijn hand : 37. ... 23x32
38. 37x28 18-23 39. 36-31 ! Wit heeft de cirkelslag -
kombinatie ingekalkuleerd maar zal nadien gewoon verloren
staan

39. ... 27x47 40. 25-20 47x22 41. **20x20** 22-04 42. 20-15 17-21 43. 26x17 12x21
44. 43-38 21-27 45. 35-30 27-31 46. 38-32 08-13 47. 45-40 31-36 48. 32-27 36-41
49. 27-21 41-46 50. 21-17 46-28 0-2

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 178 29-34 ?

Bosch,Dennis - Edelenbos,Douwe

48. ... 29-34 ?

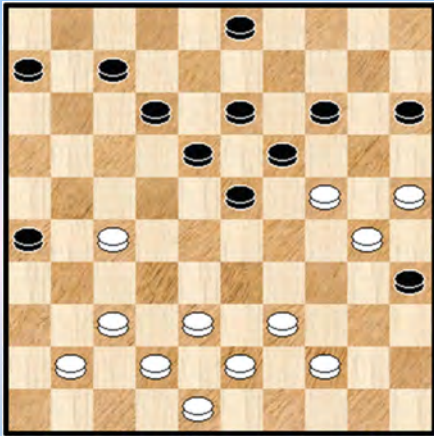
=> 48. ... 12-17 =

49. 25-20 ! 34x23 50. **20x20** en wit won.

Een ongewilde JIT - 20x20.

- - - - - o - O - o - - - - -

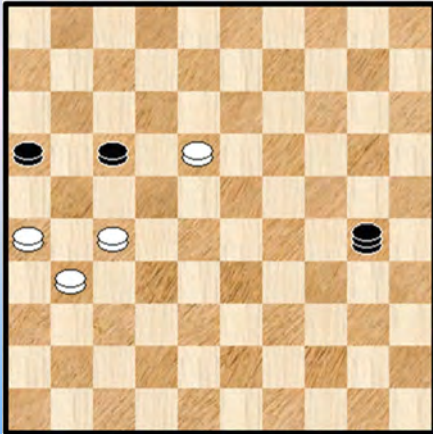
Diagram 179 06-11 ?

46. 26x37 18-22 verliest analytisch.

Naar de partij : 44. ... 22x42 45. 20x20 19-24 46. 20x29 42-48 47. 40-34 veel beter is er niet 48x30 48. 29-23 30-13 49. 32-27 13-30 50. 23-18 **diagram 181A**

Diagram 181A 30-02 ?

50. ... 30-02 ?

Einde partij, die remise wordt gegeven 1-1

Gelet op het tijdsverbruik heeft de klok allicht een (belangrijke) rol gespeeld bij het einde.

In de diagramstand kan wit (relatief) eenvoudig maar wel erg verrassend winnend door 50. ... 16-21 ! 51. 27x16 17-22 ! 52. 18x27 30-39 met winst want om over de lijn 50-06 te geraken moet wit 3 schijven geven en strandt dan uiteindelijk met zijn resterende schijf op veld 6.

Na de tekstzet is de stand analytisch wel degelijk remise al blijft het toch nog niet zo vanzelfsprekend ! Zwart kon beslist nog doorgaan. We kijken even :

=> 51. 27-22 17x28 52. 31-27 !

Het heeft er de schijn van dat aangewezen is 52. 18-12 ? maar na 28-33 53. 31-27 33-39 enz. komt wit er niet. We laten de uitwerking over aan de PC Blues - lezer.

52...28-33

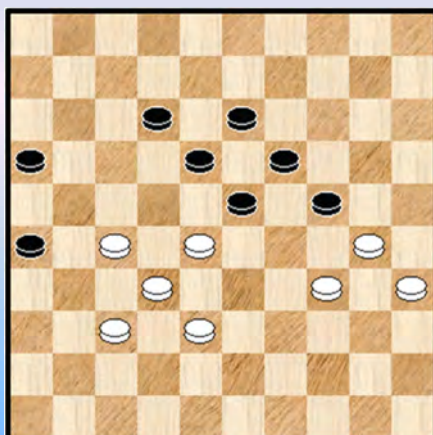
=> Op 52. ... 02-08 !? 53. 26-21 ! 08x26 54. 27-22 !! 28x17 55. 18-13 =

53. 27-22 33-38 54. 18-12 38-42 55. 22-17 42-47 56. 26-21 16x27 57. 17-11 02x16 58. 12-08

Een leuk eindspel.

--- o - O - o ---

Diagram 182 23-29 ?

Tiemens,G - Kuiper,F

51. ... 23-29 ?

=> Remise geeft 51. ... 12-17 52. 38-33 17-21

53. 28-22 24-29 (of ook onmiddellijk 53. ... 23-28)

54. 33x24 23-28 55. 32x12 21x41 =

52. 34x14 26-31 53. 30x17 **31x31** **Diagram 182A**

De cirkelslag is een feit maar wat met de resterende stand ? Die is namelijk mooi gewonnen, op een nipte maar duidelijke manier :

=> 54. 14-10 31-36 55. 10-04 18-23 56. 32-27 ! belemmert 36-41 door 27-21

56. ... 23-28 57. 17-12 28-33 58. 12-08

++ 58. ... 16-21 59. 27x16 36-41 60. 04-27 +

++ 58. ... 33-39 59. 04-10 +

Diagram 182A 17-11 ?

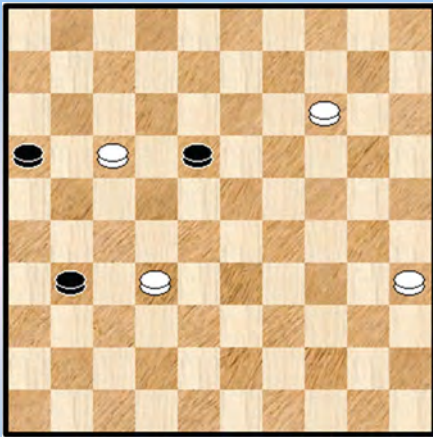
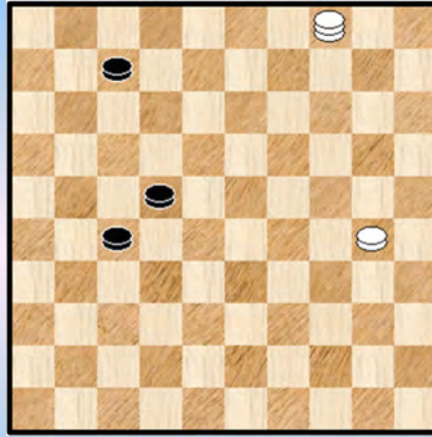

Diagram 182B 22-28 ?

De winst gaat echter voorbij aan wit. Partijvervolg :

54. ... 16x07 55. 32-27 31x22 56. 14-10 22-27 57. 10-04

=> De beste nog. Na dam nemen op vijf zal zwart de diagonaal 46-05 kunnen oversteken door het offeren van 2 schijven.

57. ... 18-22 58. 35-30 **diagram 182B** 58. ... 22-28 ? Zwart lijkt er nogal gerust in maar heeft toch niet goed gerekend.

59. 04x31 28-33 60. 31-48 33-38 61. 30-24 07-12 62. 24-19 12-18 63. 19-14 18-23

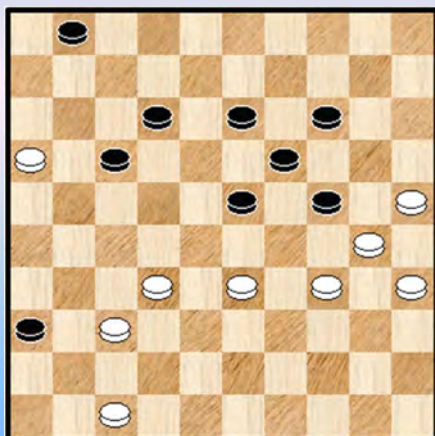
64. 14-10 23-29 65. 10-05 29-33 66. 05-23 2-0

Als volgt kon zwart remiseren in **diagram 182B** : 58. ... 07-12 59. 30-24 12-17 (niet 59. ... 12-18 ? wegens 60. 24-19 +) 60. 24-20 22-28 61. 04x31 28-33 62. 31-48 17-21 ! (niet 33-38 ?) 63. 20-14 21-26 64. 14-10 26-31 65. 48x26 33-39 =

Beide kleuren hebben wat foutjes achter hun naam en bijkomend : een eindspel is vaak een moeilijke brok. Het moment ook om te onderlijnen dat in heel wat fragmenten er nog een behoorlijk stukje eindspel aan te pas komt !

----- o - O - o -----

Diagram 183 Wit combineert

Milshin,Vladimir - Vipulis,Raimonds

Van akueel gevaar is voor wit geen sprake maar het besluit om combinatief te remiseren lijkt terecht :

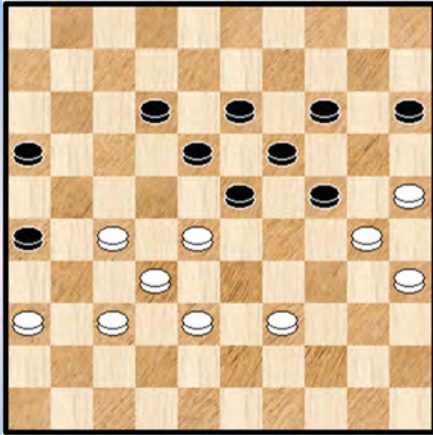
46. 47-41 36x47 47. 25-20 47x45 48. **20x20** 45-23

49. 20-15 12-18 50. 15-10 23-45 51. 30-24 19x30

52. 35x24 en na nog enkele zetten 1-1

----- o - O - o -----

Diagram 184 Zwart remiseert

Prosman,Erno - Meyer,Herman

In **diagramstand 184** staat zwart nadelig maar kan wel remiseren via :

=> 44. ... 23-29
 ++ 45. 28-23 19x28 46. 30x17 18-22 47. 32x34 22x44 =
 ++ 45. 39-33 18-23 46. 28-22 29-34 47. 30x39 23-28
 48. 32x23 19x17 =

In de partij speelde zwart :

44. ... 12-17 ? 45. 39-34 16-21 46. 27x16 18-22 47. 25-20 22x31 48. **20x20** 15x24
 49. 36x27 17-22 50. 27x18 26-31 51. 32-27 31x13 52. 16-11 **2-0**

----- o - O - o -----

Diagram 185 Waz

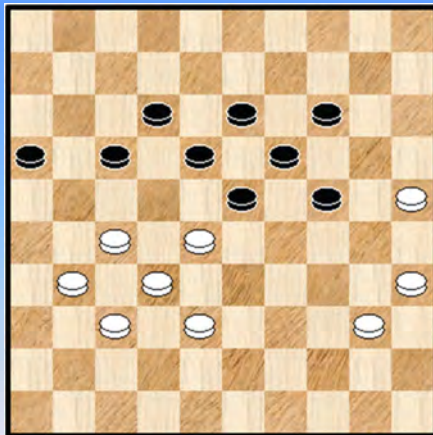
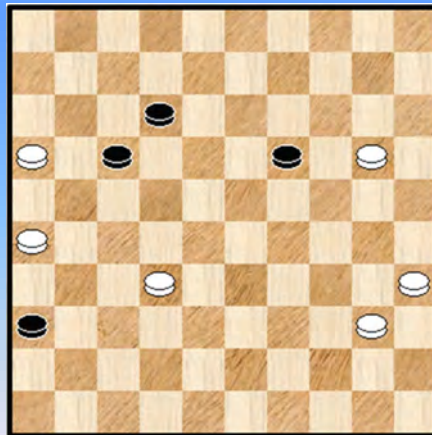

Diagram 185A 35-30 ?

Bosch,P - Scholten,M

Wit heeft voordeel 50. 31-26 16-21

=> 50. ... 24-29

++ 51. 35-30 ? 16-21 52. 27x16 18-22 **z+**

++ 51. 40-34 29x40 52. 35x44 16-21 53. 27x16 18-22 54. 25-20 22x31 55. 20x07 +

51. 27x16 18-22 52. 25-20 22x31 53. **20x20** 31-36 **diagram 185A** 54. 35-30 ?

=> Wit moet ergens een reden gehad hebben om niet gewoon naar dam te gaan hetgeen winnend is.

54. 20-15 36-41 55. 15-10

++ 55. ... 41-46 56. 10-05 46x45 57. 05x11 +

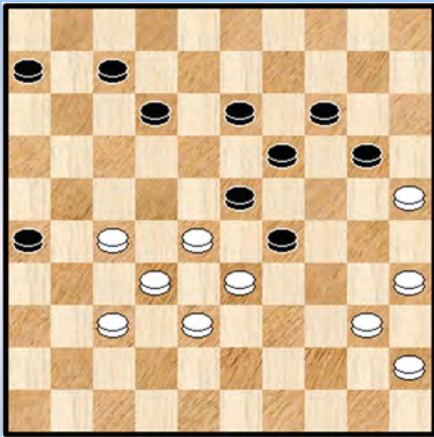
++ 55. ... 41-47 56. 10-04 47-20 de sterkste 57. 32-27 20-03 58. 27-21 +

54. ... 36-41 en hier werd tot remise besloten **1-1** Er kan inderdaad nog komen 55. 20-15 19-24 !

56. 30x19 41-46 =

----- o - O - o -----

Diagram 186 26-31 ?

Jagram, Soelinder - van Mastrigt, Gerrit

43. ... 26-31 ?

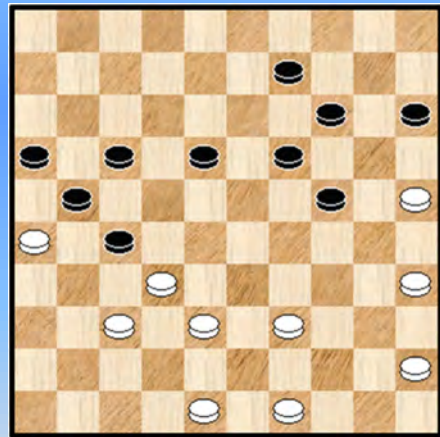
De cirkelslag is hier uit den boze want er komt - eerder uitzonderlijk - een na - combinatie.

- 44. 33x15 **31x31** 45. 32-27 31x22 46. 25-20 14x25
- 47. 35-30 25x34 48. 40x09 22-27 49. 09-04 **2-0**

In de diagramstand kon zwart wel sluiten : 43. ... 20-24 !
 44. 27-21 26x17 45. 35-30 24x44 46. 33x24 19x30
 47. 28x10 =

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 187 39-34 ?

Kroesbergen, Michiel - Harmsma, Tjeerd

41. 39-34 ?

=> Nodig is hier 41. 39-33 en de dreiging 41. ...17-22
 42. 26x28 18-23 43. 32x21 23x41 kan nog net gecounterd worden. Met de tekstzet creëert wit ook nog eens een (bijkomende) zwakte op zijn rechterkant.

- 41. ... 18-23 ! Nu is de dreiging 17-22 niet meer te pareren
- 42. 48-43 09-13 ?
- => Wat scheelt eraan bij zwart : 42. ... 17-22
- 43. 26x28 09-13 44. 32x21 23x41 +

43. 43-39 27-31 ?
 => 43. ... 24-30 44. 35x24 19x30 +

44. 25-20 31x44 45. **20x20** 15x24 46. 49x40 19-23 47. 34-30 24-29 48. 40-34 29x40
 49. 45x34 met een gewonnen stand voor wit. Door een grove fout liep het verder alsnog remise.

Beide spelers waren niet op hun best in deze partij !

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 188 18-23 ?

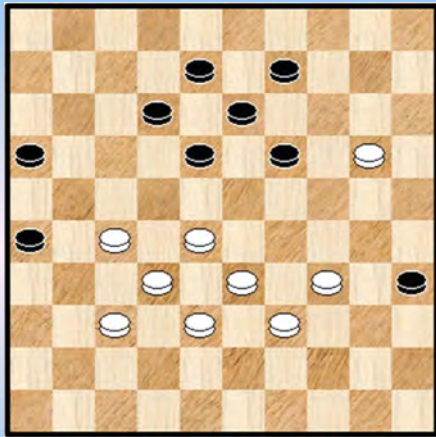
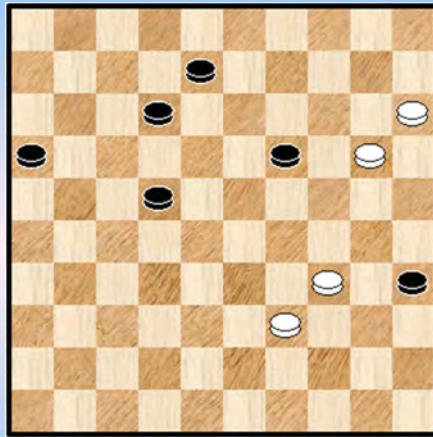

Diagram 188A Waz

Poot-de Boer, Hester - ten Brink, Jan

50. ... 18-23

=> Nodig is hier 50. ... 09-14 51. 20x09 13x04 Geen aangename zet, maar als het moet dan moet het nu eenmaal. Er kan dan eventueel volgen : 52. 28-23 18x40 53. 39-34 40x29 54. **33x02** 35-40 en dit geeft remise.

51. 20-15 ! 09-14 * 52. 33-29 kan nu wel

52. ... 26-31 53. 29x20 **31x31** 54. 32-27 31x22 **diagram 188A**

55. 20-14 ?

=> Het is wellicht te streng om hier een vraagtekentje bij te plaatsen. Een moeilijke keuze trouwens waarvoor we allemaal wel eens staan. Niet makkelijk te evalueren. De stand is overigens analytisch remise in beide gevallen (Kingsrow). Na 55. 15-10 geeft alleen 22-28 ! remise. We laten de verdere bewijsvoering achterwege.

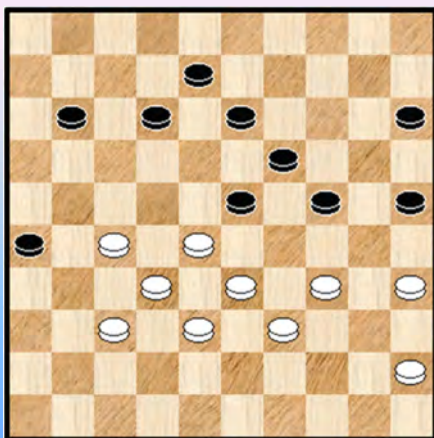
55. ... 19x10 56. 15x04 12-18 57. 04-15 22-27 ?

=> 57. ... 35-40 58. 34x45 22-27 loopt naar remise.

58. 34-30 35x24 **2-0**

----- o - O - o -----

Diagram 189 35-30 ?

Olde Hanhof, Theo - Poepjes-Koopman, Iepie

43. 35-30 ?

=> Remise via 43. 27-22 12-17 44. 35-30 24x35 45. 33-29 26-31 46. 29x09 31x44 47. 09-03 =

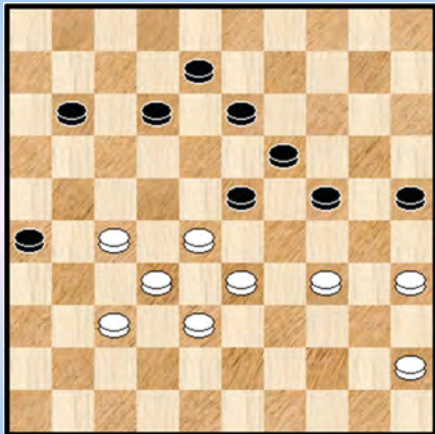
43. ... 24x35 44. 33-29 26-31 45. 29x16 **31x31**

46. 16-11 19-24 oogt een tikkeltje raar / vroeg - men verwacht immers 31-36 - maar is prima.

47. 11-06 31-36 en hier geeft wit op gezien de vangstellingen. **0-2**

----- o - O - o -----

Diagram 190 Waz

Karp, Kenneth - Valneris, Guntis

49. 35-30

=> Ja, de enige kans voor wit op remise. 49. 45-40 11-16

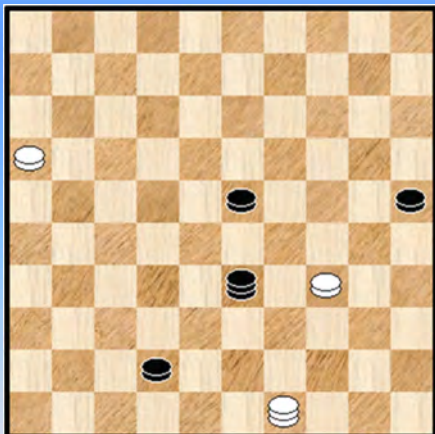
50. 27-22 12-17 51. 22x11 16x07 +

49. ... 24x35 **50.** 33-29 26-31 **51.** 29x16 **31x31**

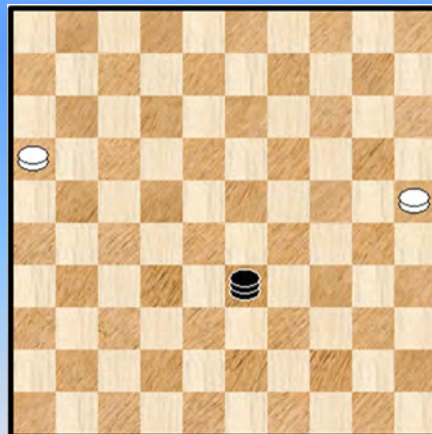
De resterende stand is remise. Maar het gaat natuurlijk tegen een wereldkampioen en dat maakt de witte taak heel wat zwaarder ... We gaan in vogelvlucht naar het beslissende moment :

- 52.** 16-11 35-40 **53.** 11-07 40x29 **54.** 07-01 31-36 **55.** 01x40 36-41 **56.** 32-27 41-47
57. 27-21 47-33 **58.** 21-16 33-06 **59.** 40-49 13-18 **60.** 45-40 08-13 **61.** 49-43 18-22
62. 43-48 19-24 **63.** 48-26 22-28 **64.** 40-34 13-19 **65.** 26-37 19-23 **66.** 37-26 28-33
67. 26-08 33-38 **68.** 08x35 06-33 **69.** 35-49 38-42 **diagram 190A**

Diagram 190A 49-38 ?

Diagram 190B eindstand

Met zet 68. ... 06-33 heeft zwart zijn tegenstander een fraaie (eindspel) valstrik gespannen.

70. 49-38 ?

=> Remise na 70. 34-29 !

++ 70. ... 23x34 71. 49-38 =

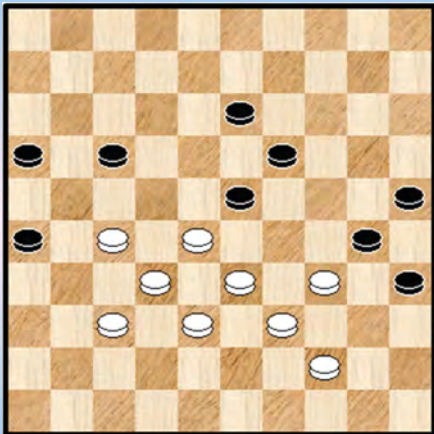
++ 70. ... 33x15 71. 16-11 =

Wit sneuvelt alsnog in het zicht van de remise - haven. Maar als het een troost kan wezen, het gebeurt wel op een fraaie manier...

70. ... 33-15 ! **71.** 38x47 25-30 ! **72.** 34x25 23-29 **73.** 47x24 15x33 **0-2** De (eenvoudige) eindstand is te mooi om niet te afficheren **Diagram 190B.**

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 191 Wat doet zwart ?

Prosman,Erno - Chartoriyski,Igor

46. ... 26-31 ?

=> Mogelijk was de zwartspeler overtuigd van de deugdelijkheid van de cirkelslag en is hij niet echt op zoek gegaan naar 46. ... 13-18 47. 38-33 17-21 48. 28-22 23-28 =

47. 29x09 **31x31** 48. 44-40 35x33 49. 32-28 ! ja, er komt een heerlijke rondslag aan en deze tussenzet moet daar wel bij !

49. ... 30x39 50. 09-03 33x22 51. **03x27** 2-0
Eentje om in te kaderen.

- - - - - o - O - o - - - - -

Dia 192 Kan zwart zich redden ?

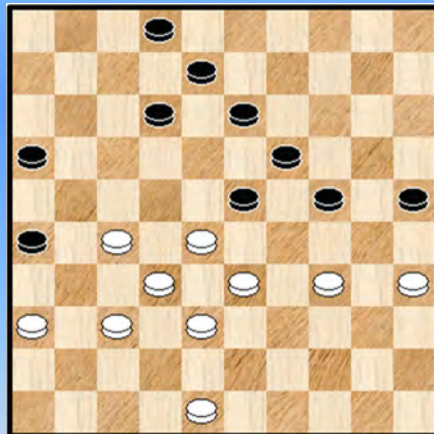
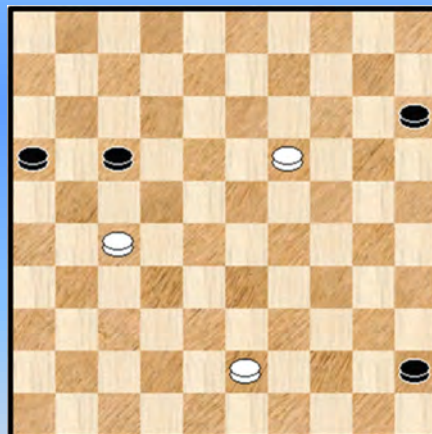

Diagram 192A 19-13 ?

Leijenaar,Klaas Hendrik - Leimena,Laurens

41. 35-30 absoluut gedwongen 24x35 42. 33-29 26-31 ?

=> Er valt winst te rapen door de cirkelslag **niet** te nemen : 42. ... 13-18 43. 28-22 19-24
44. 29x20 25x14 45. 22x13 08x19 **+1**

43. 29x09 **31x31** 44. 36x27 08-13 45. 09x07 02x11 46. 32-28 11-17 47. 48-43 19-24

48. 28-23 ? (48. 43-39 =) 25-30 ? (48. ... 24-29 +) Ja, het eindspel is nu eenmaal moeilijk ...

49. 34x25 35-40 50. 25-20 24x15 51. 23-19 40-45 **diagram 192A** 52. 19-13 ?

=> Naar 13 gaan verliest, naar 14 gaan geeft remise. Wie goed kijkt naar de komende zetten zal de reden zien.

52. ... 17-21 53. 27-22 45-50 54. 22-18 50-45 55. 13-09 45x07 56. 09-03 21-26 57. 03-14

Er werd nog een aantal zetten doorgespeeld maar zwart voert dit uiteraard naar winst. **0-2**

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 193 19-23 ?

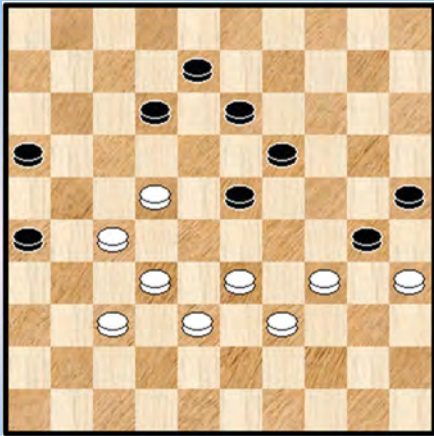
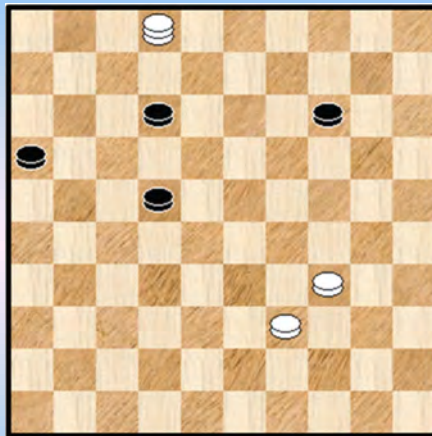

Diagram 193A Wit wint !

Kok,Jan Hendrik - van der Ploeg,Ton

50. ... 19-24 ?

=> Nodig (en voldoende) voor remise : 50. ... 12-17 51. 22x11 16x07 52. 35x24 19x30 =

51. 33-28 13-19 * 52. 22-18 26-31 de reddingsboei 53. 18x20 31x31 54. 35x02 25x14

55. 32-27 31x22 diagram 193A 56. 02-13 ?

=> De stand is winnend maar die winst is moeilijk om vinden ! 56. 02-30 !!

++ 56. ... 22-28 57. 30-25 14-19 58. 25-30 19-23 59. 30-25

>> 59. ... 16-21 60. 39-33 28x30 61. 25x07 +

>> 59. ... 28-32 60. 25-03 +

Prachtig manoeuvreerwerk van de witte dam !

++ 56. ... 22-27 57. 30-25 14-19 58. 34-29

>> 58. ... 12-18 59. 29-24 19x30 60. 25x12 27-32 61. 12-23 32-38 62. 23-29 +

>> 58. ... 27-31 59. 29-23 19x28 +

Naar de partij : 56. ... 22-28 57. 13-36 28-32 58. 36-31

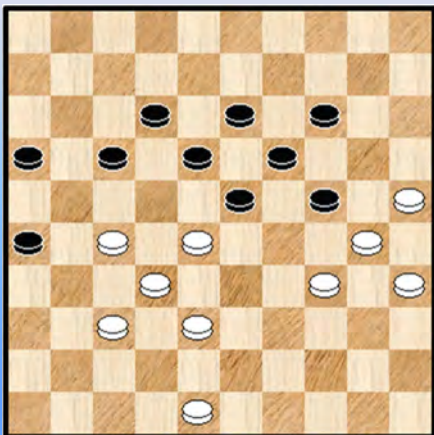
=> Ook 58. 36-41 32-38 59. 41x10 = helpt niet

58. ... 16-21 59. 31-26 32-37 60. 26x20 37-41 1-1

Er zat een (dam) knoop in het eindspel. Moeilijk te ontwarren. En ontrafelen ging ook niet ☺

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 194 48-43 ?

Palmer,Ruud - Schalley,Ronald

Een mooie partij met Vlaamse inbreng.

45. 48-43 ?

Dat klassieke standen niet altijd de makkelijkste zijn betwist niemand. Ook allicht niet beide tegenstanders.

Nodig was 45. 38-33 23-29 46. 34x23 18x38 47. 32x43 24-29 48. 43-38 =

45. ... 16-21 ?

=> Ronald mist hier een zuivere winst : 45. ... 24-29 !

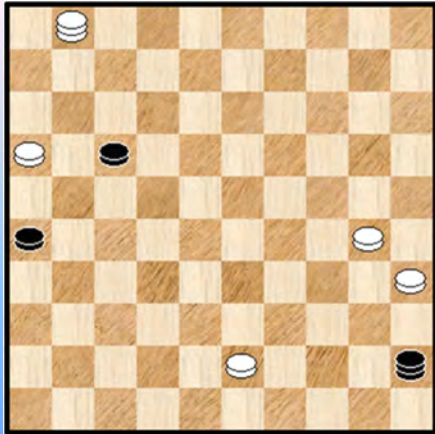
++ 46. 43-39 29x40 47. 35x44 16-21 48. 27x16 18-22 49. 39-33 22-27 50. 32x21 23x41 +

++ 46. 30-24 19x48 47. 28x10 48x22 48. 10-04 17-21 +

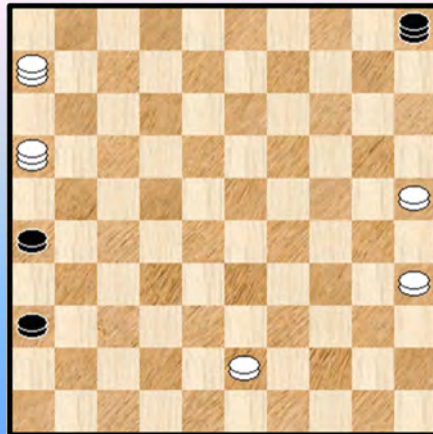
46. 27x16 18-22 47. 25-20 22x31 48. **20x20** 31-36 49. 20-15 36-41 50. 15-10 41-46

51. 10-05 46x45 52. 05x01 **diagram 194A**

Diagram 194A Zaz

Diagram 194B Waz

52. ... 17-22 ?

=> Met 52. ... 45-50 kan analytisch remise houden maar het wordt hoe dan ook een erg moeilijk eindspel en we gaan er niet dieper op in. Hoe dan ook zet zwart de deur open voor het oprukken van de witte schijf op 16.

53. 16-11 22-27 54. 11-07 45-23 55. 07-02 23-14 56. 30-25 27-31 57. 02-16 31-36

58. 01-06 14-05 **diagram 194B**

We komen aan bij een stand die we gerust een standaard - eindspel kunnen noemen in de 5x2 - categorie. Ook al heeft zwart hier naast de dam twee schijven en wit heeft naast de twee dammen nog 3 schijven.

Zwart moet natuurlijk proberen de lange lijn te houden en een tweede schijf naar dam te piloteren. Omdat het uitermate leerzaam is behandelen we het wat in detail.

59. 16-38 ?

=> Hier komt de winst voor wit : 59. 43-38 Het kan ook naar 39 want van belang is dat het naar veld 33 gaat.

++ 59. ... 36-41 60. 16-21 26x17 61. 06x46 + Een nogal eenvoudige subvariant maar we noteren die toch uitdrukkelijk omdat deze dreiging op talrijke momenten speelt en een essentieel ingrediënt uitmaakt van dit eindspel.

++ 59. ... 26-31 60. 38-33 !

Het plaatsen van de schijf op 33 is essentieel. Het brengt heel wat mogelijkheden mee voor wit en evenveel ongemakken voor zwart.

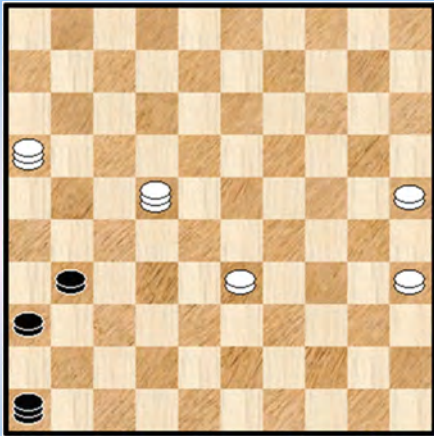
>> 60. ... 36-41 61. 16-27 31x22 62. 06x46 +

>> 60. ... 31-37 61. 33-28 05x32 62. 16x38 + Barrikade

>> 60. ... 05-46 61. 06-22 een interessante stelling, we geven een **diagram 194C**

Diagram 194C Zaz

>1 De zwarte dam kan niet op de velden 23, 19 of 14 omdat wit via een schijfoffer de dam weglokt van de lange lijn en die zelf bezet met 4x2 winst. Dit gegeven speelt ook verderop.

>1 61. ... 46-28 62. 22-06 28x50 63. 16-32 ! met 4x2 winst.

>1 61. ... 46-05 62. 22-04 05-46 63. 16-21

>2 63. ... 31-37 64. 21-26 37-41 65. 26-31 36x27
66. 04x47 +

>2 63. ... 46-05 64. 21-26

>3 64. ... 31-37 65. 26x48 36-41 66. 33-28 ! 05x32
67. 48-37 ! +

>3 64. ... 05-37 65. 04-15 37-48 66. 26x37 48x26 67. 15-10 +
Schijf 33 speelt bij dit alles een mooie / belangrijke rol.

>2 63. ... 46-23 64. 21-26

>3 64. ... 23-37 65. 04-15 37-48 66. 26x37 48x26 67. 15-10 +

>3 64. ... 31-37 65. 26x48

>4 65. ... 36-41 66. 33-28 23x32 67. 48-37 +

>4 65. ... 23-32 66. 04-22

>5 66. ... 36-41 67. 48-37 +

>5 66. ... 32-05 67. 33-28

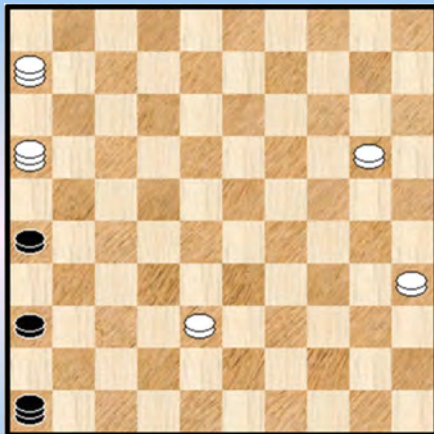
>6 67. ... 05x46 68. 48-42 +

>6 67. ... 05x41 68. 48-42 41-05 69. 42-47 +

>6 67. ... 05x32 68. 48-42 ! +

++ 59. ... 05-46 60. 25-20 **diagram 194D**

Diagram 194D Zaz

We kijken ook nog even naar het opspelen van de witte schijven en de bijbehorende vangstellingen.

Wit kan er op elk moment voor zorgen dat zwart nooit aan een tweede dam geraakt of kan deze onmiddellijk neutraliseren in het andere geval.

>> 60. ... 36-41 61. 06-33 26-31 62. 33-29 31-36
63. 35-30 41-47 64. 30-24 47x33 65. 29x47 +

>> 60. ... 26-31 61. 16-21 31-37 62. 20-15

>1 62. ... 37-41 63. 21-03 41-47 64. 03-20 47x33
65. 20x47 +

>1 62. ... 36-41 63. 21-03 41-47 64. 03-20 47x33 65. 20x31 +

>> 60. ... 46-05 61. 38-33

>1 61. ... 26-31 62. 33-29 05-46 63. 29-24 36-41 * 64. 20-15 31-37 65. 16-32 37x28
66. 06x33 41-47 67. 33-28 46x30 68. 35x24 47x20 69. 15x24 +

>1 61. ... 05-46 62. 33-29 46-05 63. 20-15

>2 63. ... 26-31 64. 16-49 05-46 65. 06-17 36-41 66. 29-24 31-36 67. 49-32 41-47
68. 32-05 47x20 69. 15x24 36-41 70. 17-33 41-47 71. 33-29 47-36 72. 29-18 36x30

73. 35x24 +

>2 63. ... 05-46 64. 29-24

>3 64. ... 46-05 65. 15-10 05x30 66. 35x24 36-41 67. 16-21 26x17 68. 06x46 +

>3 64. ... 26-31 65. 06-17 46-37 66. 17-26 37-48 67. 26x37 48x26 68. 16-32 +

Na deze lange uitweiding keren we terug naar de partij.

59. ... 26-31 ! 60. 38-47

=> Het was de bedoeling van wit om op die manier een tweede zwarte dam af te blokken. Alleen wint deze stand dan niet ...

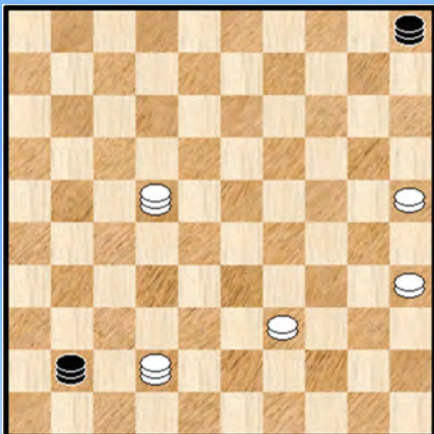
60. ... 31-37

=> Zwart moet natuurlijk onmiddellijk deze zet spelen. Anders doet wit op de volgende zet 06-17 met de winnende dreiging 17-23 +

61. 06-22 verhindert wel nog 37-41 ?

61. ... 37-42 62. 47x15 36-41 63. 43-39 41-46 64. 15-42 46-41 **Diagram 194E**

Diagram 194E Waz

Zoals daar straks reeds aangekondigd is deze stand niet meer te winnen voor wit al zou /zal hij misschien wel nog pogingen willen doen.

Bij de volgende zet maakt de witspeler echter een foutje waardoor zwart assertief zelf de remise kan forceren :

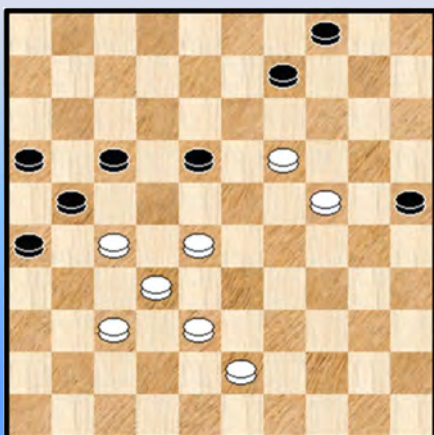
65. 22-18 ? 41-47 ! 66. 42-15 gedwongen 05-28 en 1-1 na een zware partij. (2.29/2.40)

Op 67. 39-34 ? komt immers 28-33 =

Toegegeven, het is allemaal wat uitgelopen in dit fragment. Maar het is nu eenmaal een erg leerrijk en aangenaam eindspel. En overigens weet de PC Blues lezer wel dat het thema van een boek (in dit geval de cirkelslag) soms al eens gebruikt wordt om ook andere zaken onder de aandacht te brengen.

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 195 19-13 ?

Berends, Theo - Ludwig, Wouter

Wit heeft weliswaar tempo - voordeel maar staat eerder ongemakkelijk. Daar heeft zwart met zijn laatste zet - 45. ... 12-17 - toe bijgedragen.

46. 19-13 ? 26-31 47. 13x11 31x31 48. 11-07 31-36

en daarmee verzeilde wit in een langdurige en uitermate zware partij - meer dan 6 uur durend en een 5x2 dammen - eindspel inbegrepen - die hij uiteindelijk ook zou verliezen.

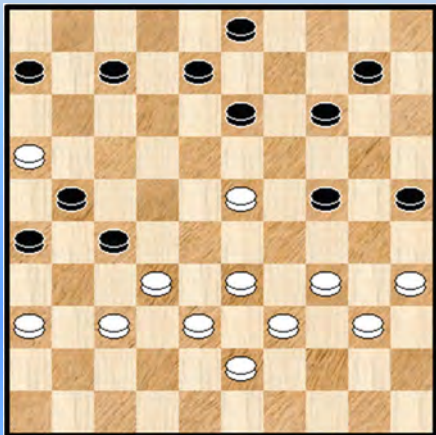
Het gaat ons hier echter om de vraag of wit niet beter had bij zet 46. Wit zelf moet gedacht hebben van niet want de cirkelslag heeft hij ongetwijfeld ingekalkuleerd.

Merkwaardig genoeg zijn alle - speelbare - zetten in **diagram 195** remise ! :

- => 46. 28-23 18x20 47. 37-31 26x28 48. 19-14 21x32 49. 14x03 28-33 50. 03x26 33x42
- 51. 26x48 04-10 52. 48-42 10-15 53. 42-48 16-21 54. 48-26 21-27 55. 26-48 =
- => 46. 43-39 18-23 47. 39-34 23x14 48. 24-19 14x23 49. 28x19 =
- => 46. 38-33 18-23 47. 43-39 23x14 48. 24-19 14x23 49. 28x19 25-30 50. 27-22 17x28
- 51. 33x22 =

----- o - O - o -----

Diagram 196 32-28 ?

Butulis, Benno - Vipulis, Raimonds

We houden even halt in Letland rond de eeuwwisseling. Een fragment uit het Letse Kampioenschap.

- 35.** 32-28 ? 24-29 **36.** 33x24 27-31 **37.** 16x27
- => Beter nog dan 37. 36x27 21x41 +

37. ... **31x31** 38. 36x27 +1 en zwart won later het treffen.

Had wit beter ?

- => Alleszins niet 35. 34-29 26-31 36. 29x18 31x42 37. 38x47 27x49 38. 16x27 +
- => Flits vindt echter volgende combinatie - getinte uitweg : 35. 33-28 27-31 36. 36x27 07-11
- 37. 16x07 03-09 38. 27x16 08-12 39. 07x18 **13x31** met analytische remise ...

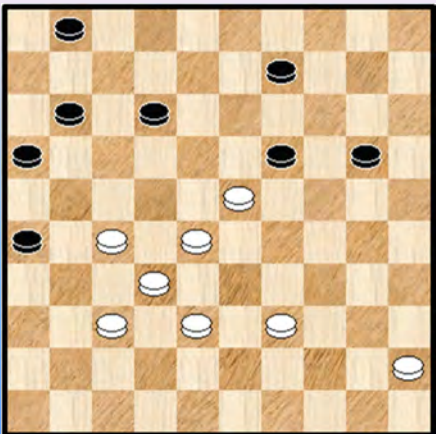
Dat het echter kantje boordje is toont volgend mogelijk - en spectaculair - vervolg :

40. 23-18 31-36 41. 18-12 36-41 42. 39-33 41-46 43. 34-30 ! 46x48 44. 30x19 14x23

45. 40-34 48x30 46. 35x24 =

----- o - O - o -----

Diagram 197 26-31 ?

Boxum, Alex - Vosmeijer, Harry

- 43.** ... 26-31 ?
- => Een combinatieve remise komt er met : 43. ... 16-21 !
- 44. 27x18 09-13 ! 45. 23x25 13x31 ! =

44. 23x03 **31x31** 2-0

Mogelijk had de zwartspeler gedacht dat zwart naar veld 6 moest slaan ...

----- o - O - o -----

Diagram 198 Zaz

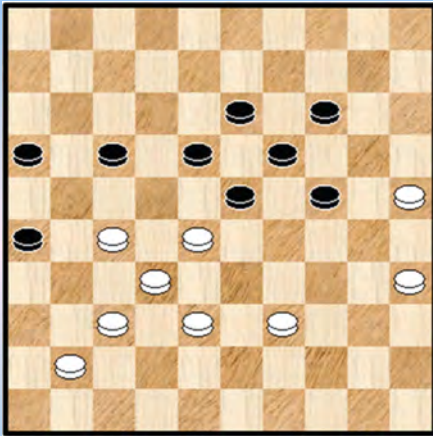
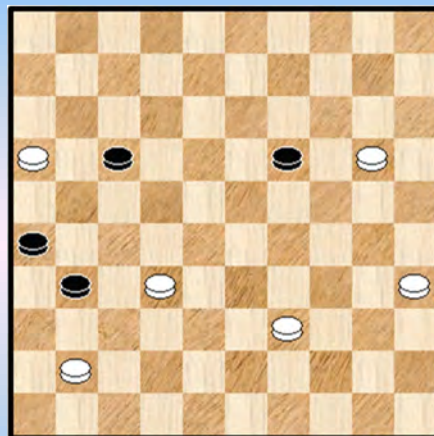

Diagram 198A Zaz (na de Cirkel)

Leerdam, Lucien - van Maanen, Jaco

45. ... 16-21

Zwart heeft nadeel. Het is voor zwart kiezen tussen 17-21 of de tekstzet. Een moeilijke keuze om maken in de partij. Analytisch kan zwart remiseren in beide mogelijkheden.

=> 45. ... 17-21 46. 39-34 24-30 (beter dan 46. ... 24-29) 47. 35x24 19x39 48. 28x10 39-44 49. 27-22 ! 18x27 50. 10-04 13-19 51. 04x31 =

46. 27x16 18-22 47. 25-20 22x31 48. **20x20 diagram 198A**

48. ... 31-36 ?

=> Verliest, net zoals 31-37. Na 48. ... 19-24 49. 20x29 31-37 zal zwart zonder problemen remiseren.

De rest van de partij - notatie : 49. 41-37 26-31 50. 37x26 36-41 51. 20-15 41-46 52. 32-27 19-24 53. 27-21 46-23 54. 21x12 23x01 55. 15-10 01-06 56. 39-34 06-01 57. 34-30 24-29 58. 10-05 29-33 59. 05-32 33-39 60. 32-49 01-29 61. 30-25 29-45 62. 35-30 45-29 63. 16-11 **2-0**

- - - - - o - O - o - - - - -

Diagram 199 Zaz

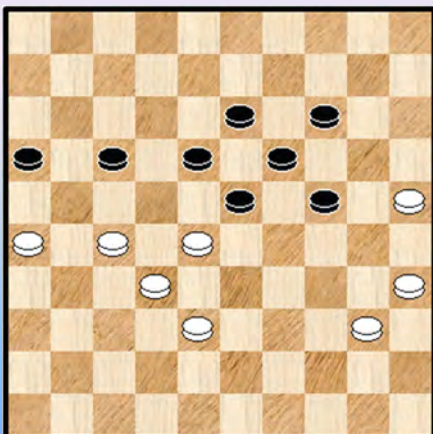
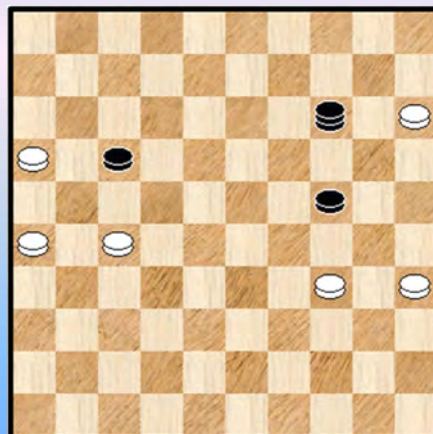

Diagram 199A 34-30 ?

van de Weerdhof, Erik - Fennema, Friso

43. ... 16-21

Het alternatief : 43. ... 24-29 44. 40-34 (vooral niet 44. 35-30 ? wegens het thematische
 44. ... 17-22 45. 28x17 29-33 46. 38x29 23x45 +) 44. ... 29x40 45. 35x44 16-21 46. 27x16 18-22
 47. 38-33 23-29 48. 33x24 =

44. 27x16 18-22 45. 25-20 22x42 46. **20x20** 42-47 47. 20-15 47-41 48. 32-27 19-24
 49. 40-34 41-14 ?

=> Verliest. Remise via 49. ... 41-23

++ 50. 34-30 24-29 51. 27-21 29-33 52. 21x12 23x01 =

++ 50. 27-21 23x45 51. 21x12 45x01 52. 15-10 24-29 53. 10-05 29-33 54. 05-32 33-39 =

Inmiddels staat **diagram 199A** op het bord.

50. 34-30 ?

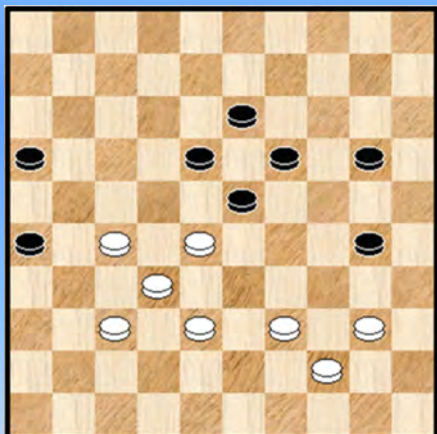
=> Winst geeft 50. 27-21 14-23 wat anders ? 51. 21x12 23x01 52. 34-30 24-29

53. 30-24 ! een mooie zet 29x20 54. 15x24 +

50. ... 14-03 51. 30x19 17-21 52. 26x17 03x14 1-1

- - - - o - O - o - - - -

Diagram 200 Wit wint

Ibrahim,Adiatu Adesoji - Tokusarov,Iwan

48. 40-35 ?

=> We hebben al enkele keren gezien dat de winst niet noodzakelijk schuilt in de meest spektakulaire variant. Dat is ook hier het geval : (vrijwel) winnend is :

48. 38-33

++ 48. ... 20-25 49. 40-34 30-35 50. 44-40 35x44

51. 39x50 +

++ 48. ... 20-24 49. 40-34 30-35 50. 34-30

>> 50. ... 16-21 51. 27x16 23-29 52. 32-27 29x38 53. 39-33 38x29 54. 16-11 +

>> 50. ... 23-29 51. 28-23 29x38 52. 23x12 16-21 53. 27x16 38x27 54. 12-07 27-31

55. 37-32 31-36 56. 07-01 X met grote winstkansen.

++ 48. ... 30-35 49. 40-34 20-24

>> Nu niet 50. 44-40 ? 35x44 51. 39x50 16-21 ! 52. 27x16 18-22 ! 53. 28x17 24-29

54. 33x24 19x39 =

>> Maar wel 50. 34-30 23-29 51. 28-23 29x38 52. 23x12 16-21 53. 27x16 38x27 54. 12-07 27-31

55. 37-32 31-36 56. 07-01 met dezelfde stand al onder X

Naar de partij nu : 48. ... 26-31 49. 35x15 **31x31** 50. 15-10 31-36 51. 10-05 19-24

52. 05x28 36-41 53. 28-19 41-46 54. 19x02 46x19 55. 39-34 1-1

We stoppen hier de 20x20 - reeks en hebben daarbij meer standen weerhouden dan oorspronkelijk gepland. Om te kunnen eindigen met een mooi getal, zeg maar. **200 fragmenten**. Er was ook nog een vraag te beantwoorden : waarom treedt de 20x20 - cirkelslag zoveel op in het partij gebeuren ? We zien eigenlijk geen echt bijzondere reden tenzij dat de veel voorkomende plaatsing van de 5 witte schijven op 27, 28, 32, 37 en 38 makkelijk de 26-31 - plakker toelaat.

- - - - o - O - o - - - -

Interludium - 5 Circles

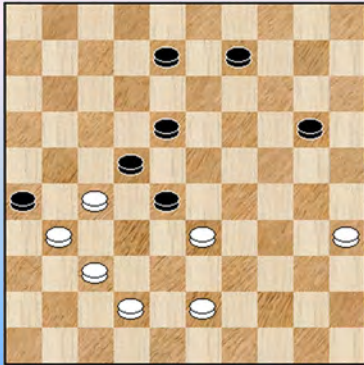
-----o-O-o-----

Vademecum ten aanzien van de cirkelslag.

Omtrent de **Aard van de geslagen stukken** : in de partijen - database gaat het bijna altijd over 4 schijven. Eerder uitzonderlijk bevindt zich daar soms een dam bij. Cirkelslagen over 6 schijven behoren vooral tot het domein van de problematiek.

In een **Cirkel - geveer** wordt de tegenstander tot een cirkelslag verplicht. We geven een voorbeeld :

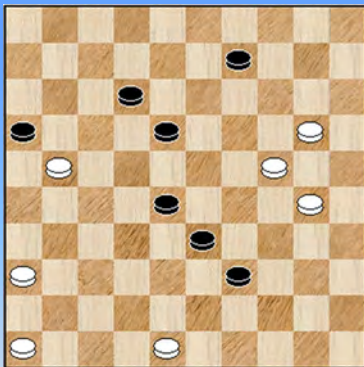

Een stand van **Cremer**.

Wit wint door : 01. 37-32 ! **28x28** 02. 35-30 26x37
03. 30-25 22x31 04. **25x41** +

Ook in de partij kan en cirkel - geveer wel eens voorkomen.

Een **Cirkel - miniatuur** (een **miniatuurcirkel** zou ook nog kunnen 😊) is een 7x7 stand met een cirkelslag erin. Een mooi voorbeeld :

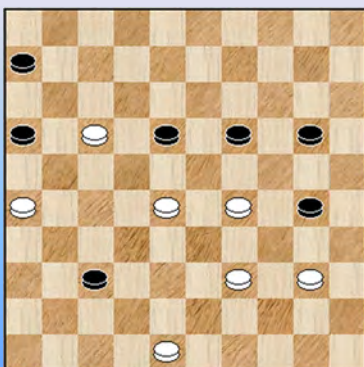

Componist : **Press**

Een mooi werkje waarvan we de oplossing hier niet geven.

Een **Cirkelslag** is een combinatie waarbij het eindveld van de slag hetzelfde is als het startveld. Meestal denkt men bij het slaande stuk aan een schijf. Indien het slaande stuk een dam is kan men spreken van een **oneigenlijke cirkelslag**. Die laatste neemt dan de vorm aan van een (meestal kompakte) **rondslag**.

Een **Dwarrelcirkel** is een dwarrelstand waarin ook een cirkelslag optreedt

De stand hiernaast geeft een mooi voorbeeld. Alle stukken staan op even (of oneven) rijen. Bijkomend gaat het ook om een miniatuur.

Ziet u de oplossing ?

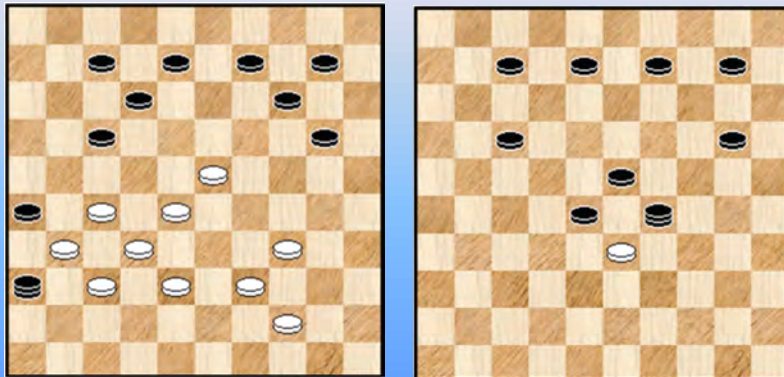
De auteur van het werkje : **Van Prinsenbeek**

De **Guerra - rechthoek** is de rechthoek 02-16-49-35. Bij de oneigenlijke cirkelslagen is dit terzelfdertijd de cirkelslag 02x02. Ja, een cirkel kan dus tevens een rechthoek zijn 😊

Deze naamgeving sluit uiteraard aan bij het feit dat nogal wat cirkelslagen 02x02 als doel hebben een winnend Guerra - eindspel na te laten. Bij het komponisten - heir wel te verstaan. In de partij zal een 02x02 cirkelslag normaliter geen aanleiding geven tot een Guerra - eindspel.

Een **Hartslag** is een cirkelslag over 8 schijven die in de vorm van een hart zijn geplaatst. In de problematiek komen enkele hartslagen voor. In het partijspel moet dit allicht ten enenmale (bijna) onmogelijk zijn...

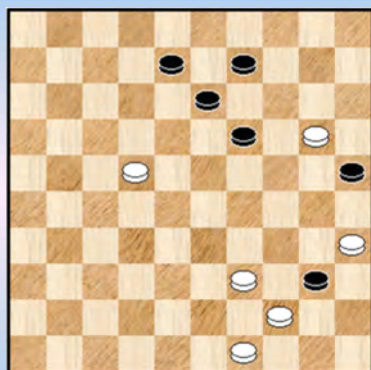
We geven natuurlijk een (gekend en fraai) voorbeeld van **Morisseau** :

Wit wint door 01. 23-18 12x23 02. 28x19 14x23 03. 27-21 36x16 04. 37-31 26x28 05. 39-33 **16x29** en het tweede **diagram** staat op het bord ! 06. **33x33 ! +**

Een hartvormige cirkelslag over 8 stukken. In het diagram bevindt de witte schijf zich in **de punt van het hart !**

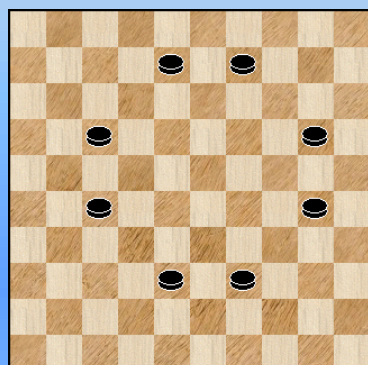
Een **JIT - Cirkelslag** of voluit een **Just in Time - Cirkelslag** is niet zomaar een cirkelslag. Het bijzondere is dat een van de geslagen stukken zelf zopas op die plaats is terecht gekomen. Dat stuk kan best ook een dam zijn.

Kijk naar dit mooie kleinood dat u ook elders in een van de "cirkelboeken" kan terugvinden.

01. 35-30 25x43 02. 49x38 40x49 03. 20-14 49x18 04. **14x14 +**
Aangenaam standje, technisch perfect.

Auteur : **Van Eijk**

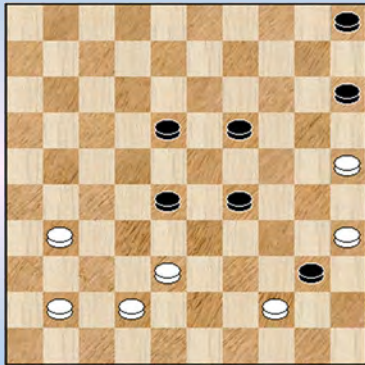

Het **reuzenrad** of de **reuzencirkel** (of nog de **grote cirkel**) is een configuratie waarbij de acht geslagen stukken één grote cirkel vormen.

Het middelpunt van de cirkel kan een van de velden 23 of 28 zijn. Het diagram geeft het Reuzenrad rond veld 28 weer (RR28).

Het componistenheir is erin geslaagd enkele reuzencirkels te komponeren.

Een **Turkse Cirkel** is een Cirkelslag die tot stand komt aan de hand van "Turkse elementen" zoals daar onder meer zijn : een halve Turkse Slag, een volle Turkse Slag , een Turks Tempo, ...
Vreemd genoeg kan de cirkelslag (perfect) samengaan met een slag van Turkse origine !

We geven terug een voorbeeld. Het betreft eigen makkelijk.

In dit geval betreft het Turkse gedeelte een Turks Tempo. De oplossing is vrij makkelijk al geven we nog de eerste zet mee :

01. 35-30

Varia

1) Het is eerder zeldzaam dat er na het uitvoeren van de cirkelslag nog een extra nakombinatie komt door een van beide kleuren. Maar het kan.

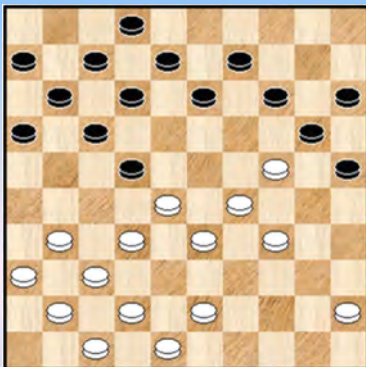
2) Er zijn enkele manieren waarop een cirkelslag kan **tot stand komen** :

=> Via een plakker. Dit is het meest voorkomende geval, eigenlijk vrijwel altijd. Meestal is de plakkende schijf een geïsoleerde schijf.

=> Via een tussenloop : een zeldzaam gebeuren en dit kan uiteraard pas bij 6 geslagen stukken.

=> Via een keuzeslag

3) Soms kan een cirkelslag gebruikt worden als **verdediging** tegen het achterlopen van een schijf (in het bijzonder denken we aan schijf 24). We weten niet of het echt in dit vademecum thuishoort maar we vermelden het toch als een wat merkwaardige bijzonderheid.

En we geven een voorbeeld uit de praktijk, komend uit de partij [de Vos, Bart - Kok, Ed](#)

Wit is aan zet en kijkt met grote ogen naar de dreigende achterloop 14-19. De vraag is natuurlijk : kan wit het vege lijf alsnog redden ?

Werk aan de (dam)plank want we geven hier niet de oplossing 😊

- - - - - o - O - o - - - - -

Mooie damcirkels

De titel van dit paragraafje is een beetje anders maar natuurlijk is dit alleen een titel - variatie om nog eens 6 mooie standen / kombinaties / fragmenten uit de partijen - database naar voor te halen.

Wel te verstaan geven we alleen de opgave(n). Geen oplossingen, alleen een summier vermelding van de betrokken spelers. De diagrammen krijgen een extra kleurtje !

We proberen in de 6 standen wat variatie aan te brengen en ook een wat zuiver idee naar voor te schuiven zonder veel verdere komplikaties.

Diagram 1 18-23 ?

Diagram 2 Mag wit combineren ?

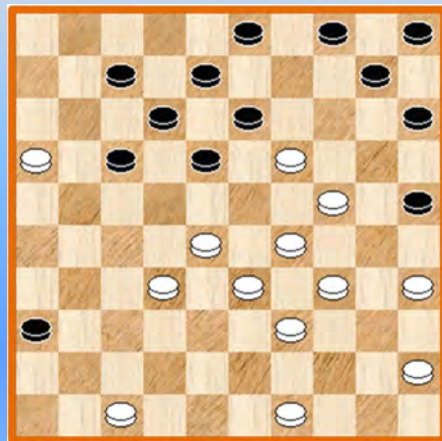

Diagram 3 40-34 ?

Diagram 1 **Francois,Coussel - Koster,Johan**

Diagram 2 **Hoogenboom,Mark - Ottink,Alfons**

Diagram 3 **Ndiaye,Sakir - Yaya,A**

Diagram 4 **Andreiko,Andris - Shavel,Maks**

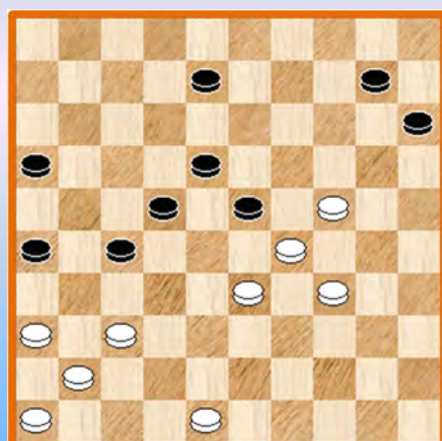
Diagram 5 **van Dijk,Martin (IJmuiden) - Tjon A Ong,Andrew**

Diagram 6 **de Vos,Bart - Kok,Ed**

Diagram 4 14-19 ?

Diagram 5 23-28 ?

Dia 6 Wit remiseert

----- o - O - o -----

Nawoord

Deeltje 80 van de serie zit erop. Het eerste deeltje van de Cirkelslag. Waarin we ons beperkt hebben tot de **partijen - database**. Hetgeen we niet zo uitdrukkelijk hebben gezegd in het begin van het boek.

Een vraag die zich onmiddellijk stelt : hoe vatten we het tweede deeltje van de Cirkelslag op ? Uiteraard gaan we grasduinen in de **Compositions** maar hoe gaan we daarbij te werk ? We laten het nog even bezinken want we lassen een - kleine - pauze in vooraleer er aan te beginnen. Al lijkt het meest voor de hand liggend dat we zowat dezelfde structuur gebruiken als bij deeltje 1.

We hopen natuurlijk op iets meer variatie en we denken dat de komponisten daar wel voor zullen zorgen. Hun creativiteit kent nauwelijks (dam) grenzen 😊

De variatie van de cirkelslag in het partij - gebeuren is immers niet zo geweldig groot. Zo kwam het me toch voor. Zeker, een minimum aan diversiteit is er wel maar toch moeten "aanpalende" elementen voor wat spanning en afwisseling zorgen bij de analyse - fragmenten.

Daar kunnen extra varianten voor zorgen, of gemiste kansen of analyses van de stand na de cirkelslag en in het bijzonder dan natuurlijk het resterende eindspel. Alles samen blijven de partijfragmenten natuurlijk leerzaam en we hopen dat de PC Blues - lezer het daarmee eens is.

De cirkelslag laat zich verder niet zo vlot integreren met andere combinaties. Misschien werpen de Compositions toch een iets ander licht hierop.

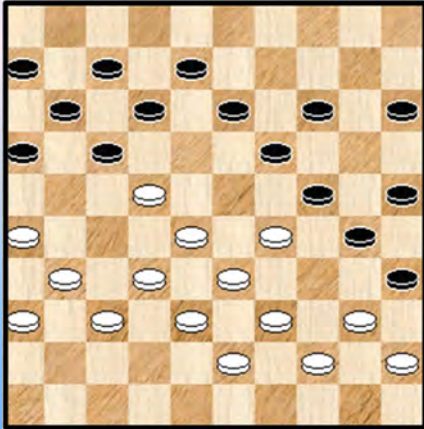
Kwam nummer 80 vlot tot stand ? Eigenlijk wel. Het vinden van de passende structuur was makkelijk. En nadien moet er gewoon wat doorgewerkt worden. Eens kijken of we nog een passende (cirkel) foto vinden om af te sluiten.

Nagekomen Surprise

Bij het samenstellen van het derde deeltje van de KNIB - standen (Kingsrow knows it better) kwamen we een erg leuke 22x22 tegen (voor zwart 29x29).

Nemen we die toch maar mee ? Natuurlijk wel.

N. Leemberg - W. Promes (Bram Limburg Bokaal Den Haag 2021/2022)

Zwart speelde **30**. ... 14-20 **?** en verloor verder de partij.
Hij miste aldus volgende leuke cirkelslag :

31. ... 19-23 **!!** 32. **29x29** 30-34 33. 39x30 25x23
34. 28x19 **17x48**.

----- o - O - o -----

